

Bilag 4

Høringsvar modtaget under den interne høring af udkast til forslag til Kommuneplan 2024

Økonomiforvaltningen har under den interne høring af udkast til forslag til Kommuneplan 2024 modtaget 23 høringssvar.

Høringsparter (i alfabetisk rækkefølge):

- De politiske fagudvalg
- Ældrerådet, Ungerådet KBH, Frivilligrådet, Udsatterådet og Handicaprådet
- De 12 lokaludvalg

Høringsperiode: Den 11. april til den 6. juni 2024 (8 uger).

24-06-2024

Sagsnummer eDoc
2024-0139090

Sagsbehandler
Sophus August Jakobsen Bojesen

Notat

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget hørings svar til Kommuneplan 2024: "Fremtidens klimavenlige hovedstad"

Økonomiudvalget besluttede på sit møde d. 9. april 2024 at sende forslag til Kommuneplan 2024 i intern høring i kommunens fag- og lokaludvalg med en frist d. 10. juni.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har fået forelagt kommuneplanen på sit møde d. 13. maj og har følgende bemærkninger til udkastet til kommuneplan:

En by for alle (kapitel 3)

Det er vigtigt, at der tænkes i en sammenhængende by med gode forbindelser og infrastruktur, som ikke blot gør det attraktivt at drive virksomhed, så erhverv og arbejdspladser skabes og fastholdes, men også fordi det fremmer integration og bidrager til at åbne områderne op. Den blandede by, hvor mennesker på tværs møder hinanden, er med til at skabe tillid og tryghed. Det er også væsentligt at højne beskæftigelsen generelt i områderne, da beskæftigelse bidrager positivt til at løfte en bydel, og samtidig er en god måde hvorpå borgere bliver en del af samfundet og byen omkring sig. Indvandrere fra ikke-vestlige lande arbejder fx i højere grad som selvstændige end personer med dansk oprindelse, og ca. 7,3 % er selvstændige, hvor det tilsvarende tal blandt personer med dansk oprindelse er 5,3 % (Publikation: Indvandrere i Danmark 2021 - Danmarks Statistik (dst.dk)). Lokalt forankrede virksomheder kan være med til at skabe beskæftigelsesmuligheder i området, som også kan komme beboere til gavn, og det er vigtigt at prioritere beskæftigelses- og integrationsindsatser i udsatte boligområder. I forlængelse heraf bemærker Beskæftigelses- og integrationsudvalget, at beskæftigelse og integration kun er nævnt ét sted i kommuneplansstrategien. Udvalget finder det vigtigt, at beskæftigelse og integration uddybes i forbindelse med arbejdet med udsatte boligområder.

Erhvervsudvikling (kapitel 4)

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget er optaget af, at vi i Københavns Kommune tilbyder virksomheder og offentlige arbejdsgivere så gode forhold og vækstbetingelser som muligt. Et sundt erhvervs-klima giver flere arbejdspladser til gavn for københavnerne, og giver ledige borgere mulighed for at (gen-)finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Det kan være i form af ordinære jobs eller ved at stille arbejdspladsen til rådighed som

14-05-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 7055

Dokumentnummer i F2
5453721

Sagsnummer i eDoc
2024-0125113

Sagsbehandler
Thomas Fage Glasius

trænings-arena for ledige, der har brug for virksomhedsplacering. Det giver også mulighed for, at byens unge borgere kan få fritidsjobs og lærepladser. Udvalget ønsker samtidig at gøre opmærksom på, at Københavns Kommune bør efterstræbe at være en god arbejdsplads for medarbejderne.

Udvalget finder det vigtigt, at der synligt i byen skabes og fastholdes fysisk plads til håndværksvirksomheder, små- og mellemstore virksomheder, demokratiske, socioøkonomiske og cirkulære virksomheder samt iværksættere, nystartede virksomheder og de kreative erhverv. Det er vigtigt, at der skabes synlighed og plads i byrummet til alle disse mangfoldige virksomheder, samt sikres at de kan fastholdes i byen. Det er i høj grad disse brancher, som skal give arbejde til nuværende og kommende generationer af unge og voksne borgere i København. Københavns Kommune bør i højere grad støtte iværksætteri igennem arrangementer og events for fx virksomheder og kommende/nystartede iværksættere. Dette skal medvirke til, at der fortsat skabes nye virksomheder og arbejdspladser i kommunen. Samtidig bør der også støttes op om erhverv, der prioriterer bæredygtighed med særligt fokus på jobs indenfor det grønne, klima og social bæredygtighed.

På vegne af udvalget

Med venlig hilsen

Beskæftigelses- og Integrationsborgmester
Jens-Kristian Lütken

Notat

Børne- og Ungdomsudvalgets høringsvar om Kommuneplan 2024

Børne- og Ungdomsudvalget vil gerne kvittere for muligheden for at komme med input til Kommuneplan 2024, og det er udvalgets forhåbning, at høringsvaret er med til at præge indholdet af den endelige kommuneplan.

I de senere år er den strategiske planlægning af byens udvikling blevet styrket bl.a. via arbejdet med arealplaner. På udvalgets område er det vigtigt, at der sikres de nødvendige kvadratmeter til byens skoler, KKFO'er, daginstitutioner og fritidsklubtilbud, når der byudvikles i den eksisterende by og i nye dele af byen.

Derudover er det centralt, at de reserverede områder giver mulighed for at leve op til politisk vedtagne krav om kvalitet og funktioner for tilbud til børn og unge. At der etableres de nødvendige tilbud, og at tilbuddene har den fornødne kvalitet og de rette funktioner, er en forudsætning for, at byens børn og unge får de bedste muligheder for at trives og udvikle sig.

Det er centralt for udvalget, at der bliver reserveret tilstrækkeligt med udearealer i terræn til de nye dagtilbud, skoler og fritidstilbud. Børne- og Ungdomsudvalget ønsker derfor, at der fremadrettet i forbindelse med grundkøb til nye skoler og daginstitutioner altid sikres, at der også er plads til ordentlige udearealer i terræn eller sikres en placering i nær tilknytning til rekreative udearealer.

Endeligt er det centralt for udvalget, at byens fysiske udvikling for børne- og ungeområdet også har fokus på børne- og ungelivet efter skoletid. Byens børn og unge skal også i deres fritid kunne bruge byen på en måde, som stimulerer deres nysgerrighed og udvikling. Udvalget ønsker i den henseende, at der ses på mulighederne for at samtænke skoler, daginstitutioner og fritidstilbud med andre kultur- og idrætstilbud samt ungdomsuddannelser. Det kan gøres ved at der afsættes arealer til multifunktionelle funktioner til gavn for byens børn og unge samt andre københavnere. Ligeledes ser udvalget også et behov for udbygning af ungdomsuddannelser i en by der vokser.

28-05-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 8613

Dokumentnummer i F2
5576720

Sagsnummer i eDoc
2024-0151868

Sagsbehandler
Astrid Marie Sonne Mencke

Sidst ønsker Børne- og Ungdomsudvalget en tidlig inddragelse og involvering i forbindelse med placering af nye skoler (fx de nye skoler i Ydre Nordhavn) og daginstitutioner (fx vedrørende placeringer i Ydre Nordhavn med henblik på at udnytte nærheden til Naturpark Nordhavn).

Bilag 2

Kultur- og Fritidsudvalgets hørings svar til forslag til "Fremtidens klimavenlige hovedstad - Forslag til Københavns Kommuneplan 2024"

23. maj 2024

Edoc sagsnummer
2024-0071232

F2 sagsnummer
2024 - 4359

Hørings svar

Kultur- og Fritidsudvalget finder det positivt, at kultur- og fritidsområdet har en central placering i den kommende kommuneplan. Dette særligt i afsnittet " Kapitel 5 - En sund klimaby med plads til natur, kultur og fritid", hvor der er fokus på kulturens og de rekreative tilbuds betydning for borgerne og byens udvikling. Det understreger, at kultur og idræt er en af de stærkeste veje til en sammenhængende by.

Kultur- og Fritidsudvalget er optaget af at sikre tidssvarende, fleksible og inkluderende kultur- og fritidstilbud til alle københavnere på tværs af bydelene. Uanset om aktiviteterne foregår i forenings regi eller selvorganiseret, i byens rum eller i en idrætsfacilitet, i den eksisterende by eller i et af de nye byområder.

Byplanlægningen skal sikre rammer for den kreative udfoldelse, et aktivt foreningsliv, kulturelle fællesskaber og professionelle kulturaktører, der sammen med rekreative tilbud skaber et rigt kulturliv og mangfoldige kulturoplevelser. Det levende byliv gør København til et attraktivt sted at bo, stifte familie og blive gammel. Det er også en vigtig styrke i konkurrencen om at tiltrække besøgende, events og investeringer.

Fokus på kultur- og fritidsliv

Kultur- og Fritidsudvalget kvitterer for, at udkastet til den kommende kommuneplan er ambitiøs på kultur- og fritidsområdet ved overordnet at have fokus på kultur- og fritidslivets betydning for understøttelse af fællesskaber og livskvalitet for københavnere.

- Dette blandt andet ved at lægge op til, at de **kommunale anlægsbehov**, herunder kultur- og fritidsfaciliteter, følger med befolkningsudviklingen og udviklingen af de nye byområder som Refshaleøen og de sidste arealer i Nordhavn udlægges til byudvikling.
- Samt at sikre adgang til flere **grønne og blå områder** til københavnere med mulighed for biodiversitet, natur og rekreativ aktiv anvendelse.

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter

Nyropsgade 1
1602 København V

E-mail
hy3d@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

- Derudover er der fokus på at understøtte, at **eksisterende kultur- og fritidsfaciliteter** udnyttes og udvikles bedst muligt.
- Samt et fokus på at **specialiserede kultur- og fritidsfaciliteter** placeres, så de kommer så mange som muligt til gode.
- Der er et relevant fokus på **bevaring af byens kulturmiljøer** med blik for, at byens udvikling fortsat kan transformere og udvikle Københavns egenart og identitet. Dette sker blandt andet ved udpegning af 9 nye værdifulde kulturmiljøer samt bevaringsværdige bygninger.
- Hertil kommer ønsket om at understøtte **byens kreative og håndværksmæssige erhverv**. Dette sker fx med den nye kreative zone "Bolsjefabrikken" på Ragnhildgade, og ved fremadrettet at afsøge, om der kan indpasses lokaliseringsmuligheder til håndværks- og værkstedsvirksomheder, fx i stueetager i parkeringsanlæg ud over den maksimale bebyggelsesprocent og uden krav om friareal. Samt at det i dialog om nye erhvervsområder med grundejer skal afsøges, om der kan indpasses lokaliseringsmuligheder til håndværks- og værkstedsvirksomheder.
- Det er ligeledes positivt, at kommuneplanen lægger op til at understøtte **spredning af turismen** i hele byen ved at udvikle tætte og funktionsblandende bykvarterer, som er attraktive at besøge for danske og udenlandske turister. Fx gennem en retningslinje om åbne stueetager og publikumsorienterede funktioner.

Der kvitteres desuden for de ændringer, som kultur- og fritidsudvalgets høringssvar til kommuneplanstrategien har givet anledning til. Her henvises særligt til områderne beskrevet herunder.

- At der ved etablering af **nye byrum og byområder** skal indtænkes muligheder for lokalt forankrede kultur- og idrætsfaciliteter, kunst samt idrætsliv og bevægelse i udformningen af byens inventar og belægninger. Dette blandt andet for at understøtte mulighederne for at særligt byens børn og unge i deres fritid skal kunne bruge byen på en måde, som stimulerer deres nysgerrighed og udvikling. Herunder gennem adgang til fritids- og kulturtilbud og rekreative områder af høj kvalitet.
- At der lægges op til at forbedre **tilgængeligheden til havnen** med flere broforbindelser, blå støttepunkter, flere havnebade, flere åbne arealer ned til vandet samt bredere anvendelse af Innerhavnen, og mere badning i havnen.
- At **midlertidighed** tænkes som et planværktøj, som kan bruges til at understøtte kultur- og fritidslivet. Fx i nye byudviklingsområder, hvor midlertidige funktioner kan være med til at udfordre og gentænke, hvordan vi bruger byens rum rekreativt.

Realisering af intentioner på kultur- og fritidsområdet

Den ambitiøse tilgang til kultur- og fritidsområdet stiller høje krav til konkret opfølgning i kommuneplanens rammer og retningslinjer. Det er i sagens natur vigtigt, at de gode intentioner kommer ud at leve i byen. I den forbindelse opfordres der til, at man sikrer, at rammer og retningslinjer er stærke nok til at opfylde disse løfter til borgerne.

Kultur- og fritidsudvalget finder det centralt at rammer og retningslinjer skærpes for at understøtte følgende:

Plads til faciliteter

- at der fortsat arbejdes for at der **afsættes arealer**, og at kultur- og fritidsfaciliteter tænkes ind fra starten i udviklingen af nye byområder således, at kultur- og fritidsfaciliteter fordeles ligeligt på tværs af bydele og bruges til at binde byen sammen. Fx i den kommende udvikling af de tidligere industri- og erhvervsområder på Refshaleøen og i Kløverparken.
- at kultur- og fritidsfaciliteter kan tænkes sammen med byens andre funktioner så man gennem **samløkalisering** med fx parkeringsanlæg eller klimasikringsanlæg får flere kvaliteter passet ind i byen.
- At man sikrer, at der fremadrettet fortsat på trods af ny praksis for anlæg mv. til organiserede fritidsaktiviteter og regler for virksomhedsstøj er **plads til aktiviteter og det levede liv omkring dem i byens kultur- og fritidsfaciliteter**. Dette ved at understøtte, at også støjende kultur- og fritidsfaciliteter som fx fodboldbaner fortsat kan placeres og udnyttes til fulde i den tætte by. Hvis dette ikke er muligt i samme omfang som hidtil, så må der som konsekvens afsættes plads til flere baner for børn og unge.
- at **tilgængeligheden** for borgere med funktionsnedsættelser til kultur- og fritids tilbud og andre funktioner forbedres således at oversete brugergrupper samt udsatte og sårbare københavnere i højere grad inviteres ind i byens fællesskaber.

Understøttelse af aktiviteter i byens uderum

- at der i Københavns **parker og naturområder** gøres plads til kultur- og fritidsfaciliteter for at understøtte, at københavnere kommer ud og bruger bynaturen til bevægelse og oplevelser.
- at **udendørs byrum** og arealer i højere grad end tidligere udnyttes til kultur- og fritidsaktiviteter for at understøtte københavnernes fællesskaber og trivsel.

- at der fortsat arbejdes for, at der åbnes op for mere af **havnen** til rekreativ brug således at københavnernes i højere grad kan benytte det rekreative potentiale, der ligger i byens blå områder.
- at mulighederne for **midlertidige byrum og bygninger** forbedres for at understøtte nyskabende og kreative kulturtilbud og løsninger. Fx ved at gøre det attraktivt for grundejere at stille arealer til rådighed for midlertidig anvendelse eller ved at lave eksperimenterende frizoner.

Den levende by

- at udviklingen af **byudviklingsområder** som Østhavnen og Nordhavn bygger videre på områdernes kulturarv ved at bygninger og kulturmiljøer bruges aktivt til at løse byens behov med respekt for byens særkender og historie. Fx ved at indpasse kultur- og fritidsaktiviteter i de eksisterende strukturer og ved at skabe plads til det kreative vækstlag.
- at planlægningen indtænker et bæredygtigt og geografisk spredt **natteliv** i udviklingen af eksisterende og nye områder samt indtænker funktioner og indsatser, der medvirker til at understøtte et attraktivt natteliv i balance med omgivelserne.
- at det understøttes, at de bygninger og byrum, der planlægges, har **arkitektur, kunst og udsmykning** der sikrer at byen er af en kvalitet, som er værd at værne om i fremtiden.
- at der i endnu højere grad sikres plads til **kreative- og håndværkserhverv** i eksisterende og nye byområder. Fx ved at bevare arealer og bygninger, der er til at betale for kreative aktører samt ved at give mulighed for at bygge tættere, hvis der indtænkes værksteder og erhvervsfunktioner i byggeprojekter.
- at de **internationale borgere** adgang til kultur- og fritidsliv understøttes for at styrke integrationen og fastholde international arbejdskraft. Dette ved at sikre levende boligområder med plads til kultur- og fritidsaktiviteter, der inviterer til trivsel og fællesskaber.

Til Økonomiforvaltningen

Socialudvalgets høringssvar til forslag til Kommuneplan 2024

Af notatet fremgår høringssvar fra Socialudvalget til forslag til Kommuneplan 2024, sendt i høring af Økonomiforvaltningen d. 11. april 2024. Høringssvaret er godkendt på Socialudvalgets møde d. 15. maj 2024. Udvalgets konkrete ændringsforslag til teksten er opsummeret i bilag 1.

1. Generelle bemærkninger

Socialudvalget ønsker indledningsvist at kvittere for, at det fremsendte forslag til Kommuneplan 2024 i højere grad end Kommuneplanstrategi 2023 synliggør udsatte og marginaliserede befolkningsgruppers behov og udfordringer og adresserer disse. Socialudvalget ønsker i samme forbindelse at kvittere for, at Socialforvaltningens fremsatte ændringsforslag i arbejdet med kommuneplanen indtil nu i betydelig grad ses at være indarbejdet.

Socialudvalget finder det fx meget positivt, at princippet om, at udviklingen af København skal baseres på universelt design, så byen indrettes for alle mennesker, nu står centralt i forslaget til Kommuneplan 2024 (jf. fx s. 11 og s. 48). Brugen af dark design i byens indretning og inventar kan efter Socialudvalgets mening ikke forsvares og bør, hvor det allerede eksisterer i københavnske byrum, fjernes i det omfang, det overhovedet er muligt.

Dette flugter med Københavns Kommunes Handicappolitik 2023-2026, hvori det er en målsætning, at universelt design og tilgængelighed skal tænkes ind i alle de løsninger, kommunen laver i byen, både når det gælder det fysiske rum, digitale løsninger, hjemmesider og servicedesign.

Socialudvalget finder det ligeledes positivt, at den store udfordring med at skaffe tilstrækkeligt med betalbare boliger (almene boliger, private udlejningsboliger og andelsboliger) til udsatte borgere med meget lav betalingsevne, herunder borgere i hjemløshed, tydeligt er beskrevet i kommuneplansforslaget (jf. fx s. 18 og 52).

København har gennem mange år taget et særligt stort ansvar for socialt udsatte borgere, og socialt udsatte målgrupper er derfor en del af byen og bybilledet. En del af disse målgrupper vil være i stand til at bo på egen hånd og trives i livet i egen bolig i et almindeligt bomiljø. Der er

23-05-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 6124

Dokumentnummer i F2
5092161

Sagsnummer i eDoc
2024-0104691

imidlertid også en del af Socialforvaltningens målgrupper, der har behov for længerevarende eller midlertidige botilbud eller for skæve boliger med medfølgende bostøtte.

I nogle bydele oplever Socialforvaltningen stor modstand mod opførelse af botilbud til især sindslidende og borgere i hjemløshed. I forsøget på at afhjælpe problemstillingen er forvaltningen i udvalgte projekter gået i dialog med bydelsudvalgene. Når det vurderes, at der er behov for det, inviteres nærområdet til naboorientering om planlagte nye tilbud. På trods af tiltagene kan modstanden opleves som betydelig. Især de skæve boliger skaber bekymring blandt nabolagets borgere.

Det er således ofte forbundet med betydelige vanskeligheder for Socialforvaltningen at finde egnede placeringer til både nye botilbud og nye skæve boliger i København. Det er derfor vigtigt for Socialudvalget, at der ved udvikling af nye såvel som eksisterende byområder planlægges med botilbudskapacitet og skæve boliger i det omfang, det overhovedet er muligt.

Derudover bemærker Socialudvalget, at arbejdet med kommuneplan, såvel som kommuneplanstrategi og lokalplaner, med fordel kan have endnu større fokus på inddragelse af borgergrupper, der typisk ikke på eget initiativ engagerer sig i forbindelse med formelle høringsprocesser. Det kunne fx ske via gruppeinterviews med hjemløse gadesovere, der befinder sig det meste af deres tid i offentlige byrum, og som derfor har en stor interesse i byens udvikling. Socialudvalget finder, at de mest udsatte borgeres stemme bør høres så direkte som muligt, så Københavns Kommune kan give de bedst mulige svar på borgernes behov og oplevede udfordringer.

Socialudvalget bakker op om kommuneplansforslagets intentioner om at skabe en mangfoldig og inkluderende by, hvor der er betalbare boliger til alle samfundslag, og hvor byens rum indrettes, så de bliver til gavn og glæde for alle byens borgere, uanset funktionsnedsættelser, social klasse eller sted i livet.

Socialudvalget bemærker, at det er vigtigt, at disse intentioner følges op af handlinger, der understøtter byens rummelighed og tolerance. Byrum, der indrettes efter universelt design, er reelt kun tilgængelige og anvendelige for alle borgere, hvis byrummenes brugere såvel som naboer accepterer og rummer alle borgere, også de mest udsatte, der måske har en adfærd, der til tider kan stikke ud.

Derudover er der behov for, at der i alle bydele findes tilstrækkeligt med tilgængelige livsforhold for gadens folk, som fx adgang til drikkevand, toiletfaciliteter og læ for vind og vejr.

2. Konkrete ændringsforslag til den politiske hovedstruktur

Socialudvalget har en række konkrete ændringsforslag til forslaget til politisk hovedstruktur for Kommuneplan 2024. Disse fremgår af det

følgende og er markeret med fed skrift (forslag til tilføjelser) og gennemstregning (forslag til sletning).

2.1. Tilgængelighed for borgere med fysiske handicap

Socialudvalget finder det, som indledningsvist bemærket, meget positivt, at princippet om universelt design nu står som et grundprincip i kommuneplanen.

København er en by med mange flotte, gamle bykvarterer med høj kulturhistorisk værdi og lokale særpræg. Det er imidlertid også fortsat en by, hvor det kan være svært at komme rundt og benytte byens tilbud, hvis man har mere omfattende fysiske handicaps – særligt, hvis man er kørestolsbruger.

Socialudvalget vil derfor opfordre til, at der altid tænkes i tilgængelighed for alle borgere, når der indrettes nye byrum, eller når eksisterende byrum renoveres og fornyes. Det handler om at sikre handicapvenlige forhold på veje, fortove og i byens rekreative rum; om nem adgang til offentlig transport; og om at tilvejebringe handicaptilgængelige toiletfaciliteter, adgang til drikkevand m.m. Udvalget stiller desuden følgende ændringsforslag:

Mobilitet, s. 30, afsnit 2:

”Det er vigtigt, at byens gangarealer er tilgængelige for alle aldersgrupper, **også for borgere med fysiske handicap**, så byens rammer understøtter en aktiv livsførelse for alle københavnere.”

2.2. Betalbare boliger til alle københavnere

I København er det en vedvarende udfordring at sikre, at der er betalbare boliger til alle byens borgere, også dem med meget lav betalings-evne. Socialudvalget kan konstatere, at denne udfordring er velbeskrevet i forslaget til Kommuneplan 2024.

Socialudvalget har i disse år særligt fokus på udfordringen med manglende betalbare boliger til forvaltningens målgrupper, også i lyset af den nationale hjemløsereform, som lægger yderligere pres på kommunerne for at få flere borgere hurtigt videre fra herberg til egen bolig.

Socialforvaltningen har i løbet af de seneste år arbejdet ad flere forskellige spor for at tilvejebringe flere billige boliger forvaltningens målgrupper. Forvaltningen har blandt andet styrket samarbejdet med Teknik- og Miljøforvaltningen, Økonomiforvaltningen og de almene boligorganisationer omkring opførslen af flere særligt billige almene boliger øremærket til boligsocial anvisning ved førstegangsudlejning.

I den forbindelse har Socialudvalget noteret sig, at forslaget til Kommuneplan 2024 rummer et krav om, at ingen nyetablerede familieboliger må have et brutto-areal under 40m². Med Kommuneplan 2019 blev minimumsstørrelsen på familieboliger i byudviklingsområder sat ned fra 50 m² til 40 m² (brutto), og med forslaget til Kommuneplan 2024

foreslås dette udbredt til den eksisterende by, sådan at mindstekravet på 40 m² fremover skal gælde i hele byen.

Socialudvalget ønsker at skabe så fleksible rammer som muligt for, at der kan tilvejebringes flere af de billigste boliger til målgrupperne for den boligsociale anvisning. Da det pt. ikke vides med sikkerhed, om det vil være muligt at bygge endnu billigere boliger, hvis arealkravet sænkes yderligere, stiller Socialudvalget nedenstående ændringsforslag, så det bliver muligt at afprøve dette i praksis.

Boligstørrelser, s. 65, afsnit 3:

"Ingen boliger, herunder boliger der fremkommer ved opdeling af eksisterende boliger, må være mindre end 40 m² etageareal. **Der kan dog gøres undtagelser fra dette minimumskrav for særligt billige boliger opført øremærket til boligsocial anvisning ved førstegangsudlejning.**"

I forbindelse med forhandlingerne om ny udlejningsaftale for 2024-2027 med de almene boligorganisationer satte Socialforvaltningen alle sejl ind på at få så mange betalbare boliger som muligt stillet til rådighed for kommunens boligsociale anvisning. Socialudvalget godkendte i september 2023, at forvaltningen derudover også må forsøge at indgå frivillige aftaler om kommunal anvisningsret med byens private lejeboligudbydere.

Socialudvalget ønsker, at det bliver en fælles ambition og indsats på tværs af den almene og private boligsektor samt andelsboligsektoren at understøtte målet om, at ingen borgere i København skal opleve ufrivillig hjemløshed. De følgende ændringsforslag har til formål at tydeliggøre dette.

En by for alle, s. 47, afsnit 4:

"Almene boliger er betalbare boliger, der henvender sig bredt – til lønmodtagere, studerende og ældre, samt til de udsatte grupper i byen, der har svært ved at få fodfæste på boligmarkedet. Kommunen arbejder herunder for implementering af **den nationale hjemløseform-hjemløseaftalen**, hvor ambitionen er at afskaffe langvarig hjemløshed. **Københavns Kommune tilsluttede sig desuden i 2023 den internationale rettighedserklæring "Homeless Bill of Rights", som understreger alle menneskers ret til en bolig.** Målet om af afskaffe hjemløshed i København forudsætter, at der både bygges flere skæve boliger, og at der bygges billige små boliger, **der er betalbare for borgere med de laveste indkomster.** Københavns Kommune er i løbende dialog med de almene boligselskaber og andre relevante aktører for at sikre billige boliger, der er egnede til ~~til~~ boligsocial anvisning, til byens udsatte borgere. I den sammenhæng ønsker kommunen en tættere dialog med ~~fx~~ **bl.a. andelsboligsektoren og den private boligsektor** om at løfte denne dagsorden i fællesskab."

Sammenhængende by, s. 55, afsnit 3:

Under "... det gør Københavns Kommune også":

" ---- Indgår i dialog om og arbejder for implementering af hjemløse-
aftalen-reformen, samt arbejder for at tilvejebringe flere boliger til de
mest udsatte københavnere, både via boligsocial anvisning, ved nybyg-
geri samt ved byggeri af skæve boliger."

Blandet by, s. 68, afsnit 8:

Af kommuneplansforslaget fremgår det, at:

"Københavns Kommune arbejder for, at kommunerne får flere redska-
ber til at sikre et boligmarked i balance. Det kan fx være ved, at staten gi-
ver adgang til at stille krav om ejerboliger og andelsboliger i nye lokal-
planer eller ved, at kommunerne får mulighed for at gennemføre række-
følgeplanlægning i lokalplaner, eller give betingede byggetilladelser så
almene boliger opføres i samme takt som andet byggeri. Det kan også
være ved, at staten adresserer de økonomiske rammevilkår, der påvirker
udviklingen på boligmarkederne i de større byer. Det kan fx være ved at
justere moms- og skatteregler og sidestille ejer- og lejeboliger eller ved
at give bedre vilkår og lånemuligheder til finansiering af andelsboliger
og byggefællesskaber."

Socialudvalget bemærker, at Socialforvaltningen oplever, at det i sti-
gende grad bliver vanskeligere at opføre almene botilbud inden for den
nuværende økonomiske ramme.

Derudover bemærkes det, at de socialt dårligst stillede i stigende om-
fang har svært ved at betale huslejen i de almene boliger og botilbud.
Staten har mulighed for at afhjælpe dette ved at intensivere brugen af
allerede eksisterende værktøjer. Socialforvaltningens målgrupper er ty-
pisk på kontanthjælp eller førtidspension. En forhøjelse af boligydelsen
til førtidspensionister vil derfor kunne afhjælpe problemstillingen. Al-
ternativt kan staten vælge at forhøje ydelsesstøtten til nyere almene
byggerier (fx boliger opført efter årtusindskiftet), hvilket vil reducere
huslejen for beboere i almene boliger og botilbud.

2.3. Lige muligheder for børn og unge i udsatte by- og boligområder

Den voksende mistrivsel blandt danske børn og unge betyder, at der er i
disse år er et stort fokus på, hvordan de yngste generationers sundhed
og trivsel kan styrkes bredt set. Det er både godt og rigtigt. I dette ar-
bejde er det vigtigt at være opmærksom på den ulighed i chancer og
livsvilkår, der også findes blandt børn og unge.

Vi ved, at udsatte børn og unge deltager i mindre grad i civilsamfundets
fællesskaber. De er mindre aktive i foreninger, og de deltager ikke i fri-
tidsaktiviteter i lige så høj grad som flertallet af børn og unge. Samtidig
bor de ofte i udsatte by- og boligområder, der rummer færre attraktive
byrum, der lægger op til fællesskab om sunde, positive fritidsaktiviteter.
Socialudvalget ønsker med nedenstående ændringsforslag at øge op-
mærksomheden herpå.

En by for alle, s. 48, afsnit 1:

"En tryk, sammenhængende og sund by ----- Byudviklingen skal skabe rammerne for et godt børne- og ungdomsliv. Det gavner København som helhed. Børn **og unge** i København skal have de samme chancer i livet, uanset hvor i byen, de vokser op, men der er fortsat stor forskel på den sociale sammensætning af befolkningen på tværs af bydelene i København. **Det er derfor nødvendigt at arbejde med kompenserende tiltag, der kan øge chanceligheden på tværs af byen.** København skal **bl.a.** udvikles med fokus på at aktivere og engagere de udsatte unge i deres nærområder, så de nære og lokale fællesskaber kan være med til at understøtte trivlsen."

Sammenhængende by, s. 55, afsnit 4:

Under "... det gør Københavns Kommune også":

"----- Arbejder for, at kommunale tilbud og funktioner følger med befolkningsudviklingen **i alle byområder.**"

En by der vokser, s. 60, afsnit 4:

"Ved etablering af nye byrum og byområder skal der indtænkes muligheder for lokalt forankrede kultur- og idrætsfaciliteter, kunst samt idrætsliv og bevægelse i udformningen af byens inventar og belægnin-ger. **Byens byrum skal indbyde til aktiviteter, der får mennesker til at mødes om positive, fællesskabsfremmende aktiviteter på tværs af sociale og andre skel.**"

Kultur og fritid, s. 96, afsnit 1:

"Det omfatter bl.a., at der etableres fritids- og kulturtilbud, gives adgang til grønne oplevelser - både på land og i vand - samt at der etableres rekreative områder, som er af høj kvalitet. Områderne skal kunne benyttes til organiserede børne- og ungeaktiviteter, såvel som til uformel brug efter skoletid, **så også børn og unge, der i mindre grad deltager i det organiserede fritids- og foreningsliv, får glæde af områderne.** Fritids- og foreningsliv kan samtidig understøtte læring og oplevelser for børn og unge om bæredygtighed, klimatiltag og naturoplevelser."

2.4. Botilbud til udsatte og borgere med funktionsnedsættelser

Socialudvalget har det som et vigtigt mål, at Københavns Kommune hele tiden har adgang til et tilstrækkeligt antal midlertidige og længerevarende botilbudspladser til borgere, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for det. Som indledningsvist bemærket er det ofte forbundet med en del udfordringer at skaffe egnede lokationer til Socialforvaltningens botilbud. De følgende ændringsforslag angår disse udfordringer samt tiltag, der kan bidrage til at afhjælpe dem.

Præcisering ang. botilbud

Et relevant sted i Kommuneplan 2024 bør det præciseres, at sociale botilbud hører under anvendelsen "Offentlige formål" og dermed ikke er at betragte som en bolig.

Som det er i dag, er et kommunalt botilbud en kommunal institution, hvor borgere bor, fordi de har behov for pleje og ikke kan bo i egen bolig. Derfor må hverken længden af opholdet eller borgernes grad af behov for pleje være afgørende for, om tilbuddet kategoriseres som en bolig eller et botilbud/institution.

Hvis der ændres på ovenstående, vil det indebære en række problemstillinger, som ikke er hensigtsmæssige. Der må for det første forventes en højere udgift til erhvervelse af grunde til botilbud end i dag, da arealer udlagt til boliger er højere prissat end arealer til sociale formål m.v. Dertil kommer, at arealer udlagt til boliger indebærer krav om en anden parkeringsnorm end arealer udlagt til offentlige formål. Der stilles ifm. boliger krav om væsentligt flere p-pladser, som vil være vanskelige at finde areal til, og som beboerne ikke har behov for, da beboerne normalt ikke kører bil.

Det bør derfor tillige fremgå af Kommuneplan 2024, at der ikke bør fastsættes en fast parkeringsnorm for botilbud og skæve boliger, men at parkeringsnormen skal foretages på baggrund af en konkret vurdering i den konkrete sag.

Hvis denne præcisering ikke indarbejdes, vil det medføre en tilbagevendende bureaukratisk øvelse med at dokumentere, at konkrete projekter er botilbud og ikke boliger. Hvis beslutningen i de konkrete projekter ikke falder ud som ventet, vil der i hvert projekt være behov for at udarbejde kommuneplanstillæg, hvilket vil forlænge byggeprocessen og gøre det vanskeligere at planlægge placeringen af botilbud fremadrettet.

Anlægsplanen 2033, s. 61:

Socialudvalget bemærker, at der pt. ikke er foretaget rammeændringer i forslaget til Kommuneplan 2024 på de fem nye arealer til skæve boliger, hvortil der er vedtaget finansiering i Budget 2025.

Socialudvalget går ud fra – som Socialforvaltningen oplyser, at det er aftalt med Økonomiforvaltningen – at de nødvendige rammeændringer vil blive foretaget, når de politiske udvalg og lokaludvalgene er blevet orienteret om placeringerne primo juni, og at rammeændringerne ift. skæve boliger således først vil blive foretaget forud for den offentlige høring.

I forhold til de skæve boliger i byudviklingsområderne (Bådehavns-gade Syd, Valby Idrætspark og Vasbygade/Jernbanebyen) forventer Socialudvalget, at Økonomiforvaltningen vil ændre rammerne i forbindelse med planlægningen. Der udarbejdes både kommuneplantillæg og lokalplantillæg for disse områder.

2.5. Synliggørelse af udsatte og marginaliserede befolkningsgrupper

Som bemærket kvitterer Socialudvalget for, at behovene hos Københavns udsatte befolkningsgrupper er skrevet tydeligere frem i forslaget

til Kommuneplan 2024, end det tidligere har været tilfældet. Der er der dog fortsat potentiale for yderligere at synliggøre disse grupper. Socialudvalget har følgende forslag, der kan understøtte dette:

En by for alle, s. 46, afsnit 5:

"En mangfoldig by for alle ----- København skal være en mangfoldig by, hvor unge kan uddanne sig og stifte familie. Hvor der er rum og plads til pædagogen, direktøren, iværksætteren, akademikeren, SOSU'en, **fleksjobberen**, ældre og alle andre, der ønsker at bo her."

Bemærkning: Ovenstående tilføjelse har til formål at bidrage til en bedre afspejling af befolkningssammensætningen i Københavns Kommune. Alternativt kunne tilføjes "**førtidspensionisten**" eller andre borgergrupper med lav indtægt.

En by der vokser, s. 60, afsnit 1:

"Behov for kommunale institutioner og velfærdstilbud i nye byudviklingsområder ----- I takt med at vi bliver flere københavnere, øges behovet for kommunale skoler, daginstitutioner, plejehjem, **botilbud**, lægehuse og kultur- og fritidsfaciliteter."

Klima og energiløsninger, s. 89, afsnit 4:

"Samtidig er der behov for en plan for at imødegå varmeeffekter i København, der påvirker både sundhed og trivsel og i værste fald kan føre til dødsfald under hedeølger. **Udsatte grupper, som fx hjemløse gadesovere, er særligt udsatte ved meget høje temperaturer. Der er derfor bl.a. behov for at planlægge med tilstrækkelig vegetation, der kan tilvejebringe den nødvendige skygge og give mulighed for afkøling, samt andre tiltag, der kan imødegå varmeeffekter.** Det kan både være, når der igangsættes planlægning af byudviklingsområder og gennem ændringer i den eksisterende by i stil med de indsatser, der gennem tiden er gennemført, for at undgå skader fra skybrud og den stigende mængde regn."

Klima og energiløsninger, s. 89, afsnit 6:

"Der skal tænkes i løsninger, hvor anlæggene, i videst muligt omfang, bidrager til en god byudvikling. Placeringen af anlæg skal ske under hensyn til den planlagte udvikling af København med øje for målsætninger om eksempelvis sikring af boligudbud, grønne arealer, og kommunale funktioner, såsom skoler, **botilbud** og daginstitutioner."

3. Bemærkninger til den digitale kommuneplan

Ud over den politiske hovedstruktur, som rummer de politiske visioner og mål, består kommuneplanen af en række retningslinjer og rammer for byens udvikling. Disse udgør sammen med den politiske hovedstruktur den digitale kommuneplan, som kan findes på www.kp24.kk.dk. Socialudvalget har følgende bemærkninger og ændringsforslag til forslaget til digital kommuneplan 2024, som det ser ud på høringstidspunktet.

Retningslinjer, Boliger og byliv, Boligers anvendelse, Ungdomsboliger

Af retningslinjerne fremgår det, at: "De lovmæssige muligheder i planloven om at stille krav i lokalplaner om at ungdomsboliger skal forbeholdes studerende, skal benyttes således, at det bidrager til at sikre boligforsyningen til studerende. Ved planlægning af nye områder stilles der som udgangspunkt krav om, at ungdomsboliger skal forbeholdes studerende."

I redegørelsesafsnittet er det beskrevet, at: "Kommunerne har mulighed for at indgå aftale om, at de ustøttede private ungdomsboliger kan stilles til rådighed for unge med særlige sociale behov gennem boligsocial anvisning. Dette forudsætter, at der er indgået en frivillig aftale om kommunal anvisningsret til lejligheder i private udlejningsejendomme, jf. lov om boligforhold kap. 7."

Socialudvalget bemærker, at dette er en mulighed, Københavns Kommune aktivt bør forfølge og afprøve i praksis i det omfang, der kan findes private boligaktører, der ønsker at bidrage til kampen mod ufrivillig hjemløshed i København.

Rammer, Generelle bestemmelser, Boligstørrelser, Familieboliger

Afsnittet beskriver de foreslåede arealkrav for nye familieboliger. Det fremgår af teksten, at bestemmelsen om arealkrav ikke gælder "boliger og botilbud, der skal tilgodese behov som følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller socialt betingede behov."

Socialudvalget bemærker, at det vil være en fordel at få præciseret, hvad der her menes med "boliger". Fx er det uklart, om denne undtagelse også omfatter almene boliger opført øremærket til boligsocial anvisning ved førstegangsudlejning. Det kan med fordel fremgå tydeligt af teksten.

Rammer, Generelle bestemmelser, Parkering, Bilparkering

Hvis man følger linket til tabellen for bilparkeringsnormer i Københavns Kommune, fremgår det af oversigten under "Offentlige og almene formål", at: "Ved byggeri til brug for offentlige og almene formål, herunder f.eks. uddannelse (erhvervsskoler, universiteter mv.), døgninstitutioner, kulturelle og rekreative funktioner (museer, biblioteker, koncert-huse mv.) fastsættes parkeringsdækningen efter en konkret vurdering på baggrund af ejendommens/områdets anvendelse og beliggenhed i byen, antal ansatte og besøgende mv."

Socialudvalget foreslår, at denne formulering præciseres for så vidt angår Socialforvaltningens tilbud, så det tilføjes, at den både angår: "døgninstitutioner **og botilbud**".

Bilag 1

Øversigt over Socialudvalgets ændringsforslag til forslag til kommuneplan 2024

23-05-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 6124

Dokumentnummer i F2
5092161

Sagsnummer i eDoc
2024-0104691

I dette bilag fremgår Socialudvalgets konkrete ændringsforslag til forslaget til kommuneplan 2024, som det er sendt i intern høring af Økonomiforvaltningen d. 11. april 2024.

Foreslåede tilføjelser til teksten er markeret med fed, mens forslag til sletning er markeret med gennemstreget tekst.

Ændringsforslag til forslaget til politisk hovedstruktur for kommuneplan 2024				
ÆF nr.	Kapitel	Underafsnit	Side og afsnit	Ændringsforslag
1		Mobilitet	S. 30, afsnit 2	"Det er vigtigt, at byens gangarealer er tilgængelige for alle aldersgrupper, også for borgere med fysiske handicap , så byens rammer understøtter en aktiv livsførelse for alle københavnere."
2		En by for alle	S. 46, afsnit 5	"En mangfoldig by for alle ---- København skal være en mangfoldig by, hvor unge kan uddanne sig og stifte familie. Hvor der er rum og plads til pædagog, direktør, iværksætter, akademiker, SOSU'en, fleksjobber, ældre og alle andre, der ønsker at bo her. "
3		En by for alle	S. 47, afsnit 4	"Almene boliger er betalbare boliger, der henvender sig bredt - til hjemløse , hvor ambitionen er at afskaffe langvarig hjemløshed. arbejder herunder for implementering af den nationale hjemløserform der har svært ved at få fodfæste på boligmarkedet. Kommunen lønmodtagere, studerende og ældre, samt til de udsatte grupper i byen,

<p>Københavns Kommune tilsluttede sig desuden i 2023 den internationale rettighedserklæring "Homeless Bill of Rights", som understreger alle menneskers ret til en bolig. Målet om at afskaffe hjemløshed i København forudsætter, at der både bygges flere skæve boliger, og at der bygges billige små boliger, der er betalbare for borgere med de laveste indkomster. Københavns Kommune er i løbende dialog med de almene boligselskaber og andre relevante aktører for at sikre billige boliger, der er egnede til det boligsocialt anvisning, til byens udsatte borgere. I den sammenhæng ønsker kommunen en tættere dialog med fx bla. andelsboligsektoren og den private boligsektor om at løfte denne dagsorden i fællesskab."</p>				
<p>"En tryk, sammenhængende og sund by ---- Byudviklingen skal skabe rammerne for et godt børneliv. Det gavner København som helhed. Børn og unge i København skal have de samme chancer i livet, uanset hvor i byen, de vokser op, men der er fortsat stor forskel på den sociale sammensætning af befolkningen på tværs af bydelene i København. Det er derfor nødvendigt at arbejde med kompenserende tiltag, der kan øge chancen på tværs af byen. København skal bla. udvikles med fokus på at aktivere og engagere de udsatte unge i deres nærområder, så de nære og lokale fællesskaber kan være med til at understøtte trivslen."</p>	S. 48, afsnit 1	En by for alle	3	4
<p>Under ".... det gør Københavns Kommune også": " ---- Indgår i dialog om og arbejder for implementering af hjemløshedsløsningsreformen, samt arbejder for at tilvejebringe flere boliger til de mest udsatte københavnerne, både via boligsocial anvisning, ved nybyggeri samt ved byggeri af skæve boliger."</p>	S. 55, afsnit 3	Sammenhængende By	3	5
<p>Under ".... det gør Københavns Kommune også": "---- Arbejder for, at kommunale tilbud og funktioner følger med befolkningsudviklingen i alle byområder"</p>	S. 55, afsnit 4	Sammenhængende By	3	6

7	3	En by der vokser	S. 60, afsnit 1	<p>”Behov for kommunale institutioner og velfærdstilbud i nye byudviklingsområder ----- I takt med at vi bliver flere københavnere, øges behovet for kommunale skoler, daginstitutioner, plejehjem, botilbud, lægehus og kultur- og fritidsfaciliteter.”</p>
8	3	En by der vokser	S. 60, afsnit 4	<p>”Ved etablering af nye byrum og byområder skal der indtænkes mulighed for lokalt forankrede kultur- og idrætsfaciliteter, kunst samt idrætsliv og bevægelse i udformningen af byens inventar og belægninger. Byens byrum skal indbyde til aktiviteter, der får mennesker til at mødes om positive, fællesskabsfremmende aktiviteter på tværs af sociale og andre skel.”</p>
9	3	Boligtørrelser	S. 65, afsnit 3	<p>”Ingen boliger, herunder boliger der fremkommer ved opdeling af eksisterende boliger, må være mindre end 40 m² etageareal. Der kan dog gøres undtagelser fra dette minimumskrav for særligt billige boliger opført øremærket til boligsocial anvinsing ved førstegangsudlejning.”</p>
10	5	Klima og energiløsninger	S. 89, afsnit 4	<p>”Samtidig er der behov for en plan for at imødegå varmeeffekter i københavn, der påvirker både sundhed og trivsel og i værste fald kan føre til dødsfald under hedebølger. Udsatte grupper, som fx hjemløse gadesovere, er særligt udsatte ved meget høje temperaturer. Der er derfor bl.a. behov for at planlægge med tilstrækkelig vegetation, der kan tilvejebringe den nødvendige skygge og give mulighed for afkøling, samt andre tiltag, der kan imødegå varmeeffekter. Det kan både være, når der igangsættes planlægning af byudviklingsområder og gennem ændringer i den eksisterende by i stil med de indsatser, der gennem tiden er gennemført, for at undgå skader fra skybrud og den stigende mængde regn.”</p>
11	5	Klima og energiløsninger	S. 89, afsnit 6	<p>”Der skal tænkes i løsninger, hvor anlæggene, i videst muligt omfang, bidrager til en god byudvikling. Placeringen af anlæg skal ske under hensyn til den planlagte udvikling af København med øje for målsætninger om eksempelvis sikring af bolliguddud, grønne arealer, og kommunale funktioner, såsom skoler, botilbud og daginstitutioner.”</p>

12	5	Kultur og fritid	S. 96, afsnit 1	<p>"Det omfatter bl.a., at der etableres fritids- og kulturtilbud, gives adgang til grønne oplevelser – både på land og i vand – samt at der etableres rekreative områder, som er af høj kvalitet. Områderne skal kunne benyttes til organiserede børne- og ungeaktiviteter, såvel som til uformel brug efter skoletid, så også børn og unge, der i mindre grad deltager i det organiserede fritids- og foreningsliv, får glæde af områderne. Fritids- og foreningsliv kan samtidig understøtte læring og oplevelser for børn og unge om bæredygtighed, klimatiltag og naturoplevelser."</p>
13	<i>Skal placeres</i>			<p>Et relevant sted i Kommuneplan 2024 bør det præciseres, at sociale tilbud hører under anvendelsen "Offentlige formål" og dermed ikke er at betragte som en bolig.</p> <p>Det bør i forlængelse heraf tillige fremgå af Kommuneplan 2024, at der ikke bør fastsættes en fast parkeringsnorm for botilbud og skæve boliger, men at parkeringsnormen skal foretages på baggrund af en konkret vurdering i den konkrete sag.</p>
Ændringsforslag til den digitale kommuneplan				
ÆF nr.	Placering			Ændringsforslag
14	<i>Ændringer af konkrete kommuneplanrammer</i>			<p>Socialudvalget bemærker, at der pt. ikke er foretaget rammeændringer i forslaget til Kommuneplan 2024 på de fem nye arealer til skæve boliger, hvortil der er vedtaget finansiering i Budget 2025.</p>
15	Rammer, Generelle bestemmelser, Bolgstørrelser, Familieboliger			<p>Afsnittet beskriver de foreslåede arealkrav for nye familieboliger. Det fremgår af teksten, at bestemmelsen om arealkrav ikke gælder "boliger og botilbud, der skal tilgodeses behov som følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller socialt betingede behov."</p> <p>Socialudvalget bemærker, at det vil være en fordel at få præciseret, hvad der her menes med "boliger". Fx er det uklart, om denne undtagelse også omfatter almene boliger opført øremærket til boligsocial anvistning ved førstegangsudlejning. Det kan med fordel fremgå tydeligt af teksten.</p>

<p>Hvis man følger linket til tabellen for bilparkeringsnormer i Københavns Kommune, fremgår det af oversigten under "Offentlige og almene formål", at: "Ved byggeri til brug for offentlige og almene formål, herunder f.eks. uddannelse (erhvervsskoler, universiteter mv.), døgninginstitutioner, kulturelle og rekreative funktioner (museer, biblioteker, koncerthuse mv.) fastsættes parkeringsdækningen efter en konkret vurdering på baggrund af ejendommens/områdets anvendelse og beliggenhed i byen, antal ansatte og besøgende mv.":</p> <p>Socialudvalget foreslår, at denne formulering præciseres for så vidt angår Socialforvaltningens tilbud, så det tilføjes, at den både angår "døgninginstitutioner og botilbud":</p>	<p>Rammer, Generelle bestemmelser, <i>Parkering, Bilparkering</i></p>	<p>16</p>
--	--	-----------

Sundheds- og Omsorgsudvalgets hørings svar til Kommuneplan 2024 (intern høring)

Forslag til Kommuneplan 2024 udfolder en vision om, at København skal udvikles som fremtidens klimavenlige hovedstad med fokus på egenskaber, der gør København til en grøn og sundhedsfremmende by. Sundheds- og Omsorgsudvalget støtter den ambitiøse vision og vil inden for udvalgets område arbejde for, at visionen realiseres.

Med hensyn til sundheds- og omsorgsområdet og dets relation til kommuneplanen har udvalget en række bemærkninger, der er anført nedenfor. Udvalgets hørings svar omfatter både bemærkninger til den politiske hovedstruktur for udkast til forslag til Kommuneplan 2024 og til den digitale kommuneplan, som tilgås på www.kp24.kk.dk. Bemærkninger til den politiske hovedstruktur vedrører også den del af kommuneplanen, der er videreført som hovedstruktur (og indhold) fra kommuneplansstrategien.

Bæredygtigt at løse flere af byens udfordringer samtidigt

Sundheds- og Omsorgsudvalget noterer med tilfredshed, at folkesundhed, forebyggelse og sundhedsfremme indgår med et betydeligt aftryk i den politiske hovedstruktur for Kommuneplanen 2024, der er en videreførelse af kommuneplanstrategien. Det gælder især i Kapitel 5, hvor der bl.a. er fokus på, at mange behov skal integreres på den samme plads i byen. Det være sig fx klimaomstilling og -tilpasning, sundhedsfremme og forebyggelse, kultur og fritidsfaciliteter mv.

Sundheds- og Omsorgsudvalget støtter, at fysisk og mental sundhed i højere grad integreres i udvikling af andre (fag)områder i forbindelse med fysisk udvikling af København. Det gælder fx, når klimasikring forskellige steder i byen medfører udvikling af grønne byrum, der også medtænker sundhedsfremme og forebyggelse fx behov for rolige og mindfulde zoner, der kan understøtte københavnernes mentale trivsel og sundhed. Dette forudsætter et tæt samarbejde mellem flere fagområder, herunder folkesundhedsområdet. Med et sundhedsvæsen, der er under øget pres, er der brug for *endnu* større fokus på strukturel forebyggelse for at understøtte københavnernes fysiske og mentale sundhed. Det forudsætter, at sunde byrum udvikles som tværfaglige løsninger og i tæt samarbejde mellem flere forvaltninger.

11. juni 2024

Edoc-sagsnummer
2024-0167453

F2 sagsnummer
2024 - 9408

Sagsbehandler
Hanne Hellerup Eriksen

Klimasikring for at afbøde negative sundhedskonsekvenser

I forlængelse af ovenstående ser Sundheds- og Omsorgsudvalget potentiale i at samtænke sundhedsområdet og klimaområdet i endnu større grad. Fx har klimakonsekvenser betydning for københavnernes sundhed. Det være sig bl.a., at stigende temperaturer ændrer byens fauna og artdiversitet og giver perioder med egentlige hedebølger. Det kan have alvorlige sundhedskonsekvenser fx alvorlig forværring af pollenallergi for mange københavnere med øget medicinbrug, flere sygedage, problemer med at gennemføre eksaminer etc. til følge. Det kan også betyde, at endnu flere københavnere får allergi og oplever gener som følge af pollen og svampesporer. Udover allergi betyder stigende temperaturer også øget risiko for hedebølger, der kan have konsekvenser for udvalgte grupper af borgere fx børn, gravide, borgere med kroniske sygdomme, ældre mv. Fx kan det være en udfordring for nogle borgere at bruge byen i periode med hedebølger.

På den baggrund foreslår udvalget, at der tilføjes kort tekst til den digitale udgave af kommuneplanen omhandlende sikring mod stigende temperaturer og hedebølger på samme måde, som der fremgår tekst om sikring mod ekstremregn. Teksten foreslås tilføjet under overskriften 'Klimatilpasning'¹:

"Klimasikring mod stigende temperaturer og hedebølger

Klimatilpasning skal udover at sikre mod skader under kraftig nedbør også medvirke til øget sundhed for københavnere ved at gøre byen mere grøn og tilføre flere rekreative elementer til byen bl.a. ved at håndtere regnvand i grønne projekter på overfladen. Begrønning og overfladevand indgår således som element til at reducere uhensigtsmæssig opvarmning af byen under hedebølger. I erkendelse af en stigende udfordring med højere temperaturer og hyppigere hedebølger i København fremmes endvidere tiltag i byudvikling, der opvejer konsekvenser af disse klimatiske forhold. Det er fx bymiljøer, der giver mulighed for skygge, adgang til koldt drikkevand i byrummet, samt klimavenlig by- og bygningsdesign, der fremmer materialevalg, der reducerer varmeoptag mv."

En sund og ældrevenlig by

København vokser i de kommende år, og det gælder i særdeleshed gruppen af seniorer og ældre på 65+ år. Sundheds- og Omsorgsudvalget anbefaler derfor, at der fortsat udlægges de nødvendige arealer til opførelse af plejeboliger, samt øvrige ældrerettede funktioner. Sundheds- og Omsorgsudvalget stiller sig positivt overfor, at

¹ <https://kp24.kk.dk/retningslinjer/energi-og-miljoe/klimatilpasning>

kommuneplanen fremhæver København som en rummelig by med plads til ældrevenlige boliger og boformer. Fremtidens seniorer forventes bl.a. at ønske et øget udbud af boliger, der kan huse flere generationer. På den baggrund anbefaler udvalget, at dette kort uddybes (markeret med understregning) i opslaget 'Boligstørrelser' (s. 62):

"Der er dog fortsat et behov for at sikre en produktion af store boliger, der skal imødekomme efterspørgslen fra børnefamilier, par og personer, som ønsker at dele en bolig fx på tværs af flere generationer." (Kapitel 3, side 62)

Den voksende gruppe af seniorer og ældre stiller også krav til byens faciliteter. En sund og ældrevenlig by er kendetegnet ved sin tilgængelighed og hensyntagen til ældres behov både i byrummet og i byens faciliteter. Det gælder fx fokus på let adgang for gangbesværede, ældrevenlige bænke og rekreative områder, der fremmer ældres sundhed og trivsel. Ligesom også adgang til toiletter og offentlig transport er afgørende for et godt og aktivt senior- og ældreliv. Det er tilsvarende relevant at byens uden- og indendørsfaciliteter også appellerer til seniorer og ældre. Det gælder fx biblioteker, svømmehaller, kulturhuse, klubhuse og træningsfaciliteter mv. En helt anden vinkel på en mere ældrevenlig by kan spire ud af et øget samarbejde med detailhandel og erhvervsliv om behov, der kan få flere ældre til at være selvhjulpne og have en god hverdag. Det kan fx være i form af hvilemuligheder på indkøbsturen.

Rekrutteringsudfordringer på pleje- og omsorgsområdet

En af de største udfordringer, der er knyttet til ældre- og omsorgsområdet i de kommende år, handler om rekruttering af medarbejdere. Denne udfordringer er på mange måder svær at adressere i en kommuneplan. Sundheds- og Omsorgsudvalget bemærker dog med tilfredshed, at kommuneplanen beskriver et mål om et balanceret boligudbud med forskellige boformer, der kan bidrage til en blandet og mangfoldig by. Netop en mangfoldig by med adgang til boliger for fx sosu-medarbejdere kan være en af de veje, der skal gås for at imødekomme fremtidens behov i København. Udvalget bemærker særligt, at kommuneplanen lægger op til forsøgsprojekter med mikroboliger (s. 68). Dette kunne potentielt være et område, hvor sosu-medarbejdere kan tilgodeses, hvis det er muligt. I mange år har København været Danmarks bedste studieby. Fremover kan København også blive Danmarks bedste sosu-by, hvor der er både uddannelses-, job- og boligmuligheder.

Folkesundhed har stor relevans i byens fysiske udvikling

Sundheds- og Omsorgsudvalget bemærker, at mange gode strategiske overvejelser om forebyggelse og sundhedsfremme i byrum og byens

fysiske udvikling, som er beskrevet i den politiske hovedstruktur, ikke lader sig omsætte til konkrete rammer og regulering i kommuneplanen. Dette til trods mener udvalget, at fremme af københavnernes mentale og fysisk sundhed til stadighed har stor relevans i byudvikling og byplanlægning, hvis Københavns Kommune skal løfte den store folkesundhedsopgave, der venter i de kommende år.

Udvalget ser særligt rekreation og natur som områder, hvor sundhedsfremme og forebyggelse har en oplagt berøringsflade. Med ændringer af planloven er det blevet muligt at fastsætte en begrønningsprocent for friarealer samt stille krav til kvalitet af bynatur (s. 91). Mulighed for at stille krav til begrønningsvariation er særlig interessant i et forebyggelsesperspektiv, da det har betydning for mental trivsel og sundhed. Konkret foreslår udvalget, at der på den baggrund laves mindre tilføjelser (markeret med understregning) til den digitale udgave af kommuneplanen under overskriften 'Byens rum'²:

"Byliv, fritidsaktiviteter, sundhed og kunst

Publikumsorienterede funktioner skal primært placeres i den nederste etage af bygninger. Der skal sikres god adgang til kultur- og fritidstilbud, bl.a. ved at lokalisere dem i funktionsblandede kvarterer med eksempelvis boliger, arbejdspladser og butikker og med god sammenhæng til byrum.

Ved nyanlæg og forbedringer af offentligt tilgængelige byrum skal der tilstræbes en høj grad af tryghed, komfort og herlighedsværdi. I dialog med grundejerne skal kunstnerisk udsmykning søges indtænkt i de konkrete projekter. Ligesom sundhedsfremmende elementer så vidt muligt skal tilgodeses."

Supplerende foreslås også en mindre tilføjelse (markeret med understregning) til den digitale udgave af kommuneplanen under overskriften 'Bynatur og byen grønne træk'³:

"Kvalitet af grønne områder

Byens grønne områder og byrum skal imødekomme borgernes behov og have en kvalitet, der gør dem både attraktive, afvekslende og robuste. De skal udvikles i takt med borgernes forskellige behov og supplere hinanden således, at forskellige ønsker kan opfyldes. Udvikling af kvaliteten skal medvirke til, at øget benyttelse kan håndteres uden væsentlige konsekvenser.

² <https://kp24.kk.dk/retningslinjer/boliger-og-byliv/byens-rum>

³ <https://kp24.kk.dk/retningslinjer/rekreation-og-natur/bynatur-og-byens-groenne-traek>

Hensyn til klimatilpasning, sundhedsfremme samt styrkelse af naturindhold og -oplevelser skal fremmes, men også tilpasses og integreres med opfyldelsen af borgernes behov."

Forebyggelse og ældreområdet indtænkes i perspektivområder

Sundheds- og Omsorgsudvalget anerkender, at fortætning af byen er et vigtigt greb i udvikling af København som en klimavenlig metropol. Samtidig mener udvalget, at byudvikling i nye udviklingsområder i København giver en unik mulighed for at arbejde med, at sundhedsfremmende byrum kan opveje sundhedsudfordringer, der er knyttet til et urbant hverdagsliv og en fortætning af byen. Derfor foreslår udvalget, at Københavns Kommune forsøgsvis indtænker ældrefunktioner, forebyggelse og sundhedsfremme så tidligt som muligt i udvikling af perspektivområder som fx Ydre Nordhavn, Refshaleøen og Kløverparken. Ligesom byudviklingsområder som Jernbanebyen og Nordøstamager har potentiale ift. at udvikle unikke, sundhedsfremmende og ældrevenlige byrum.

På den baggrund anbefaler Sundheds- og Omsorgsudvalget, at det af kommuneplanen fremgår, at der ved store byudviklingsprojekter skal foretages en vurdering af potentiale for forebyggelse og sundhedsfremme – fx ift. natur, rekreation, aktiv transport, røgfrihed, minimal eksponering for luft- og støjforurening, ældrevenlighed mv.

Konkret foreslås som et første skridt en mindre tilføjelse (markeret med understregning) til den digitale udgave af kommuneplanen under overskriften 'Bynatur og byen grønne træk'⁴:

"Naturindhold i byen

Naturindholdet i byens grønne og blå struktur skal generelt beskyttes og fremmes, så grundlaget for en bevarelse og udvikling heraf er til stede. Der skal også i mindre skala tilstræbes bedre udveksling mellem byens grønne og blå elementer, så dyr og planter kan sprede sig mellem levesteder.

Ved store byudviklingsprojekter skal en vurdering af potentiale for udvikling af naturindhold og grønne forbindelser indgå i planlægningen. Supplerende skal sundhedspotentiale vurderes."

Afsluttende bemærkning

Afslutningsvist bemærker Sundheds- og Omsorgsudvalget, at udtrykket i den trykte udgave af kommuneplanen med fordel i højere grad

⁴ <https://kp24.kk.dk/retningslinjer/rekreation-og-natur/bynatur-og-byens-groenne-traek>

kunne afspejle alle aldersgrupper af københavnere, herunder også seniorer og ældre borgere.

Notat

Teknik- og Miljøudvalgets høringssvar til forslag til Kommuneplan 2024 – Fremtidens klimavenlige hoved- stad

Teknik- og Miljøudvalget vurderer, at forslag til Kommuneplan 2024 – Fremtidens klimavenlige hovedstad sætter en god retning for udviklingen af København som fremtidens klimavenlige hovedstad. Udvalget finder dog, at der er 19 konkrete forhold i det fremsendte forslag til Kommuneplan 2024, som udvalget anbefaler Økonomiudvalget at ændre. De konkrete forhold falder under temaerne:

1. Boligstørrelser og boformer (Anbefaling 1, 2, 3, 6, 19)
2. Bevaringsværdigt byggeri (Anbefaling 4, 5)
3. Parkering og mobilitet (Anbefaling 7, 8, 9, 10, 11, 12)
4. Begrønning og klimatilpasning (13, 14, 15, 16, 17, 18)

TEMA 1: Boligstørrelser og boformer

- **Boligstørrelser og store boliger (anbefaling 1)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der findes en løsning, så kravet om store boliger på mindst 110 m² er foreneligt med tilvejebringelse af almene boliger og en blandet by med både store og små boliger.

Baggrund

Forslaget risikerer at medføre yderligere kompleksitet for almene projekter, da forslaget ikke tager højde for, at de almene byggerier har en række lovbestemte vilkår, der er anderledes end de private. Det gælder fx Almenboliglovens krav til boligstørrelser på maksimalt 115 m² og gennemsnit på maksimalt 110 m² samt et maksimumbeløb, som skal fremme mindre boliger og derfor bortfalder, hvis der er flere større boliger i byggeriet. Hertil kommer, at Københavns Kommune stiller krav om, at op til 20 pct. af de almene byggerier skal bygges som små, billige boliger til den boligsociale anvisning. Forslaget kan desuden indebære en risiko for, at bygherre vælger at leve op til kravet ved at placere de store familieboliger i det almene byggeri i området og friholde de private boliger til små boliger. Det bemærkes, at opførelse af nye almene boliger allerede følges tæt af Teknik- og Miljøforvaltningen i dag i forbindelse med tildeling af grundkapital, bl.a. kan der stilles krav til sammensætningen af de almene boligtyper, herunder en variation af boligtyper- og størrelser indenfor det enkelte almene byggeri (jf. Administrationsgrundlag for almene nybyggerier, Teknik- og Miljøudvalget den 11. oktober 2021).

- **Boligkvalitet og små boliger (anbefaling 2)**

29-05-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 7106

Dokumentnummer i F2
133673

Sagsnummer i eDoc
2024-0126084

Klima og Byudvikling
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at reduktion af mindste boligstørrelse ned til 40 m² i eksisterende by bortfalder, og at den mindste boligstørrelse for familieboliger i både eksisterende by og byudviklingsområderne fastlægges til 50 m².

Baggrund

Udvalget vurderer ikke, at en bolig med et bruttoareal på 40 m² og gulvareal ned til 20-22 m² er egnet og attraktiv som permanent familiebolig. Undersøgelser viser, at en bolig under 50 m² er vanskelig at møblere, så der er mulighed for flere end én beboer. De seneste års byggeri af private ungdomsboliger har ligeledes peget på udfordringer i forhold til boligkvalitet, dagslysforhold og funktionalitet, og der mangler på nuværende tidspunkt et tilstrækkeligt erfaringsgrundlag til at kende den fulde effekt af små boliger og hvilke løsninger, der kan bidrage til at sikre kvaliteten for en lille bolig, der ikke er midlertidig. Da der fremover kan stilles krav om studieaktivitet til private ungdomsboliger, kan der ske en stigning i developernes incitament til byggeri af små familieboliger. Udvalget vurderer derfor ikke, at det er hensigtsmæssigt med familieboliger ned til 40 m². Der er dog et behov for små boliger til singler med fokus på ambitiøse løsninger i forhold til boligkvalitet, fællesskab og CO₂-forbrug, og udvalget bakker derfor op om kommuneplanens forslag om mikroboliger, der kan være mindre end kommuneplanens mindste boligstørrelse på 50 m².

- **Analyse af boligstørrelser (anbefaling 3)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der i forbindelse med den næste kommuneplanrevision 2028 bestilles en analyse og evaluering af kommuneplanens boligstørrelsesbestemmelser generelt, hvor parametre som boligkvalitet, fastholdelse og fraflytning, fordelingen af fællesfaciliteter samt fleksibilitet og klimapåvirkning undersøges.

Baggrund

Der er behov for et større erfaringsgrundlag i forhold til, hvordan kommuneplanen kan udforme og fastlægge boligstørrelser, så kravene passer til de politiske ønsker til byudviklingen, herunder en blandet by med variation i boligstørrelser, boligkvalitet i små boliger med fokus på særligt fordelingen af fællesarealer, fleksibilitet og klimapåvirkning. Hvis målet er at få flere, større familieboliger for at fastholde børnefamilierne og samtidig sikre små boliger til det stigende antal af singler, er der behov for at se på boligstørrelserne generelt og i et fornyet og helhedsorienteret blik fremfor at lægge flere og nye krav på de eksisterende. Der er således behov for at se på øvrige boligstørrelser på fx 70-80 m² og genbesøge gennemsnittet på 95 m². Derudover kunne en analyse undersøge effekten af et maksimum for boligstørrelser og se på regulering af sammenlægning af boliger.

- **Fremme af bo- og byggefællesskaber (anbefaling 6)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der i forbindelse med den næste kommuneplanrevision 2028 bestilles en særskilt analyse af bofællesskaber og byggefællesskaber med fokus på tiltag og bestemmelser, som kan fremme bo- og byggefællesskaber.

Baggrund

Der opføres få bofællesskaber og byggefællesskaber til trods for, at der er politisk ønske om variation i boformer, og der er på nuværende tidspunkt ikke et konkret mål for bo- og byggefællesskaber i Kommuneplan 2024. Bo- og byggefællesskaber kan udgøre et fællesskabsorienteret og klimavenligt alternativ til de små familieboliger. Der mangler dog et bedre erfaringsgrundlag i forhold til at afdække, hvad der kan fremme betingelser for flere bo- og byggefællesskaber, herunder incitamenter for en privat bygherre, krav til dimensionering og fordeling af fællesarealer.

- **Analyse af villa- og parcelhuskvarterer (Anbefaling 19)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der bestilles en analyse til kommuneplanrevision 2028, der ser på fortætning og udvikling af villa- og parcelhuskvarterer.

Baggrund

Anbefalingen er stillet som et ændringsforslag i forbindelse med Teknik- og Miljøudvalgets godkendelse af Teknik- og Miljøudvalgets høringssvar til Kommuneplan 2024 den 27. maj 2024.

TEMA 2: Bevaringsværdigt byggeri

- **Forsigtighedsprincip for bygninger, der ikke er beskyttet mod nedrivning eller ikke er omfattet af det nuværende SAVE-register (anbefaling 4)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der i Kommuneplan 2024 indføres et forsigtighedsprincip for særligt udsatte bygninger, som ikke er beskyttet mod nedrivning eller ikke er omfattet af det nuværende SAVE-register. Det drejer sig om bygninger opført i 1940-1990, mindre byhuse samt tidligere industribygninger.

Baggrund

Registreringssystemet SAVE er senest opdateret i 1996 og omfatter ikke en stor del af bygningerne fra perioden 1940-1990. Dertil kommer, at bygninger, som fx mindre byhuse eller tidligere industribygninger, der i dag ses som værdifulde for byens kulturhistorie, er ofte registreret med en lav SAVE-værdi eller slet ingen. Det betyder, at der er huller i de nuværende SAVE-registreringer, og at der mangler et filter i kommuneplanen til at fange disse. Med forsigtighedsprincippet foreslår udvalget, at de nedenfor nævnte bygninger gives en særlig proces i bygesagsbehandlingen og lokalplanlægningen i forhold til at afklare, om bygningen skal bevares, transformeres eller rives ned. Udvalget anbefaler, at forsigtighedsprincippet omfatter: bygninger fra før 1950, der aldrig har fået en SAVE-vurdering, bygninger fra 1950-1990, der siden registreringstidspunktet er blevet relevante i bevaringssammenhænge samt industribygninger og mindre byhuse fra før 1950. Med mindre byhuse menes mindre, enkelte bygninger, der optræder i bymæssig sammenhæng og er med til at sætte præg på gadebilledet eller den bymæssige bebyggelsesstruktur, fx lavere husbebyggelse i et område, der ellers er præget af karrébebyggelse.

- **Udpegning af bygninger med SAVE 4 som bevaringsværdige (anbefaling 5)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at bygninger med en middelhøj værdi på SAVE 4 udpeges som bevaringsværdige i Kommuneplan 2024.

Baggrund

Modsat kommuner som Frederiksberg, Roskilde, Odense, Aarhus og Aalborg foreslår Kommuneplan 2024 ikke at udpege bygninger med SAVE 4 som bevaringsværdige. Dette drejer sig om ca. 7.500 bygninger, der i Slots- og Kulturstyrelsens SAVE-vejledning i lighed med bygninger med SAVE 2 og 3 defineres med middelhøj værdi, som "bygninger, som i kraft af deres arkitektur, kulturhistorie, og håndværksmæssige udførelse er lokalt fremtrædende eksempler inden for deres slags, eller bygninger, der i kraft af deres placering er umistelige for en helhed." I den nuværende kommuneplan fremgår det, at "Københavns Kommune har valgt i praksis også at foretage en vurdering af bygninger i kategori 4, når SAVE-registreringen bruges i byggesags- og lokalplanbehandlingen." Denne formulering udgår med forslag til Kommuneplan 2024. Udvalget vurderer derfor, at Kommuneplan 2024 er en forringelse af muligheden for at gå i dialog med bygherre om bevaring og transformation af den eksisterende by. En udpegning i kommuneplanen som bevaringsværdig betyder ikke nødvendigvis, at alle SAVE 4 bygninger bevares eller sikres mod nedrivning, da det først er i forbindelse med en lokalplan, at der tages endelig stilling til bevaring. En udpegning i kommuneplanen vil dog give en mere klar kommuneplan i forhold til den nuværende formulering i Kommuneplan 2019 og synliggøre SAVE 4 bygningernes kvaliteter for grundejere og borgere. Dette vil give en bedre dialog med grundejere i både byggesags- og lokalplanlægningen og kommunens mulighed for at sikre en renovering, transformation eller bevaring, der tager hensyn til den eksisterende bygning og dens værdi.

TEMA 3: Parkering og mobilitet

- **Cykelparkering til boliger (anbefaling 7)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der frem mod den endelige vedtagelse af Kommuneplan 2024, udarbejdes eksempler på konsekvenserne ved at planlægge med henholdsvis 4 cykler pr. 100 etagemeter frem for 3,5 cykler pr. 100 etagemeter. Eksemplet bør se på behovet for cykelparkering samt de tilbageværende fri- og opholdsarealer.

Baggrund

Der er overvejelser om, at p-normen nedsættes fra 4 pr. 100 etagemeter til 3,5 pr. etagemeter. Generelt har københavnere 2,7 cykler pr. 100 etagemeter. Der er derfor stadig et stort vækstpotentiale med den lidt reducerede norm. P-normer for cykelparkering er desuden minimumsnormer, og der kan derfor godt etableres mere cykelparkering end den fastsatte norm. Der er generelt en "kamp" om pladsen på terræn, og grundet kravene til klima forventes det, at endnu mere cykelparkering i fremtiden placeres på terræn og ikke i kældre. For et nuværende projekt som Levantkaj på Nordhavn betyder forskellen i p-normer et areal på ca. 2.250 m². Dette areal ville kunne bruges til andre formål, fx træer og

bedre friareal, da cykelparkering også kan forringe kvaliteten af friarealerne, da ikke-overdækket cykelparkering medtages som friareal.

- **Bilparkering til detailbutikker i øvrig by (anbefaling 8)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at p-normen for detailbutikker i øvrig by fastholdes på 1 parkeringsplads pr. 143 m², da dette understøtter trafikmålet i Kommuneplan 2024. I forslag til Kommuneplan 2024 foreslås 1 parkeringsplads pr. 100 m² for detailbutikker i øvrig by.

Baggrund

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at p-dækningen for detailbutikker i øvrig by er tilstrækkelig til at dække parkeringsbehovet for den andel af kunder, der kommer i bil. Vurderingen er baseret på de seneste års lokalplaner, hvor bygherre generelt ikke efterspørger yderligere parkering for kunder i bil. Ændres trafikmålsætningen i kommuneplan 2024 til højst 20 % ture i bil, kan p-normen for detailbutikker i øvrig by justeres, så der er sammenhæng mellem trafikmålet og andel af kunder, der kan parkere i bil.

- **Udnyttelse af eksisterende underjordiske p-anlæg (anbefaling 9)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at det i den kommende planperiode undersøges, hvordan der skabes incitament til, at de eksisterende private og offentlige underjordiske p-anlæg udnyttes bedst muligt.

Baggrund

I indre by og brokvarterne er der forsat en relativ høj p-belægning, hvilket betyder, at en relativ stor del af vejene bruges til parkering. København har en række målsætninger om at gøre byen mere grøn og undgå varmeø-effekt bl.a. i form af flere træer, håndtering af vand samt at skabe gode forhold for gående og cyklister med bl.a. brede fortove og cykelstier. Målsætningerne kan være svære at realisere, når gaderne er præget af bilparkering, og derfor bør der være særligt fokus på, at afsøge mulighederne for at få fuld parkeringsbelægning i eksisterende private og offentlige p-anlæg.

- **P-norm i lokalplaner og kapacitet i p-huse (anbefaling 10)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen udarbejder et redskab, der sikrer delvist bilfri byområder ved at skabe en tydelig sammenhæng mellem p-normen i lokalplanerne og p-husenes kapacitet og placering i byudviklingsområderne.

Baggrund

Det er hensigtsmæssigt at planlægningen af bilparkering i byudviklingsområderne er forudsigelig for bygherre. Dette kan i endnu højere grad imødekommes ved, at de enkelte lokalplaners bilparkering er afstemt med den samlede planlagte bilparkering i et område.

- **Udadvendte funktioner i p-huse (anbefaling 11)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler at p-husene planlægges og designes, så der kan etableres udadvendte offentlige eller private funktioner i den nederste del af p-huset.

Baggrund

P-husene i Københavns Kommune får ikke i alle tilfælde udfoldet potentialet for dobbelte funktioner til gavn for borgerne. I forbindelse med planlægningen af p-huse i byen, bør der derfor arbejdes mere indgående med udnyttelse af arealerne på en måde, der gør p-husene til et aktiv for bylivet, erhvervslivet og beboerne i et område. Der kan fx etableres udadvendte funktioner som genbrugsstationer, værksteder eller butikker samt i mindre grad cykelparkering.

- **Gang som transportform (anbefaling 12)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der frem mod næste kommuneplan udvikles et fodgængernet, der på linje med cykelnet, busnet, metronet og vejnet udgør plangrundlaget for kommunens indsats til prioritering af fodgængere. Fodgængernettet indarbejdes i næste kommuneplan.

Baggrund

Gang indgår i trafikmålet på linje med andre transportformer, men kommuneplanen mangler et kort over prioriterede fodgængerforbindelser i stil med vejnetskort, stinet og busnet.

TEMA 4: Begrønning og klimatilpasning

- **Friarealer og præcision af opholdsarealer (anbefaling 13)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der udarbejdes en analyse af mulighederne for at afsætte en fast del af friarealet til ophold, at præcisere definitionen af opholdsarealer og friarealer, samt at der ses på kvalitetskravet til friarealer og opholdsarealer. Samtidig bør beskrivelserne af opholdsarealerne i rammer og retningslinjer så vidt muligt samles ét sted, så der kan skabes et overblik i lokalplanlægningen.

Baggrund

Af kommuneplanens generelle rammebestemmelse for friarealer, er det ikke fastlagt, hvor stor en del af friarealet, der skal anvendes til ophold. Det betyder, at opholdsarealerne i lokalplanerne i nogle tilfælde ender med at blive små og kvalitativt dårlige. I bygningsreglementet fastlægges det, at der skal etableres opholdsarealer. Kommuneplanens friarealer kan dog ikke sidestilles med opholdsarealer efter bygningsreglementet. Det kan give anledning til uenigheder og forsinkelser i byggesagsbehandlingen.

- **Minimumskrav til grønne arealer (anbefaling 14)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen, der undersøger, hvordan et minimumskrav til grønne arealer og begrønningsprocent, som den er defineret i planloven, kan omsættes i planlægningen, eventuelt gennem et tema-kommuneplantillæg.

Baggrund

Folketinget vedtog i december 2023 en række ændringer af planloven, som giver kommunerne mulighed for i kommuneplanen at fastsætte en minimumsprocent for begrønning, forstået som andelen med grønne arealer og naturarealer i et rammeområde. Bestemmelserne kan anvendes i den efterfølgende lokalplanlægning og bidrage til at sikre ensartede krav til de grønne elementer i en bydel. Desuden får kommunerne mulighed for i kommende lokalplaner at stille krav til kvaliteten af ny bynatur, f.eks. bestemmelser om etablering af specifikke naturarealer, herunder beplantning, og bestemmelser om vækstbetingelser for naturarealerne og beplantningen både over og under jordoverfladen.

Samlet giver ændringerne således kommunerne bedre muligheder for at udvikle omfanget og kvaliteten af naturarealer i byerne, bl.a. ved at kunne sikre realisering af krav om etablering, beplantning og vækstbetingelser mv.

- **Håndtering af regnvand (anbefaling 15)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen, der frem mod vedtagelsen af Kommuneplan 2024 udbygger og præciserer de generelle bestemmelser for klimatilpasning og regnvandshåndtering.

Baggrund

Der findes for nuværende ikke tekst i kommuneplanen om regnvandshåndteringsplaner. Uden den nødvendige infrastruktur til regnvandshåndteringen kan der ikke gives tilslutningstilladelser – og dermed heller ikke byggetilladelser. Dette er problemstillinger, der fortsat kan give store udfordringer og markante merudgifter i mange byudviklingsområder, inkl. Tingbjerg, Nordhavn, Jernbanebyen m.fl. – på baggrund af at det ikke har været muligt at kunne anlægge denne infrastruktur i tilstrækkeligt omfang og tilstrækkeligt tidligt ift. byudviklingens behov. Der er derfor et udtalt behov for, at infrastrukturen til regnvandshåndtering tages med ind tidligt i områdeplanlægningen, så byudviklingen ikke forsinkes eller forhindres – og så der kan findes de mest optimale løsninger for områdernes samlede arealdisponering.

Regnvandshåndteringsplaner for større sammenhængende byområder vil sikre tidlig stillingtagen til regnvandshåndteringen – og dermed sikre at der er den nødvendige afløbsinfrastruktur til at muliggøre byudviklingen, både i områdernes midlertidige udbygningsfase og efter fuld udbygning. Håndtering af regnvand vil ligeledes med fordel kunne samtes tænkes med Kommuneplanens målsætninger og retningslinjer for natur og grønne områder – så samlede blå-grønne løsninger kan understøtte udendørs aktiviteter og københavnernes rekreative brug af de nye byrum. Det skal derfor undersøges, hvordan der kan integreres bæredygtige løsninger for regnvandshåndteringen med fx opsamling og nyttiggørelse eller lokal afledning af regnvand, og om der kan indpasses blå-grønne løsninger med vandelementer og bynatur. Herudover vil regnvandshåndteringsplanerne have et naturligt samspil med Kommuneplanens målsætninger og retningslinjer for klimatilpasning.

- **Grønne forbindelser (anbefaling 16)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der i forslag til Kommuneplan 2024 beskrives potentialer for, hvor og hvordan byens grønne øer kan bindes sammen. Det anbefales ligeledes, at det beskrives, hvordan der kan vises et potentiale for et sammenhængende grønt bånd langs kysten fra Amager Øst til Lynetteholm og Nordhavn.

Baggrund

I forslag til kommuneplan 2024 side 94 fremgår det, at "Mange af byens grønne og blå områder ligger som 'øer' i et urbant landskab". Samtidig er der opstillet en ny målsætning på side 9 om, "At grønne forbindelser skal give københavnere en mere attraktiv adgang til byens større grønne og blå områder og skabe flere naturoplevelser på vejen derhen". Det er uklart, hvordan forslag til Kommuneplan 2024 planlægger for dette. Den grønne arealplan kan ikke håndtere en sammenhængende grøn planlægning.

- **Genopretning af lavbundsjord og skovrejsning (anbefaling 17)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at det frem mod kommuneplanrevision 2028 undersøges, om det er muligt for Københavns Kommune at understøtte genopretning af lavbundsjord og vådområder samt rejse skov uden for Københavns Kommune i samarbejde med andre kommuner. Dette kunne eventuelt ses i sammenhæng med områder, hvor der er drikkevandsinteresser.

Baggrund

Der vurderes i forslag til kommuneplan 2024 s. 24 at være behov for at opføre ca. 3,3 mio. etagemeter boliger og ca. 2,4 mio. etagemeter erhverv i planperioden fra 2024 til 2036. Det forventes, at dette fører til et stort ressourceforbrug og CO₂-udslip. Genopretning af vådområder og rejsning af skov vil sandsynligvis kunne imødegå noget af CO₂-udslippet i forbindelse med byggeri i København og samtidig genskabe naturen.

- **Særligt fokus på varmelagre (Anbefaling 18)**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der til afsnittet om Grøn Forsyning tilføjes et særligt fokus på varmelagre. For at øge mulighederne for at lagre varme, skal der i forbindelse med planlægning af nye byudviklingsområder lægges et særskilt fokus på at sikre mulighederne for anlæg af store varmelagre. Muligheden for at sammentænke varmelagre med for eksempel kunstgræsbaner og pladser skal undersøges.

Baggrund

Anbefalingen er stillet som et ændringsforslag i forbindelse med Teknik- og Miljøudvalgets godkendelse af Teknik- og Miljøudvalgets høringssvar til Kommuneplan 2024 den 27. maj 2024.

Bilag 1

Teknik- og Miljøforvaltningens administrative bemærkninger til forslag til Kommuneplan 2024

Nedenfor fremgår Teknik- og Miljøudvalgets bemærkninger til forslag til Kommuneplan 2024. Bemærkningerne indeholder både nye forslag og forslag til præcisering af eksisterende tekst.

Politisk hovedstruktur for Kommuneplan 2024

Emne	Reference	Bemærkninger	Anbefaling
Trafikmål	S.14	<p>Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at man kunne justere målene for de øvrige transportmidler, så det summerer til 100 % som i tidligere kommuneplaner. Hvor trafikmålet nu summerer til 95%.</p> <p>Desuden ligger gang og cykling typisk over 25 %, og den kollektiv trafik har ligget stabilt under 20 % trods nye metrolinjer etc. (den lå på 20% i 2007, 2008 og 2013 og ellers har den ligget under).</p> <p>Det ville være mere i tråd med den faktiske udvikling, hvis den øvrige fordeling hed 20 % kollektiv, og 30 % for hhv. gang og cykling.</p> <p>En sådan fordeling ville også understøtte kommunens arbejde om fortsat og fremme gang og cykling som er i fremgang.</p>	
Trafikmål - reduktion af biltrafik med to procent årligt.	s.14	Forslaget om at reducere biltrafikken med to procent årligt er ikke entydigt, da 'biltrafik' både kan defineres ud	Andelen af ture i bil skal reduceres med 2 procentpoint årligt.

30-04-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 5281

Dokumentnummer i F2
129720

Sagsnummer i eDoc
2024-0088443

Klima og Byudvikling
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

		fra antallet af ture eller antallet af kørte kilometer.	Eller: Tilbagelagte kilometer i bil reduceres med to procent årligt.
Tal for turfordeling og antal cykler og biler	s.29	Tallene dækker status for 2022	Data kan opdateres, når mobilitetsredegørelsen er offentliggjort medio juni.
Bløde trafikanter	s.32	Når cyklister og fodgængere beskrives som bløde trafikanter (eller svage trafikanter), er der risiko for at skabe eller fastholde en forestilling om, at fodgængere og cyklister er sårbare eller skrøbelige, og i værste fald, at det i sig selv er farligt at gå eller cykle. I et sundhedsperspektiv er personer, der cykler og går oftest sundere end de inaktive trafikantgrupper. Vi mener heller ikke, at vi skal kalde københavnere, der vælger bil, elløbehjul og bus for inaktive, på grund af den potentielle stigmatisering, den betegnelse kan skabe.	Teknik- og Miljøforvaltningen anbefaler, at betegnelsen "bløde trafikanter" ikke benyttes.
Parkering	s. 36	For at undgå eventuelle misforståelser i forbindelse med udregningen af p-normen i lokalplanerne, bør det være tydeligt, hvilken udregningsmetode der anvendes når p-normen omsættes til p-pladser.	At der i den politiske hovedstruktur indarbejdes en faktaboks med et regneeksempel for udregningen af p-normen. Faktaboksen bør vise den valgte regnemetode i forbindelse hermed.
Cykelparkering	s.40		Data kan opdateres, når mobilitetsredegørelsen er offentliggjort medio juni.
Boligstørrelser, små boliger	s. 62	Kommuneplanen henviser til, at der i udvikling af små boliger "vil blive lagt vægt på, at der gennem bebyggelsesplan, boligdisponering og lysindfald m.m. sikres	At afsnittet tilrettes.

		<p>velfungerende og attraktive boliger”.</p> <p>Planlov og bygningsreglement giver ikke forvaltningen mulighed for at regulere boligdisponering og lysindfald.</p>	
Begreber for arealopgørelse	s. 63	<p>Der er forskellige officielle måder at opgøre arealer på i relation til boliger (BBR, BR18, tinglyst boligareal).</p> <p>Forslag til Kommuneplan 2024 er ikke på nuværende tidspunkt entydig.</p> <p>Særligt i små boliger kan begrebet der anvendes betyde en stor forskel ift. hvor lille boligen bliver og hvor anvendelig den er. Det er vigtigt, der er enighed om at anvende de samme begreber og generelt skrive hvad der henvises til, når vi bruger begreberne – f.eks. etageareal iht BR18 eller bruttoetageareal iht. BBR.</p> <p>Det vil gøre både forventningsafstemning mellem kommune og borgerne nemmere og sagsbehandlingen i byggeansøgninger hurtigere.</p>	<p>At Økonomiforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen frem mod den endelige vedtagelse af Kommuneplan 2024 afklarer, hvilke begreber, som kommuneplanen skal benytte.</p>
Erhvervsudvikling	s. 84	<p>I de generelle rammer muliggøres det, at den maksimale bebyggelsesprocent kan overskrides med et givent areal, hvis arealet udlægges til lettere produktions-, værksteds- og håndværksvirksomhed i bebyggelsens stueetage.</p>	<p>Teknik- og Miljøforvaltningen gør opmærksom på, at bestemmelsen medfører, at anvendelsen af stueetagen vil være låst til de nævnte anvendelser og ikke vil kunne ændres på et senere tidspunkt.</p>
Badning i Københavns Havn	s.93-94	<p>Der gøres opmærksom på at badning i hele havnen ikke er en mulighed inden for en overskuelig årrække da det stiller krav til sikkerhed, badevandskvalitet og muligheden for</p>	<p>Det anbefales derfor at bruge formuleringer som øgede muligheder for at bade frem for ”badning i hele havnen” og tilsvarende formuleringer.</p>

		at varsle påvirkninger af badevandskvalitet.	
--	--	--	--

Retningslinjer til Kommuneplan 2024

Emne	Reference	Bemærkninger	Anbefaling
Fritid og Fritidsanlæg	Støjende fritidsanlæg. Fritid og fritidsanlæg Københavns Kommuneplan 2024 (kk.dk)	Teknik- og Miljøforvaltningen oplever en del udfordringer med støj fra fritidsanlæg.	At følgende tilføjes retningslinjen: Nye støjende fritidsanlæg skal ligeledes placeres i passende afstand til både eksisterende og kommende boliger således at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes på facaden af disse.
Lokalisering af erhverv	https://kp24.kk.dk/retningslinjer/erhverv/lokalisering-af-erhverv	Omdannelse fra industri til bolig konflikter ofte. Det er særligt kommuneplanens sætning "Er området velegnet til boligformål?" der kan blive udfordret, da støj fra virksomhederne ikke uden videre kan ned sættes. Selvom der fx findes mere støjsvage løsninger end de etablerede, er det ikke altid økonomisk proportionalt for en eksisterende virksomhed, eller bygherre, at omlægge anlæggets drift eller fysiske rammer.	Der bør rettes en opmærksomhed på de virksomheder, der falder imellem mindre produktionsvirksomheder og så de miljøgodkendte virksomheder. Der findes en række virksomheder der reguleres gennem branchebekendtgørelser. Særligt opfordres til øget opmærksomhed på udfordringer ved bl.a. større tekniske anlæg, som fx metros vedligeholdelsescentre, som ikke reguleres med miljøgodkendelser, men via branchebekendtgørelser (maskinværkstedsbekendtgørelsen), eller jernbaneaktiviteter, der ikke reguleres som trafik, og derfor kræver at der ikke planlægges følsom anvendelse i nærheden.
Kulturarv, udpegning af	Kulturhistoriske spor og helheder Københavns	Teknik- og Miljøudvalget ser flere udfordringer ved forslaget om at tilrette de	At byarkitektoniske helheder fastholdes som en helhed og et samlet

byarkitektoniske helheder	Kommuneplan 2024 (kk.dk)	tidligere bevaringsværdige bebyggelser. Lokalplanen er ikke nødvendigvis en blivende størrelse, som sikrer bebyggelserne på sigt, da der kan være tale om en ældre lokalplan, lokalplanen kan ophæves eller ændres gennem dispensationer. Der er behov for, at kommuneplanen fortsat sikrer de bevaringsværdige bebyggelser som en samlet fortælling, selvom disse kan være omfattet af anden beskyttelse, da det i disse tilfælde blot vil være den mest vidtrækkende beskyttelse, som gælder. En udpegning i kulturmiljøerne udpeger heller ikke automatisk områdets bygninger som bevaringsværdige. Endelig er det uhenigtsmæssigt at bryde kategorien op, så borgere, bygherrer og administration skal læse flere steder for at forstå en væsentligt byarkitektonisk helhed.	aflæseligt lag i Kommuneplan 2024.
Udpegning af bevaringsværdigt byggeri	kp24.kk.dk/retningslinjer/kulturarv/værdifulde-kulturmiljøer/udpegning-efter-SAVE-metoden	<p>Listen over bevaringsværdige bygninger er et øjebliksbillede fra når kommuneplanen laves. Det fremgår ikke af kommuneplanen, at listen løbende justeres, når SAVE registret og bygninger med høj bevaringsværdig justeres.</p> <p>Justeringer sker fra tid til anden og skaber ofte forvirring og frustration, enten når der tilføjes nye bygninger med høj bevaringsværdi, om det nu er eksisterende vurderinger der opjusteres eller helt nye bygninger, eller hvis en bygning mister sin høje bevaringsværdi, fx ved kraftige ombygninger eller direkte nedrivninger.</p>	At det præciseres i kommuneplanen, at listen er et øjebliksbillede fra kommuneplanen og at listen løbende opdateres.

Overdækket cykelparkering	Cykelparkering Københavns Kommuneplan 2024 (kk.dk)	Erfaringer fra almene byggeprojekter viser, at det ofte er vanskeligt at få placeret overdækket cykelparkering på en måde, så det faktisk bliver brugt. Almene projekter bliver ofte etableret til sidst i et område, og har tit mindre plads og generelt en meget stram økonomisk ramme. Endvidere er der en række andre krav til friareal m.m., som betyder, at cykelparkeringen ikke kan løses i gårdrummet (fx ønsker om biodiversitet mv.). Ofte bliver løsningen, at cykler på grund af kravet om overdækning bliver placeret i kældere, der sjældent bliver brugt (og som udleder meget CO ₂ i anlæg) eller i stueetagen. Begge dele er en særlig udfordring for almene bygherrer, som ikke får støtte til at bygge andet end boligareal. De almene byggechefer gjorde senest opmærksom på udfordringen med overdækket cykelparkering i samarbejdsfora Byggeforum den 21. februar 2024.	At kravet om 50 % overdækning ved cykelparkering nedsættes væsentligt, da kravet kan være vanskeligt at opfylde i de almene boligprojekter. Det kan overvejes, om kravet kan være et spænd, eller der kunne dispenseres fra det ved mindre byggerier eller byggerier, der er særligt udfordrede på pladsen.
Kommunal anvisning i private ungdomsboliger	Private ungdomsboliger. Boligers anvendelse Københavns Kommuneplan 2024 (kk.dk)	I lov om boligforholdes kapitel 1 a om udstøttede private ungdomsboliger, fremgår det at der, foruden at der stilles krav om at boliger skal bebos af studerende, også kan indgås frivillig aftale med kommunen om kommunal boligsocial anvisning jf. § 12 b, stk. 4. Det fremgår her at kommunalbestyrelsen samtidig hermed undtager de boliger, som der anvises lejere til i medfør af denne aftale, således at disse boliger ikke skal udlejes til studieaktive eller uddannelsessøgende. Dette indgår også i TMF's	At retningslinjen i afsnittet 'ungdomsboliger' tilrettes således at det også fremgår at boligerne kan anvendes til boligsocial anvisning, f.eks: "... Ved planlægning af nye områder stilles der som udgangspunkt krav om, at ungdomsboliger, hvor der ikke er indgået frivillig aftale om kommunal anvisning, skal forbeholdes studerende."

		standardbestemmelser for nye lokalplaner.	
--	--	---	--

Rammer i Kommuneplan 2024

Emne	Reference	Bemærkninger	Anbefaling
Større tekniske anlæg – Forsyningsanlæg	<p>Tekniske anlæg (T) Københavns Kommuneplan 2024 (kk.dk)</p> <p>De tilhørende kort</p>	<p>Kommuneplanen bør i retningslinjer, rammer og de tilhørende kort-temaer sikre fokus på større tekniske infrastrukturanlæg, for at sikre at de indgår i den kommende planlægning – både de eksisterende og fremtidige anlæg.</p> <p>Det vil være forbundet med meget store omkostninger at ændre disse anlæg, eller – hvis dette ikke er muligt – at sikre optimale placeringer i fremtiden.</p> <p>I KP19 indgår Spildevandsrensanlæg Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen.</p>	<p>Det vurderes, at der er behov for at medtage flere af de største tekniske infrastrukturanlæg – det drejer sig om nedenstående anlæg:</p> <p>1/ Underjordiske store bassiner</p> <p>Der findes flere steder i byen store underjordiske bassiner, der sikrer at spildevand under regn ikke udledes til kommunens vandområder og dermed belaster vandmiljøet og er til hinder for mulighederne for badning i havnen.</p> <p>2/ Spildevandstransportanlæg</p> <p>De største af HOFORS transportanlæg, bestående af massive underjordiske røranlæg og pumpestationer, som f.eks. Kløvermarken Pumpestation m.fl., der sikrer at spildevand fra byen ledes til rensanlæggene</p>
Bilparkering	Det fremgår, at på kortet over bilparkering er "Tætbyen" og "Byudviklingsområderne" slået sammen til et, da bestemmelserne for dem er enslydende.	Rammerne er ikke enslydende. I byudviklingsområder kan p-normen reduceres med op til 20%. De 2 områder bør derfor fortsat være 2 forskellige områder på kortet til administrativt bilag	Teknik- og Miljøforvaltningen foreslår, at de to områder fortsat bør fremgå som to forskellige områder på kortet.
Særlige byggesforhold	Det fremgår, at under "Offentlige arealer" udgår formuleringen om, at friarealkravet kan fraviges med den del af grundarealet, der måtte	Bestemmelsen er brugt i mange lokalplaner. Der kan opstå ønske om at overtage veje eller pladser i et lokalplanområde som offentlige, f.eks. i forbindelse med etablering af parkeringszoner.	Teknik- og Miljøforvaltningen foreslår, at bestemmelsen fastholdes.

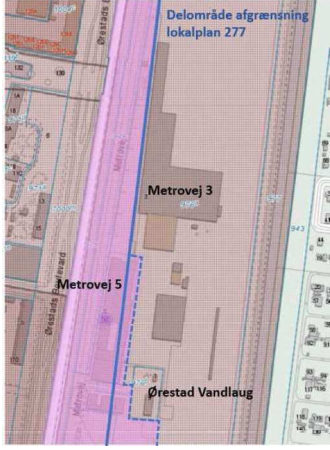
	blive offentligt overtaget, da dette ikke vurderes at være i fuld overensstemmelse med øvrige bestemmelser om friarealer.	Bestemmelserne i lokalplanerne betyder, at fortove, cykelstier og pladser uden kørsel indgår i beregningen af grundens friareal. Hvis arealet udgår af matriklen, er det ikke længere grundareal, og disse arealer kan derfor ikke længere medregnes til friarealet. Det kan få konsekvenser for byggemuligheden og dermed for et eventuelt erstatningskrav i forbindelse med overtagelsen. I parentes bemærkes, at det i enkelte lokalplaner er bestemt, at 50 % af metropladser, der har status af offentlig vej, kan medregnes i friarealet.	
--	---	---	--

Konkrete rammer i Kommuneplan 2024

Navn	Konkret placering	Kommuneplan 2019 ramme og ramme-id	Bemærkninger og anbefalinger
Nørrebro	Nordvest Der ligger en eksisterende privatskole på Theklavej 44, der ikke er mulig i eksisterende E0-ramme Al Quds Skole. Theklavej 44, 2400 København NV	R24.E.8.4	Forslag: Særlig bemærkning kan tilføjes. Der tillades uddannelsesinstitutioner uden tilknytning til områdets erhverv, herunder grundskoleundervisning, i det omfang de miljømæssige forhold tillader det.
Vesterbro Kgs. Enghave	Fisketorvet By- midte	D24.1.3	Der kan tillades op til 7.000 m ² butik på matr.nr. 1695ba Udenbys Vester Kvarter, København.

Vesterbro Kgs. Enghave	Hf. Kalvebod	R24.B.4.31	Områdets afgrænsning justeres jf. matrikulære ændringer af d. 07.02.2022 (GST Journalnummer U2022-50976) og d. 27.02.2024 (GST Journalnummer U2022-62045), så rammen omfatter det nye område for matr.nr. 2c, Valby, København. Området er undtaget fra krav til grundstørrelser for enfamiliehuse
Valby	Valby Idræts-park og tidl. El-lebjerg Station	S3*- R19.S.5.3 m.fl.	Det foreslås, at hele matr.nr. 2333a Valby placeres i T1. Bemærkning: Det passer ikke med gældende bestemmelser i lokalplan 515 Valby Idræts-park eller den faktiske anvendelse, der ikke er baneformål. Der er i øvrigt ønske om, at matr.nr. 2333d Valby (i dag T1) overtages af KK og indgår i grunden til Neurorehabiliterings Center, hvilket taler for S1*. Ny plan for Valby Idræts-park forudsætter dog kommuneplantillæg, og den kan indgå heri. Alternativt kunne man ændre KP24 rammen nu, således at ovenstående men også de påtænkte boliger muliggøres indenfor rammerne.
Valby	Parkstien	T1-R19T.5.2	Forvaltningen ønsker mulighed for at placere et plejehjem. Bemærkning: Et alternativ kunne være at flytte Kulbanevej Genbrugsstation til denne placering og udnytte arealet ved Kulbanevej til boliger og evt. også plejehjem eller lignende
Valby	Kbh. Syd	C3*- R19.C.5.1. m.fl.	Ny S* Bemærkning: Metroselskabets aktuelle ønske har en fordeling mellem bolig og erhverv på 45/55 %, hvilket taler for en C*
Valby	Strømmen		Der er ikke foreslået en rammeændring i KP24 ift. KP19. Forslag: KK er i gang med grundsalg og rammen kunne med fordel ændres fra nuværende T2* til fx S3/C3 der muliggør boliger og erhverv.
Valby	Elleparken (Bekkersgård		Vedr. evt. revision af bebyggelsesprocent på

	Vænge 10, 2500 Valby)		<p>kommuneplanrammen på baggrund af aktuel dispensationssag, således at kommuneplanrammen justeres, såfremt der gives dispensation.</p> <p>Dispensation skal muliggøre at man kan etablere tagboliger i den eksisterende bebyggelse, hvor man samtidig hæver taget en smule.</p> <p>I den forbindelse, overskrider de lokalplanens (og kommuneplanens ramme nr. R19.B.5.15) bebyggelsesprocent på 60.</p> <p>På nuværende tidspunkt søger de om en bebyggelsesprocent på omkring 64, men det kan være tallet ændres en smule med den endelige ansøgning. Sagen skal i naboorientering og til politisk behandling før der kan træffes afgørelse.</p>
Brønshøj Husum	Bystævneparken	B* - R19.B.7.36	<p>"Rammer ændres iht. Helhedsplan for Bystævneparken. Teknik og Miljøforvaltningen har den 26. august 2019 vedtaget startredegyrelse, der forudsætter en B3-ramme".</p> <p>Bemærkning: Der er ikke vedtaget en startredegyrelse i sagen. Helhedsplanen er vedtaget af borgerrepræsentationen den 04.11.2021.</p>
KVC i Ørestad Syd			<p>Metroselskabet ønsker at hele deres bygningen Metrovej 3, der indgår i klargøringsanlægget, placeres i T-rammen. Ørestad Vandlaug ønsker at ejendommen de lejer af Metroselskabet- 976b Sundby Overdrev,- overføres fra E-rammen til T-rammen.</p> <p>TMF foreslår at afgrænsningen mellem rammerne justeres efter ovenstående ønsker og som vist på tegning nedenfor. Helle Metrovej 5 og 11 - Metroselskabets administration - ligger fortsat i E - rammen. Ændringen i forhold til Metrovej 3 er nødvendig i forhold til pågående lokalplanlægning.</p>

			
<p>IKEA</p>			<p>Detailhandelsrammen for Fisksketorvet Bymidte er taget i brug ved opførelse af byggerierne muliggjort i lokalplan 551 Kalvebod Brygge Vest II og Tillæg 1 til lokalplan 551 Kalvebod Brygge Vest II.</p> <p>Med tillæg 1 udnytter IKEA ca. 22.800 m² ud af de 37.000 m² muliggjort i rammen for deres matrikel matr.nr. 1695h Udenbys Vester Kvarter, København. Det efterlader ca. 14.200 m² til detailhandel på deres matrikel.</p> <p>Den del af matriklen, som IKEA ikke bygger på, udstykker de og sælger til anden grundejer, som ønsker at gøre brug af detailhandelsrammen med tillæg 2 til lokalplan 551 Kalvebod Brygge Vest II. Det er ønsket at have mulighed for at opføre en butik på 5.000 m² og en butik på 200 m². Tillæg 2 forventes endeligt vedtaget i efteråret 2024 inden KP24 vedtages.</p> <p>Det anbefales, at rammen ændres til: Der kan tillades op til 7.000 m² butik på matr.nr. 1695ba Udenbys Vester Kvarter, København.</p>

Notat

Høringsvar fra Københavns Kommunes Frivilligråd til Forslag til Kommuneplan 2024

[30. 05 2024]

Frivilligrådet takker for muligheden for at afgive høringsvar til Forslag til Kommuneplan 2024, og håber at nedenstående kommentarer vil blive taget i betragtning i det videre arbejde.

Inklusion og fællesskab i byens rum

Fra Frivilligrådets perspektiv er det essentielt, at kommuneplanen lever op til sin målsætning om at skabe en mangfoldig by med plads til alle. Dette indebærer, at der i udviklingen af byrum indgår overvejelser der understøtter naboskaber og fællesskaber på tværs af kulturelle og økonomiske skel. Dette betyder, at det er væsentligt at der eksisterer en spredning ift. størrelsen og prisen på boliger, så der ikke dannes ghettoer i fx nybyggede byområder, hvor personer med lavindkomst ikke kan få mulighed for at bo.

De små oaser af rum i byen skal bevares og øges i takt med byens udvikling, og diversiteten af disse rum skal holdes for øje. Med diversitet mener vi, at fx drikkeskure også er et indbydende byrum, og en integreret del af København som der skal være plads til. Alle byrum skal desuden også understøtte udsatte borgeres brug af byrummet ved, at der fx er tilstrækkelige offentlige toiletter samt vandposter og bænke man både kan sidde og ligge på. Dette kan med fordel tænkes ind i det universelle design for byen.

Udvikling med fokus på lokale fællesskaber

Når byens områder udvikles og de offentlige rum ændres, er det væsentligt, at de nye rammer indbyder til fællesskaber og kollektivitet. Her kan også indtænkes hvordan lokale foreninger fra sportsklubber kan benytte byens rum til inkluderende aktiviteter, samt give mulighed for flere forskellige aktiviteter på de samme arealer. Det er med andre ord væsentligt at byens udvikling fordrer et endnu stærkere foreningsliv med dertilhørende styrket sammenhængskraft i København.

Høring af byens udsatte grupper

Frivilligrådet foreslår, at der fremadrettet sættes mere fokus på at få hørt de udsatte borgeres stemme ifm. kommuneplanen og lokalplanerne.

Dette kan for eksempel gøres via fokusgruppe interviews. Frivilligrådet er glade for at blive inkluderet i høringsprocessen, men for at sikre en forståelse for udsatte borgeres brug af byen og deres behov i byrummet er det nødvendigt at deres stemme også høres mere direkte.

Inklusion af civilsamfundet i byens udvikling

Som afslutning finder Frivilligrådet det bemærkelsesværdigt at hverken frivillighed, civilsamfund eller civilsamfundsorganisationer er nævnt i kommuneplanen. Disse ildsjæle og organisationer bør i højere grad inkluderes som partnere i byudviklingen, da de netop har den lokale forankring og ekspertise der er nødvendig, for at sikre succesfuld udvikling til gavn for alle københavnere.

På vegne af Frivilligrådet i Københavns Kommune

Pernille Scheel, forperson

Til Center for Byudvikling, Økonomiforvaltningen

Handicaprådets høringssvar vedr. Københavns Kommuneplan 2024

Handicaprådet takker for at blive inddraget i den interne høring af Københavns Kommuneplan 2024, som skal sætte retningen for udviklingen af København i årene frem til 2036. Rådet vil indledningsvist bemærke, at vi naturligvis er særligt optaget af de dele af kommuneplanen, der har relevans for borgere med handicap.

Princippet om Universelt Design sikrer inklusion, brugervenlighed og lige adgang for alle byens borgere. Samtidig kan der spares mange ressourcer – også økonomiske – ved at tænke princippet ind fra begyndelsen af et projekt, ligesom det kan gøre byudviklingen mere bæredygtig. Handicaprådet finder det derfor positivt, at det fremgår af udkastet til kommuneplanen 2024, at udviklingen af byen skal baseres på "et universelt design, så byen indrettes for alle - også mennesker med handicap" (s. 11). Det er dog ikke alle borgere, som kender til princippet om universelt design, og Handicaprådet skal derfor opfordre til, at der indsættes en faktaboks vedrørende definitionen i kommuneplanen. Handicaprådet efterspørger derudover en overordnet beskrivelse af, hvordan kommunen konkret vil sikre, at byudviklingen bliver planlagt og udviklet ud fra principperne om universelt design, så byen bliver mere tilgængelig for alle jf. s. 48.

Hovedstadens byudvikling og mobilitet

Mobilitet

Handicaprådet er naturligvis enige i, at det er vigtigt, at byens gangarealer er tilgængelige for alle, og rådet foreslår derfor at tilføje på side 30, afsnit 2, at det også gælder borgere med handicap. Tilgængelighed til den kollektive trafik er en vigtig forudsætning for, at borgere med handicap kan deltage i samfundet på lige fod med andre borgere. Der er behov for investeringer i forbedring af infrastrukturen, så det sikres, at stoppesteder og indgange til

6. juni 2024

Sagsnummer
2024-0146438

Dokumentnummer
2024-0146438-3

stationer placeres så tæt som muligt, og der er gode elevatorforhold, ledelinjer, ramper og tydelig skiltning. Handicaprådet bemærker, at borgere med handicap ofte påvirkes mere vidtgående af ændringer i den offentlige transport, og der kan være behov for at tage hensyn i form af forudgående information samt tydelig skiltning på stationer. Endelig ønsker Handicaprådet, at der fremtidsinvesteres i transportformer, som borgere med fysiske handicap selv kan betjene.

Boliger og sammenhængende by

Implementeringen af Universelt Design i boligudviklingen spiller en afgørende rolle i at skabe et mere inkluderende samfund. Ved at sikre, at boliger er tilgængelige for mennesker med handicap, styrkes deres mulighed for selvstændighed og fuld deltagelse i samfundslivet. Dette kan ikke kun forbedre deres livskvalitet, men også potentielt nedbringe samfundets omkostninger til pleje. Derfor er det afgørende at starte processen med at fremtidssikre vores boliger med henblik på den voksende ældre befolkning og for at imødekomme de udfordringer, der er relateret til funktionsevnededsættelser og plejebehov.

Handicaprådet ser derfor positivt på Københavns Kommune planer om at udvikle byen med universelt design, hvilket vil forbedre tilgængeligheden for alle, herunder gangbesværede og mennesker med handicap (S. 48, afsnit 4). Samtidig efterlyser rådet en overordnet beskrivelse fra kommunen af, hvordan de vil sikre, at byudviklingen følger principperne om Universelt Design for at gøre byen mere tilgængelig for alle. Derudover anbefaler rådet kommunen at investere i opførelsen af bofællesskaber for borgere med handicap som et led i at fremme inklusion, selvstændighed og livskvalitet. Ved at etablere sådanne bofællesskaber skaber kommunen en tryk ramme, hvor mennesker med handicap kan trives og leve et fuldt og selvstændigt liv, samtidig med at de har adgang til nødvendig støtte og fællesskab.

En sund klimaby med plads til natur, kultur og fritid

Grønt og blå København

I udviklingen af både nye og eksisterende grønne og blå områder, bør der også være fokus på tilgængelighed og universelt design. Dette indebærer blandt andet

forskellige faciliteter, sanseoplevelser og udkigspunkter, samt eventuel variation i terrænet med kuperede og flade stier.

Det er ligeledes vigtigt at sikre, at strandkyster og havnebade er tilgængelige for alle borgere, inklusive borgere med handicap, så de også kan have glæde af faciliteterne, herunder muligheden for at bade.

Kultur og fritid

Det er vigtigt, at der tilbydes et bredt udvalg af kultur- og fritidsaktiviteter – også til mennesker med handicap. Adgang til kultur- og fritidsaktiviteter er afgørende ift. at sikre, at personer med handicap inkluderes i samfundet og kan deltage på lige fod med andre. Det er derfor vigtigt, at byen tilbyder et bredt udvalg af aktiviteter, der er tilpasset forskellige evner og handicap. Dette kan omfatte tilgængelige workshops, musikarrangementer, sportsaktiviteter, teaterforestillinger og meget mere. Ved at sikre tilgængelighed og inklusion i disse aktiviteter, skaber vi et samfund, hvor alle borgere, uanset handicap, har mulighed for at deltage og nyde de mange oplevelser, byen har at byde på.

For at sikre, at personer med handicap nemt kan tilgå kultur- og fritidsfaciliteter, er det afgørende at forbedre tilgængeligheden af transportmuligheder samt øge antallet af handicapvenlige parkeringspladser, der bør placeres så tæt på indgangene som muligt. Derudover bør information om aktiviteter og tilbud være tilgængelig i forskellige formater såsom braille, letlæselige materialer og tegnsprogstolkning for at sikre, at alle borgere kan få adgang til oplysningerne. Samtidig bør den seneste teknologi, herunder tekstning, hørelsesteknologi og andre tilgængelighedsfremmende foranstaltninger, integreres for at nå ud til en bredere brugergruppe. Ved at implementere disse tiltag skaber vi et inkluderende kultur- og fritidsliv i København, hvor alle borgere, uanset deres fysiske eller kognitive evner, har lige muligheder for at deltage og nyde byens mange tilbud.

Handicaprådet håber, at ovenstående vil blive taget i betragtning i Københavns Kommuneplan 2024.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Janne Sander". The signature is written in a cursive style with a large initial 'J'.

Janne Sander
Forperson for Handicaprådet i Københavns Kommune

Notat

Høringsvar fra Københavns Kommunes Udsatteråd til Forslag til Kommuneplan 2024

30. maj 2024

Udsatterådet takker for muligheden for at give høringssvar til forslag til kommuneplan 2024.

Udsatterådet anerkender og bifalder, at Kommuneplan 2024 lægger vægt på en byudvikling, hvor der skal være plads til alle borgere, herunder også udsatte og marginaliserede borgere. Det er på sin plads og helt nødvendigt, at der i planlægningen af nye bykvarterer, og udviklingen af eksisterende, tages højde for de særlige behov, som udsatte grupper har.

Selvom kommuneplanen som udgangspunkt er en overordnet plan for udviklingen i byen, ser rådet gerne, at planen bliver mere konkret på hvilke tiltag, der skal iværksættes for at forbedre forholdene for udsatte borgere. Rådet savner således generelt nogle anvisninger til, hvordan planen skal blive til virkelighed.

Indretning af byrum der inkluderer udsatte og marginaliserede borgere

Rådet bifalder princippet om, at udviklingen af København, skal baseres på universelt design, hvis dette også betyder et opgør med dark design og at byen indrettes for alle mennesker – herunder de socialt udsatte. I strategien bør således fremgå, at dark design ikke må indgå i opførelsen af nye byrum, men også at allerede eksisterende vil blive fjernet i takt med, at universelt design udrulles byen over.

Adgang til faciliteter for udsatte og marginaliserede borgere

Adgang til faciliteter for udsatte borgere bør tænkes ind i byplanlægningen, herunder i forbindelse med oprettelsen af nye bydele og udviklingen af eksisterende.

I planen bør derfor formuleres mere eksplicit, at der skal være adgang til drikkevand, toiletfaciliteter og læ for vind og vejr i byrummene for udsatte borgere. Byens mange gadesovere, hjemløse, stofbrugere og sexarbejdere har behov for adgang til hygiejniske og sikre måder at få opfyldt deres basale behov for ly, vand og toiletfaciliteter. Faciliteterne kan med fordel også være mobile, så de kan indsættes efter behov.

Boliger til udsatte og marginaliserede borgere

Det er essentielt, at der i forbindelse med udviklingen af nye boligområder sikres en passende andel af boliger, som er økonomisk

overkommelige for udsatte og marginaliserede borgere. Dette kan inkludere både skæve boliger og almene boliger med betalige huslejer. Det er derfor positivt, at manglen på boliger til borgere med lav betalingsevne, herunder borgere i hjemløshed, adresseres i kommuneplansforslaget. Rådet savner dog nogle mere konkrete bud på, hvordan udfordringerne skal løses.

Rådet anbefaler, at Københavns Kommune i naturlig forlængelse heraf, også åbner op for at eksperimentere i udviklingen af byen og tilvejebringelsen af boliger til alle. Herunder at skabe muligheder for alternative boformer, f.eks. campingpladser, mobile og flydende hjem.

Det bør samtidig formuleres eksplicit, at der planlægges med botilbudskapacitet og skæve boliger i det omfang, der er behov for til byens udsatte, når nye og eksisterende bydele skal udbygges. Botilbud og skæve boliger bør samtidig blive skrevet mere ind generelt, når der gives eksempler på boformer i byen.

Desuden bør det formuleres, at der også vil være behov for at etablere plejehjem til ældre, udsatte borgere, som der heldigvis bliver flere af (der er stadig en høj overdødelig for målgruppen).

Sundhed for udsatte og marginaliserede borgere

Byplanlægningen bør inkludere tiltag, der fremmer både psykisk og fysisk sundhed blandt udsatte borgere for at skabe en højere grad af lighed i sundhed. Dette i form af bedre adgang til sundhedsydelser, f.eks. via etablering "sundhedssatellitter" i samarbejde med Regionerne i udvalgte bydele eller andre opsøgende sundhedstilbud i samarbejde med Regionerne.

Transport og mobilitet for udsatte og marginaliserede borgere

Rådet støtter initiativerne til at fremme kollektiv trafik og cykelinfrastruktur. Byen skal være sammenhængende og let tilgængelig for alle, uanset økonomisk formåen. Det kunne derfor være interessant at arbejde med alternative forsøg, f.eks. med gratis kollektiv trafik for udsatte borgere. Kommunen kunne f.eks. også bortgive eller udlåne skrottede cykler til byens udsatte borgere i stedet for blot af kassere dem som jernskrot.

Inddragelse af udsatte og marginaliserede borgere i byplanlægningen

Udsatterådet er glade for at blive taget med på råd, men vil samtidig gerne opfordre til en mere direkte inddragelse af borgergrupper, der typisk ikke på eget initiativ engagerer sig i forbindelse med formelle høringsprocesser. Da byens rum ofte agerer dagligstue for de udsatte borgere, er denne gruppe en af dem der påvirkes mest af indretningen af det offentlige rum. Samtidig bliver denne gruppe borgere ofte overset i

politiske og strategiske processer. Københavns Kommune bør derfor gøre mere for at sikre, at byens udsatte bliver hørt i forbindelse med kommuneplanstrategi, kommuneplan samt lokalplaner.

I det fremadrettede arbejde med implementeringen af kommuneplanen ønsker Udsatterådet derfor, at byens udsatte borgere inddrages mere aktivt i høringsprocesser m.m. Det kunne f.eks. være gennem op-søgende interview. Rådets organisationer vil gerne hjælpe med at formidle kontakt til borgerne.

Afsluttende bemærkninger

Udsatterådet ser frem til, at vores input og forslag bliver taget i betragtning i den videre proces med Kommuneplan 2024. Vi tror og håber på, at kommuneplanen kan være med til at skabe en mere socialt balanceret udvikling af København fremadrettet, hvor alle borgere har mulighed for at være inkluderet og få adgang til byens mange muligheder og faciliteter.

På vegne af Udsatterådet i Københavns Kommune

Peter Juul, Forperson

Kære politikere,

I Ungeråd KBH har vi med stor stolthed og interesse gennemlæst kommuneplanen og vi fremhæver her initiativer fra kommuneplanen som vi ønsker bliver gennemført, da vi tror på, at det vil bidrage til at skabe en bedre og mere velfungerende by.

- "København skal være en 15-minutters by, hvor de fysiske rammer for hverdagslivet skaber de bedste forudsætninger for, at daglige gøremål, som fx arbejde, indkøb, uddannelse, kultur- og fritidsaktiviteter og sundhedsfaciliteter, ikke er mere end et kvarter væk med cykel, gang eller offentlig transport."
- "Det er vigtigt, at København har et boligmarked i balance, hvor der er mulighed for at eje, såvel som leje sin bolig, og her er hensynet til vores mest sårbare københavneres behov for en billig bolig vigtigt."
- "København skal fortsat være en grøn og klimavenlig hovedstad, der går forrest i den grønne omstilling og sætter ambitiøse mål for fremtiden, som kan inspirere andre storbyer."
- "København skal være en grøn by og arbejde for at højne biodiversiteten i byen til glæde for københavnerne."
- "Det er vigtigt, at københavnerne kan færdes trygt og sikkert i trafikken."
- "København skal arbejde målrettet på at sikre sin status som en af verdens bedste cykelbyer. Et væsentligt element er at sikre optimale forhold for cykelparkering."
- "København skal være en mangfoldig og inkluderende by, og kunne rumme dem, der ønsker at bo her, og sikre plads til bl.a. socialt udsatte."
- "I København skal der skabes plads til byggeri af 40.000 nye boliger, heraf minimum 10.000 almene boliger, hvoraf minimum halvdelen skal være familieboliger, frem mod 2036."
- "I København skal der skabes rammer til 6.000 ungdomsboliger til studerende."

Med venlig hilsen

Mads, Villa og Ingrid, medlemmer af Ungeråd KBH

Vedr. hørings svar til Kommuneplan 2024

Københavns Ældreråd takker for den interne høring af 11. april 2024 vedr. udkast til forslag til Kommuneplan 2024. Vi har inddelt vores høringssvar i dels overordnede bemærkninger til strategien som sådan, dels konkrete bemærkninger og forslag til tilføjelser, som fremgår særskilt af skemaet nedenfor.

Overordnede bemærkninger til udkast til Kommuneplan 2024

Ældrerådet oplever, at Kommuneplan 2024 er en kommuneplan fra et børne- og ungeperspektiv. Den afspejler ikke den store – og stødt voksende – gruppe af ældre borgere. Ved høringen til kommuneplansstrategien fremsatte Ældrerådet ønske om, at der var et selvstændigt afsnit om byens udvikling fra et ældreperspektiv. Da dette ikke er blevet imødekommet ønsker Ældrerådet, at den ældre borgergruppe i langt højere grad medtænkes sammen med de hyppigt opremsede børne-, unge- og studerende målgrupper. Vi savner repræsentationen af alle byens borgere 60+ år, herunder at Kommuneplanens byudvikling tager konkret form efter, at her bor mange ældre københavnere, ligesom byen tager form efter øvrige københavnere. Det understøtter hverken en by for alle eller en by i balance, når så stor en del af byens borgere er tilnærmelsesvis usynlige i både tekst og billeder i kommuneplan 2024.

Ældrerådet ser sig, på den baggrund, nødsaget til at gentage vores bemærkninger helt tilbage fra 2018: Det er vores vurdering, at ældre generelt bør indtænkes i en mere tværgående sammenhæng, da der netop er en række hensyn og forhold som går på tværs af alder fx på bolig-, mobilitets- og tilgængelighedsområdet. På den måde kommer byens udvikling mange grupper af københavnere til gode samtidigt. Ligeledes vil et større og integreret fokus på sundhedsfremmende tiltag i alle kommuneplanens udviklingsområder være til gavn for alle byens beboere.

I kommuneplanen nævnes gentagende gang 'familieboliger'. Det er meget svært at gennemskue, hvordan det begreb skal forstås, herunder at begrebet dækker over alle almindelige boliger fra en etværelses til et palæ. Ældrerådet vil gerne opfordre til, at det i højere grad specificeres, så forståelsen højnes og det derved er tydeligt, hvilke borgergrupper, der er i målgruppe til familieboliger.

Konkrete bemærkninger til udkast til Kommuneplan 2024

Vedrørende kapitel/side/spalte/linje	Ældrerådets bemærkning/forslag til ændring
'Kommuneplan 2024 sætter retning for udviklingen af København i årene frem til 2036' Side 9, spalte 2, 3. afsnit	"Nye rammer for bofællesskaber og ønsker til at byens bygherrer arbejder med nye boformer", herunder seniorbofællesskaber - bør tilføjes.
'Hovedstadsområdet vokser' Side 16, spalte 2 nederst	"Tal fra Status København 2023 viser at, fra 2023 til 2033 forventes en kraftig stigning på 53 pct. i antallet af borgere over 80 år. Antallet af 65 til 79-årige forventes også at stige, særligt i slutningen af perioden" - bør tilføjes.
'Hovedstadsområdet vokser'	"At København samarbejder med de øvrige kommuner i hovedstadsområdet og Region Hovedstaden om at etablere et

Københavns Ældreråd

aeldreraadet@suf.kk.dk

+ 45 20 49 18 68

www.aeldreraadet.kk.dk

Side 14, spalte 1 nederst	<p>samlet net supercykelstier med henblik på at skabe god fremkommelighed og sikkerhed for cykler over længere distancer" – bør tilføjes.</p> <p>NB! Ældrerådet bakker i den grad op om udviklingsmålene for forbedring af luftkvaliteten i byen, som en medvirkende faktor til et øget sundhedsmæssigt fokus.</p>
'Mobilitet' Side 28, spalte 3	"Vi skal derfor fortsat udbygge cykelinfrastrukturen og prioritere cyklen som en central og sikker transportform for børn og ældre " – bør tilføjes
"Mobilitet" Side 30, spalte 1, nederst	"Mennesker med handicap og ældre mennesker skal have mulighed for at benytte byen på lige fod med andre" – bør tilføjes.
'Bilparkering' Side 36, spalte 1, 2. afsnit	<p>"Parkeringsnormerne for biler er opdelt efter funktion, fx boliger, erhverv, grundskole, ungdomsboliger, plejehjem, hospitaler m.m. Parkeringsnormerne afspejler de forskellige anvendelsers parkeringsbehov og kommunens ambition om færre biler i byen". – bør tilføjes.</p> <p>NB! Ældrerådet vil gerne gøre opmærksom på, at det stigende antal korttidsparkeringer kan være særdeles hæmmende for ældre borgere og deres pårørende – særligt ved plejehjem. Der skal være tilgængelig langtidsparkering, således pårørende kan besøge, hente og aflevere plejehjemsbeboere på tryk og sikker vis.</p>
'En by for alle: Boligredegørelsen' Side 47, spalte 3	<p>"Hvem bor i de private ungdomsboliger, og hvor mange ekstra ungdoms-boliger har byen behov for, samt hvorledes er den eksisterende boligmasse egnet til boliger for ældre?"</p> <p>OBS! Bolgiredegørelsen 2023 har ingen analyser om boliger til ældre. I Boligredegørelsen er der kapitler, tal og prognoser omhandlende familieboliger, ungdomsboliger og klima. Boliger til ældre nævnes kun meget kort. På side 57 er der en forklaring på seniorbofællesskaber, ældreboliger og tryghedsboliger. Der er ingen tal eller prognoser. I afsnittet 'Fremtidige Boligbehov' skrives der: 'Væksten vil fremover i højere grad end tidligere drives af en stigning i andelen af 65+ årige.'</p> <p>I Kommuneplansstrategi 2023's Hvidbog, fremgår det, at der er "[e]t ønske om en analyse af behovet for boliger til ældre, samt en strategi for boliger til ældre i den eksisterende boligmasse (Ældrerådet), samt et øget fokus på generationsboliger og seniorbofællesskaber i strategien (Sundheds- og Omsorgsudvalget, Ældrerådet, Østerbro Lokaludvalg). Økonomiforvaltningen bemærker: Kommunen vil i løbet af planperioden i forbindelse med den årlige Boligredegørelse udarbejde en analyse af boligbehovet for ældre. Afhængigt af disse resultater, kan analysen omsættes til en strategi.</p>

	<p><i>Forslaget om øget fokus på generationsboliger og seniorbofællesskaber er i overensstemmelse med hensigten i forslag til Kommuneplanstrategi 2023 og indarbejdes. Anledning til ændringer: ja, s. 42, spalte 1: Det kan blandt andet være boliger, der fremmer fællesskaber på tværs af generationer og bofællesskaber for seniorer"</i></p> <p>På den baggrund var det vores forventning i Ældrerådet, at en sådan analyse af egnede boliger til ældre i den eksisterende boligmasse, ville fremgå af kommuneplanen 2024. Dette er imidlertid ikke tilfældet.</p> <p>Ældrerådet skal i denne sammenhæng gøre opmærksom på, at vi den 1. december 2023 sendte et forslag til Borgerrepræsentationen om, at der igangsættes en analyse af behovet for boliger til ældre borgere med henblik på udarbejdelse af en strategi (for boliger til ældre), som tager udgangspunkt i den eksisterende boligmasse</p> <p>Vores forslag blev den 6. december 2023 (af Borgerrepræsentationens sekretariat) videreforgivet til Økonomiforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, hvor vores forslag fortsat undergives sagsoplysning jf. § 3, stk. 2, i Ældrerådets vedtægt.</p> <p>Vi afventer derfor fortsat en afklaring vedrørende analysen af boligbehovet for ældre, og det er vores vurdering, at analysen i høj grad hænger sammen med kommuneplanen.</p>
<p>En by der vokser: Indre By/Christianshavn' Side 61, spalte 4</p>	<p>Ældrerådet er meget positive over, at der nævnes et plejehjem på Christianshavn, hvilket der er et stort behov for. Et alternativ kunne være et plejehjem på Christiania i forbindelse med bygning af almene boliger.</p>
<p>'En by for alle: Sundhed skal være en del af byudviklingen' Side 48, spalte 2</p>	<p>I Ældrerådet er vi enige i, at sundhed skal være en del af byudviklingen, og vi mener også, at sundhed bør fylde meget mere i kommuneplanen, end tilfældet er. For uden indsats, der fremmer fysisk og mental sundhed for byens borgere, er byen ikke i balance.</p> <p>Vi mener også, at forebyggelse skal være en naturlig og væsentlig del af kommuneplanen. Det undrer os, at der ikke er (mere) opmærksomhed på forebyggelse. For løbende og generel fokus på forebyggelse er fundamentet for en god byudvikling for byens borgere (og dermed en by i balance). Forebyggelse skal ses i et bredere perspektiv, der handler om sundhed (fysisk og mentalt) og om, hvordan kommunen generelt indretter byens mange og forskelligartede rum i lyset af et forebyggelsesperspektiv.</p> <p>Ældrerådet skal derfor foreslå, at ordet "forebyggelse" tilføjes overskriften: "Sundhed og forebyggelse skal være en del af byudviklingen".</p> <p>Her kan man med fordel bygge videre på Sundheds- og Omsorgsforvaltningens klyngeanalyse "Flere sunde leveår for københavnere". Så den viden kommer det tværgående forvaltningsarbejde med sundheds til gode.</p>

'Grønt og blå København' Side 94	Udvalget bakker op om hensigterne om større tilgængelighed til byens blå områder (forstået som havnen) for byens borgere, men Rådet undrer sig over, at man ikke forholder sig til de mange (private) boltværksejer.
'Grønt og blå København: Eksisterende grønne områder og Nye grønne områder' Side 94, spalte 1	Ældrerådet er meget positive overfor flere grønne områder. I udviklingen af grønne områder skal det dog konkretiseres, at der skal være markant flere bænke, så de grønne områder er tilgængelige for alle, herunder ældre borgere, der har brug for mulighed for ophold. Tilgængelighed bør understreges som en nødvendighed for lige adgang til byen grønne såvel som blå områder.
'Kultur og fritid' Side 96 spalte 1, nederst	"Når man ser på borgernes adgang i København til offentlige kulturtilbud, idrætsfaciliteter, tilbud til børn, unge og ældre , faciliteter til foreningslivet..." – bør tilføjes.
'Kultur og fritid' Side 96	Når det beskrives, hvorledes København har et markant efterslæb ift. andre kommuner når det kommer til borgernes adgang til bl.a. idrætsfaciliteter, bør det fremgå, at særligt adgangen (antallet) af svømmehaller er voldsomt udfordret i byen. Rådet opfordrer til, at muligheden for at opvarme svømmehaller med grøn energi undersøges.
'Kulturarv' Side 104-106	Ældrerådet har bemærket, at byens historiske kirker ikke nævnes som en del af byens kulturarv, hvilket vi er uforstående overfor.

I Ældrerådet håber vi, at vi med vores høringssvar kan være med til at sætte retningen for udviklingen af vores fælles by, sådan at den store gruppe af københavnere +60 år er langt mere synlige i den fremadrettede planlægning. Vi vil naturligvis fortsat stå til rådighed for yderligere drøftelse af vores høringssvar og kommuneplanen generelt.

Med venlig hilsen

Kirsten Nissen
Formand for Ældrerådet

Pia Weise Pedersen
Næstformand

Svar på intern høring vedr. kommuneplan 2024

Hermed Amager Vest lokaludvalgs svar på intern høring vedr. Forslag til Københavns Kommuneplan 2024 - Fremtidens klimavenlige hovedstad.

Det er vigtigt for lokaludvalget at påpege et behov for at afbøde de værste konsekvenser af den vækst København har været genstand for de sidste 25 år. Vi mener, at det er tid til at sætte fokus på øget trivsel i vores by og på en mangfoldig udnyttelse af byens gaderum af hensyn til fremtidige levemuligheder for mennesker i byen, som bor eller bosætter sig i byen. Dette fokus gør sig til en vis grad gældende i Kommuneplanstrategi 2023, "Fremtidens klimavenlige hovedstad", men vi savner fortsat, at strategiens flotte visioner udmøntes i kommuneplanens retningslinjer og rammer. Vi fremsendte 16. august 2023 svar på kommuneplanstrategi 2023 med synspunkter og forslag og til kommuneplanen, herunder med en række overordnede bemærkninger, som vi fortsat kan henholde os til.

Lokaludvalget har derfor udarbejdet 11 konkrete forslag, der kan sikre bedre sammenhæng mellem de politiske visioner for byens udvikling og kommuneplanens indhold. – se vedlagte bilag 1.

Lokaludvalget noterer sig, at forvaltningen frem mod den offentlige høring vil undersøge, hvordan de nye muligheder i Planloven kan i indarbejdes i kommuneplanen og håber, at forvaltningen vil finde i inspiration i Lokaludvalgets konkrete ændringsforslag.

En grøn by

Lokaludvalget har valgt at sætte fokus på bynatur og biodiversitet, da det er den dagsorden, der optager københavnernes aller mest og samtidigt er yderst relevant for bydelen og lokaludvalgets arbejde. Borgerrepræsentationen har med vedtagelsen af Strategi for Biodiversitet i 2023 lagt sig fast på at "Københavns eksisterende biodiversitet skal bevares

4. juni 2024

Sagsnr.
2022-0393748

Dokumentnr.
2022-0393748-26

Sagsbehandler
Sofie Astrid Jensen

Sekretariatet for Amager Vest
Lokaludvalg

Sundholmsvej 8
2300 København S

EAN nummer
5798009800442

www.avlu.dk

og forbedres" samt at der "skal skabes flere sammenhængende grønne arealer og plads til små oplevelser af natur i københavnernes hverdag". Af Københavns Kommunes egen handleplan for biodiversitetsstrategien fremgår det biodiversitetsdagsordenen skal indarbejdes i Kommuneplan 2024.

På trods af den folkelige og politiske efterspørgsel efter et grønnere København i en tid med en stadig mere omsiggribende biodiversitetskrise indeholder revisionen af kommuneplanens retningslinjer og rammer desværre ikke nye konkrete initiativer, der kan understøtte den grønne dagsorden i København. Det er af større og større betydning for borgernes sundhed og trivsel.

Lokaludvalget mener derfor, at det er helt oplagt at den grønne dagsorden skærpes i kommuneplanens rammer og retningslinjer. Det skal særligt ses i lyset af ændringen af Planloven i 2023, hvor der blev givet en række nye muligheder for regulering af bynatur og biodiversitet i kommune- og lokalplanlægningen. Planlovsændringer som Københavns Kommune selv har efterspurgt i kommunens høringssvar vedtaget af Økonomiudvalget den 13. juni 2023. – se vedlagte bilag 1.

Inklusion og lige adgang for alle

Lokaludvalget har i høringssvaret den 16. august 2023 gjort opmærksom på, at "Vi ønsker særlig fokus på kommuneplanens muligheder for at fremme muligheder og fremkommelighed for borgere og besøgende med et handicap". For at imødekomme dette, og sikre fokus på dette i fremtidens klimahovedstad, foreslås hermed, at der i Kommuneplanforslag 2024 tilføjes et nyt kapitel, "Inklusion og lige adgang for alle". Et oplæg hertil vedlægges som bilag til AVLUs høringssvar – se bilag 2.

Med venlig hilsen

Amager Vest Lokaludvalg

Baggrunden for lokaludvalgets hørings svar

Baggrunden for lokaludvalgets hørings svar er flere års forudgående arbejde om bydelens udvikling i samarbejde med borgerne.

Lokaludvalget har i mange år været i dialog med borgerne om bynatur og biodiversitet bl.a. ifm. sagen om Amager Fælled, Kommuneplan19, begrønning af Kigkurren.

Ifm. udarbejdelsen af lokaludvalgets bydelsplan 2023 har lokaludvalget gennemført flere gademøder i dialog med borgerne vedr. forslag til grønne korridorer og plantning af træer.

Spørgsmålet om mere byliv, fællesskab og fritidsfaciliteter har været et tema for borgerne især i Ørestad ifm. bl.a. lokalplan Ørestad Syd 2022, lokaludvalgets Bydelsplan2017

Friarealer på tag har været til debat ifm. lokalplan for Skolen på Hannemanns Allé, Lokaludvalgets kampagne om Store skoler på Små grunde og ifm. mange forskellige lokalplaner.

Behovet for krav til nybyggeri i randen af byens kulturarvsområder har senest været relevant ifm. den aktuelle debat om lokalplan Englandsvej Nord i randen af Eberts Villaby.

Pointerne omkring butiks- og byliv baserer sig på borgermøde om byliv i Ørestad Syd afholdt februar 2023 samt dialog med handelsstandsforeningsrepræsentanter Amagerbutikkerne, Bryggens Butikker og Ørestad ifm. høring af erhvervsstrategien foråret 2023.

Amager Vest Lokaludvalg har været i dialog med Danmarks Naturfredningsforening, København vedr. forslagene under overskriften Et Grønnere København – se bilag 1.

Videre inddragelse af københavnere

Derudover planlægger lokaludvalget at gå i dialog med relevante grundejere i relation til hørings svaret og afholde et borgermøde , hvor der vil være plads til dialog med borgere og politikere.

Bilag 1 – intern høring vedr. forslag til Københavns Kommuneplan 2024

Tema	Motivation	Ændringsforslag
<p>Et grønne København Grøn rækkefølgeplan</p>	<p>Lokaludvalget ønsker at sidestille biodiversitet og bynatur med boligudbygningen i rækkefølgeplanen. Lokaludvalget mener, at foruden boligudbygning, er det vigtigt at sikre en god by- og naturkvalitet, når nye områder udvikles.</p> <p>Med planlovsændringerne er det muligt at stille krav til kvaliteten af grønne friarealer og dermed biodiversiteten.</p> <p>Lokaludvalget foreslår, at der i retningslinjerne for Overordnet byudvikling indføres en grøn rækkefølgeplan, der skal sikre udmøntning af kommunens grønne visioner på lige fod mod bolig- og erhvervsudvikling, herunder fx målsætninger om 100.000 nye træer, klimatilpasning, biodiversitetsstrategi mv.</p>	<p>Nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Retningslinjer > Overordnet byudvikling > Rækkefølgen for byudvikling: http://www.kp24.kk.dk/retningslinjer/overordnet-byudvikling/rækkefølgen-for-byudvikling</p> <p>Forslag</p> <p>Grøn rækkefølgeplan Rækkefølgeplanlægningen skal sikre plads til og spredning af byens bynatur, der modvirker nedgang i planter og arter og indfrier Københavns Kommunes Biodiversitetsstrategi.</p> <p>Ved udpegningen af nye byudviklingsområder skal bynaturen indgå som et parameter på lige fod med bolig – og erhvervsbyggeri samt infrastruktur.</p>
<p>Et grønne København Grøn huldudfyldning</p>	<p>Lokaludvalget foreslår, at bestemmelser om huldudfyldning og randbebyggelse udgår, da bestemmelserne medvirker til en uhenigtsmæssig fortætning og forringelse af bykvaliteten for bydelens beboere og byens sjæl.</p>	<p>Ændring af eksisterende og nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Rammer > Generelle bestemmelser > Særlige bebyggelsesforhold: https://kp24.kk.dk/rammer/generelle-bestemmelser/saerlige-bebyggelsesforhold</p>

Ændringsforslag	Motivation	Tema
<p>Forslag</p> <p>Nuværende særlige bestemmelser om huldtydning og randbebyggelse udgår. I stedet indstilles en ny særlig bestemmelse: Grøn huldtydning I ikke lokalplanlagte områder tilstræbes der at etablere grønne byrum og lommebarer på ubebyggede ejendomme langs vejforløb og gader.</p>	<p>I stedet foreslår Lokaldvalget at der indstilles en særlig bestemmelse om Grøn huldtydning, der giver plads til lommebarer og grønne byrum med henblik på at skabe højere bykvalitet, bynatur og mulighed for klimatilpasning.</p>	<p>Et grønne København Begrønningsprocent</p>
<p>Forslag</p> <p>Nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Rammer > Områdetyper: http://kp24.kk.dk/rammer/omraadetyper</p> <p>Der indføres ambitiøs begrønningsprocent på terræn for alle områdetyper og rammer i kommuneplanen.</p>	<p>Lokaldvalget foreslår, at der indføres begrønningsprocent for alle rammeområdetyper i KP24. Fastlæggelsen af den konkrete begrønningsprocent skal ske i samarbejde med faglige aktører som DN eller lignende og med henblik på at skabe højere bykvalitet, mere bynatur og mulighed for klimatilpasning, herunder indtænkning af varme-ø-effekt.</p>	<p>Et grønne København Begrønningsprocent</p>
<p>Nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Rethningslinjer > Rekreation og natur: https://kp24.kk.dk/retningslinjer/rekreation-og-natur</p>	<p>Lokaldvalget foreslår, at der formuleres en ny retningslinje, der skal sikre nye grønne forbindelser, korridorer og faunapassager i byen. Fsva. Amager Vest foreslås følgende forbindelser udpeget: Amagerbanen, Havneparken-En ny Kigkurren Plads Amager Fælled Peder Lykkes Vej og Amager</p>	<p>Et grønne København Grønne forbindelser og faunapassager</p>

<p>Ændringsforslag</p>	<p>Forslag</p> <p>Ny retningslinje skal udpege nye grønne forbindelser, korridorer og faunapassager i byen, herunder Amagerbanen, Amager Fælled- En ny Kigkurren Plads-, Peder Lykkes Vej og Amager Fælled/Kalvebod Fælled.</p> 	<p>Nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Retningslinjer > Rekreation og natur: https://kp24.kk.dk/retningslinjer/rekreation-og-natur</p> <p>Forslag</p> <p>Ny retningslinje eller uddybning af eksisterende under "Bynatur og byens grønne træk", hvori der stilles krav om kvaliteten af bynatur i lokalplanlægningen, så den lever op til målsætningerne i</p>
<p>Motivation</p>	<p>Fælled/Kalvebod Fælled.</p>	<p>Lokaludvalget ønsker en højere kvalitet af bynaturen og foreslår, at planlovens nye muligheder for at stille krav om naturkvalitet i lokalplanlægningen udnyttes.</p> <p>I den forbindelse kan der med fordel foretages en screening af potentialet for dobbeltudnyttelse af arealer i byen, herunder begyrelse af idrætsarealer og aktivering af åbne grønne områder, der kommer både naturen og idrætslivet til gode.</p>
<p>Tema</p>	<p>Et grønne København</p> <p>Kvaliteten af det grønne</p>	<p>Kvaliteten af det grønne</p>

Ændringsforslag	Motivation	Tema
<p>Københavns Kommunes Biodiversitetsstrategi: Screening af potentialet for dobbeltudnyttelse af arealer i byen, herunder begyrelse af idrætsarealer og aktivitet af åbne grønne områder, der kommer både naturen og idrætslivet til gode.</p>		
<p>Nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Retningslinjer > Rekreation og natur: https://kp24.kk.dk/retningslinjer/rekreation-og-natur</p> <p>Forslag</p> <p>Bla biodiversitet Lokaldvalget foreslår, at der udarbejdes en ny retningslinje, der formulerer en række principper for, hvordan den bla biodiversitet skal understøttes, når der bygges og udarbejdes lokalplaner ved og omkring havnen.</p>	<p>Lokaldvalget ønsker at understøtte den bla biodiversitet i havnen og sikre bedre sammenhæng mellem byens grønne og bla elementer.</p> <p>Med seneste ændring af planloven er det blevet muligt at lokalplanlægge på vandområdet, hvilket lokaldvalget mener er en oplagt mulighed for at udnytte havnens potentialer i højere grad.</p> <p>Lokaldvalget foreslår, at der udarbejdes en ny retningslinje, der formulerer en række principper for, hvordan den bla biodiversitet skal understøttes, når der udarbejdes lokalplaner ved og omkring havnen.</p> <p>Bygherreforeningen har i samarbejde med Habitat udarbejdet en række rapporter, som forvaltningen kan blive inspireret i: https://byggherreforeningen.dk/byudvikling-og-blaa-biodiversitet/</p>	<p>Et grønne København Bla lokalplaner</p>

Ændringsforslag	Motivation	Tema
	<p>Som udgangspunkt for lokalplanlægning i zonerne langs kaj- og vandkanter omkring Sydhavnen foreslås i lyset af de nye muligheder i Planloven, at der i kommuneplanen annonceres udarbejdelse af en strategi for benyttelse og beskyttelse af Sydhavnen samt for at optimere spredning af flora og fauna i og på tværs af Sydhavnen</p> <p>Ved lokalplanlægning på vandområdet skal der redegøres for mulige konsekvenser for vandkvaliteten og mulige miljømæssige risici og afhjælpning ved påvirkning af oplagret bundslam i havnen</p>	
<p>Nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Rætkøjligen > Overordnet byudvikling > Rætkøjligen for byudvikling: https://kp24.kk.dk/retningslinjer/overordnet-byudvikling/rætkøjligen-for-byudvikling</p> <p>Forslag</p> <p>Ændringer i rækkefølgeplan forudsætter kortlægning af byggemuligheder i hovedstadsområdet, herunder planmæssig</p>	<p>Et tæt samarbejde med kommunerne i hovedstaden er vigtigt, da Københavns kommune ikke alene kan løse de udfordringer som byen står overfor uden at gå på kompromis med byens nuværende kvaliteter.</p> <p>Lokaludvalget ønsker i lighed med det politiske flertal der står bag kommunepolitik 2023, at sikre "tæt samarbejde mellem kommunerne i hovedstaden om koordinering af bolig- og</p>	<p>Regionalt samarbejde</p>

Ændringsforslag	Motivation	Tema
<p>stillingtagen til om byggemuligheder med fordel kan placeres i allerede eksisterende byudviklingsområder i omegnskommuner. Foruden boligprisudvikling skal klima og CO2-udledning indgå som et vurderingsparameter. Kortlægning og vurdering skal ske i samarbejde med omegnskommunerne.</p>	<p>erhvervsudbygningen i hovedstadsområdet" (Arbejdsprogram til kommuneplan 2024). Lokaldvalget finder det utilstrækkeligt at det "tætte samarbejde" med kommunerne i hovedstaden begrænser sig til en til en passiv høring af kommunerne ifm. den offentlige høring af KP24, som forvaltningen lægger op til (jf. Svar på arbejdsprogram til kommuneplan 2024). Lokaldvalget foreslår, at fremtidige ændringer i kommuneplanens rækkefølgesplan ikke sker uden samarbejde med omegnskommunerne og en vurdering af regionale konsekvenser.</p>	<p>Friarealer</p>
<p>Ændring af eksisterende afsnit under www.kp24.kk.dk > Rammer > Generelle bestemmelser > Friareal https://kp24.kk.dk/rammer/generelle-bestemmelser/friarealer</p> <p>Forslag</p> <p>Hævede dæk, tagterrasser og taghaver kan ikke indgå i friarealberegningen.</p>	<p>På baggrund af flere års arbejde med lokalplaner og dialog med borgerne i den henseende anbefales en ændring af de eksisterende generelle rammebestemmelser for friarealer. Vi ønsker, at friarealer ved nybyggeri af boliger og institutioner, som skoler, daginstitutioner, plejehjem o.lign., udelukkende placeres på terræn. Årsagen er, at friarealer på tag ofte er uanvendelige til ophold, da det blæser for</p>	

Ændringsforslag	Motivation	Tema
	<p>meget på taget og adgangen til egentlig bynatur er meget begrænset, når det placeres på tag.</p>	
<p>Nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Retningslinjer > Energi og miljø > Affald og ressourcer https://kp19.kk.dk/retningslinjer/energi-og-miljoe/affald-og-ressourcer</p> <p>Forslag</p> <p>Der skal afsættes plads til kildesortering indendørs i den enkelte ejendom ved nybyggeri, byfornyelse og byomdannelse, ligesom der skal afsættes plads til, at erhverv kan kildesortere.</p>	<p>Der bør stilles krav om plads, indretning og faciliteter for håndtering af affald ved kilden indendørs i al byggeri og ikke som nu, hvor det med lappeløsninger søges supplerende indretninger med sorteringspunkter og andre løsninger i det åbne byrum med affaldsrod på gader og stræder i byen som resultat.</p>	<p>Affaldssortering</p>
<p>Nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Retningslinjer > Inklusion og lige adgang for alle"</p> <p>Forslag</p> <p>Se bilag 1</p> <p>Nyt afsnit under www.kp24.kk.dk > Retningslinjer > Inklusion og lige adgang for alle"</p>	<p>Lokaludvalget ønsker særlig fokus på kommuneplanens muligheder for at fremme muligheder og fremkommeligheden for borgere og besøgende med et handicap.</p> <p>Lokaludvalget foreslår, at det indføres et nyt kapitel i hovedstrukturen under titlen "Inklusion og lige adgang for alle".</p>	<p>Fremme muligheder for handicap tilgængelighed i byen</p>

Ændringsforslag	Motivation	Tema
<p>Forslag</p> <p>En ny retningslinje med overskriften "Inklusion og lige adgang for alle" skal udforme principper lokalplanlægningen, så der vil være indtænkt bedst mulige vilkår og fremkommelighed for handicappede.</p>	<p>Lokaludvalget foreslår, at der indføres en ny retningslinje i kommuneplanen, der fastlægger principper for lokalplanlægningen så der vil være indtænkt bedst mulige vilkår og fremkommelighed for handicappede. Det er i naturlig tråd med FN's Handicapkonvention, som København ratificerede i 2009.</p> <p>En by for alle forudsætter at universelt design indgår i lokalplanlægningen og arkitekturen i byen.</p>	<p>Rammeændring</p> <p>Ørestad – Bella Centret</p> <p>S3* - R19.S.10.6</p> <p>B5* - R19.B.10.60</p>
<p>Der tilføjes særlig bemærkning i kommuneplanrammen R19.B.10.60 (se kortportal på www.kp24.kk.dk):</p> <p>Området skal udvikles som forsøgsområde for byudvikling med fokus på universelt design, inklusion og lige adgang for alle. Der skal sikres gode forbindelser for cykler og gående til de omkringliggende områder, herunder på tværs af Vejlands Alle. Samtidigt skal fælledene og blå kanaler indtænkes som element i byudviklingen. Udviklingen af kvarteret skal desuden ske med fokus på at skabe en blandet og levende by med attraktivt handels-, fritids-, erhvervs- og byliv.</p>	<p>Lokaludvalget ønsker, at udviklingen af Ørestad i højere grad sker med henblik på at skabe en god og blandet bydel med et aktivt byliv. De sidste mange års udvikling af Ørestad har båret præg af en funktionsopdelt planlægning med fokus på boliger, kontorerhverv og hoteller.</p> <p>Med den foreslåede rammeændring skabes der plads til 400-500 nye boliger i et område, der stort set er fuldt udbygget. Muligheden for at indtænke understøttende funktioner såsom skoler, dagsinstitutioner, kultur- og fritidstilbud mv. er derfor også begrænset. Derudover er området beliggende ud til Vejlands Alle, der gør det svært at indpasse boliger.</p>	

Ændringsforslag	Motivation	Tema
<p>Visionerne skal indtænkes som en del af lokalplanlægningen i dialog med grundejer.</p>	<p>Velvidende at der vil foregå en efterfølgende lokalplanlægning, mener vi at der bør indgå særlige bemærkninger i kommuneplanen, da historien om Ørestad har vist, at det er nødvendigt at indtænke en mere helhedsorienteret tænkning allerede i kommuneplanlægningen.</p> <p>En tilgang som Københavns Kommune med succes også har praktiseret for Jernbanebyen i kommuneplanplan 2019.</p> <p>Lokaludvalget foreslår at området udpeges som forsøgsområde for universielt design og at dette indskrives som en særlig bemærkning i rammen.</p>	<p>Ørestad Syd</p> <p>Rammændring</p> <p>C2* - R19.C.10.13</p>
<p>Forslag</p> <p>Der tilføjes særlig bemærkning i kortportal på www.kp24.kk.dk : Lokalplanlægningen skal ske med fokus på at skabe et blandet bykvarter med stor variation i erhvervsfunktioner og med blandede boliger, handel, åbne stueetager og et godt kultur- og fritidsliv.</p>	<p>Lokaludvalget ønsker, at udviklingen af Ørestad i højere grad sker med henblik på at skabe en god og blandet bydel med et aktivt byliv. De sidste mange års udvikling af Ørestad har båret præg af en funktionsopdelt planlægning med fokus på boliger, kontorerhverv og hoteller.</p> <p>Lokaludvalget foreslår at der i kommuneplanrammen indgår en særlig bemærkning, der understreger behovet for at lokalplanlægningen for området sker med</p>	

Ændringsforslag	Motivation	Tema
	<p>fokus på en blandet by med attraktivt, handels- og erhvervsliv inspireret af 15-minutters byen.</p>	
<p>Forslag</p> <p>Følgende kommunale grønne arealer, parker og opholdsarealer udlægges til 01-ramme, så rammen er i overensstemmelse med deres nuværende anvendelse:</p> <p>Forpladsen til Sundby Station på Digevej (matrikel 7000c)</p> <p>Grønne parkarealer langs Fussingsvej og radisevej (matrikel Sundbyvester, København 1001a)</p>	<p>Amager Vest Lokaldvalg ønsker at sikre byens nuværende grønne rum, lomme-parker og rekreative arealer. Derfor foreslår lokaludvalget at rammebetegnelsen for en række grønne byrum i er overensstemmelse med den faktiske anvendelse.</p>	<p>Rammeændring</p> <p>Grønne områder</p>

Tema

Motivation

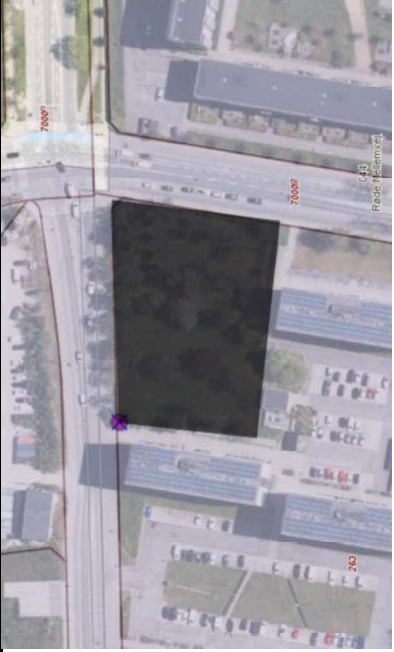
Føndringsforslag

Lokaludvalget foreslår at kravet om en grøn forbindelse mellem Sturlasgade og Islandsbrygge genindføres som tilfældet var før kommuneplan 2019.

Hjørnet af Røde Møllevej og Grønjordvej

Tema	Motivation	Ændringsforslag
		

(Forslag til nyt kapitel 7 efter kapitel 6, ”Byens kulturarv”)

Inklusion og lige adgang for alle

Som noget nyt indeholder Kommuneplan 2024 retningslinjer og redegørelser, som imødekommer handicapkonventioner og **de 2 første principper** fra World Congress of Architects, UIA 2023. København.

FN's handicapkonvention skal sikre, at personer med handicap fuldt ud kan nyde samme menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder som andre. **Handicapkonventionen er fra 2006** og det er den første retligt bindende konvention, som tager udgangspunkt i livssituationen for mennesker med handicap. Danmark har været omfattet af handicapkonventionen siden august 2009.

Konventionen indeholder nogle generelle principper, som blandt andet omfatter:

- Frihed til at træffe egne valg og være uafhængig af andre personer
- Ikke-diskrimination
- Fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundslivet
- Respekt for forskellighed og accept af personer med handicap som en del af den menneskelige mangfoldighed

Begrebet universelt design er sidenhen blevet indarbejdet i FNs konvention. Universelt design optræder som et overordnet princip. Princippet handler om at finde et samspil af løsninger for den handicappede, som giver hver bruger valgmulighed for at finde den perfekte løsning for sig og sine behov.

Københavns Kommunes Handicappolitik 2023-2026 vil blive understøttet med redegørelser og bestemmelser i kommuneplan 2024. I opfølgende lokalplaner redegøres blandt andet for vej,- sti,- og adgangsforhold samt parkering, herunder hvordan inklusion og lige adgang for handicappede er håndteret.

”Københavns Kommune vil arbejde med universelt design, så byen bliver mere tilgængelig for flere

I Københavns Kommune arbejder vi med at skabe tilgængelighed for mennesker med handicap, men også med at udforme nye byrum, bygninger osv. på en måde, der passer til flere funktionsformer og behov og dermed ikke kræver særlig indretning for mennesker med handicap, eller kun mindre tilpasninger.”

Københavns Handicappolitik 2023 -2026

Ved byggeri og anlæg varetages hensynet til konventionen delvis gennem bestemmelser, som er indarbejdet i bygningsreglementet.

Planloven foreskriver, at en lokalplan skal tilvejebringes, før der gennemføres større udstykninger eller større bygge- eller anlægsarbejder, herunder nedrivninger af bebyggelse. Lokalplaner skal være i overensstemmelse med kommuneplanens hovedstruktur, som blandt andet indeholder de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i København, herunder sammenhæng med anden planlægning og lovgivning.

Sådanne sammenhænge i de konkrete lokalplaner er som oftest sammenhænge i forhold til den overordnede nationale planlægning, Vejloven og lovgivning på miljøområdet.

Københavns nye kommuneplanforslag kan tilsvarende understøtte realiseringen af kommunens handicappolitik med forskrifter, som er bindende for projekterende, bygherrer og grundejere i konkrete lokalplaner. Efter en lokalplans endelige vedtagelse tinglyses lokalplanens bestemmelser på planens område.

I fremtidige lokalplanforslag redegøres afhængig af relevante retningslinjer, som er medtaget for at opfylde FN´s Handicapkonvention og kommunens handicappolitik.

COPENHAGEN LESSONS

10 Principles to build on

1. Dignity and agency for all people is fundamental in architecture, there is no beauty in exclusion.
2. People at risk of being left behind must be accommodated first when we construct, plan, and develop the built environment.
3. Existing built structures must always be reused first.
4. No new development must erase green fields.
5. Natural ecosystems and food production must be sustained regardless of the built context.
6. No virgin mineral material must be used in construction, when reuse is possible.
7. No waste must be produced or left behind in construction.
8. When sourcing materials for construction, local renewable materials come first.
9. In everything we build, carbon capture must exceed carbon footprint.
10. When developing, planning, and constructing the built environment, every activity must have a positive impact on water ecosystems and clean water supply.

1.

Værdighed og deltagelse for alle mennesker er fundamental i arkitekturen. Der er ingen skønhed i eksklusion.

2.

Mennesker i risiko for at blive ekskluderet eller left behind skal tilbydes bolig først, når vi bygger, planlægger og udvikler

The COPENHAGEN LESSONS were presented at the conclusion of "SUSTAINABLE FUTURES – LEAVE NO ONE BEHIND", the UIA World Congress of Architects 2023, held in Copenhagen. The COPENHAGEN LESSONS build on the substantive new research and practice developed and brought together in the years up to and during the Congress, exploring architecture's contributions to the UN Sustainable Development Goals with Ramboll and Henning Larsen as knowledge partners. The COPENHAGEN LESSONS are formulated with the hope that they can serve as inspirational principles to build on, for a sustainable future.

Hørings svar - intern høring af kommuneplan 2024

Vi takker for muligheden for at give bemærkninger til den interne høring af Kommuneplan 2024.

København er landets hovedstad og løser som sådan mange opgaver på landets vegne, på godt og ondt. Byen er præget af sin historiske udvikling med et centrum i den gamle middelalderby, brokvartererne, der voksede op under industrialiseringen og det 20. århundredes vækst af yderområderne, som også Amager Øst bydel er en del af.

Senest har vi set udviklingen, hvor de gamle industrikvarterer og havneområder omdannes primært til nye moderne boliger og områder til lettere erhverv. Som andre storbyer i verden har der de seneste år været en kraftig tendens, der har betydet at mange har søgt fra land til storby. En udvikling, som har sat sit spor på København med et voldsomt accelererende bolig- og erhvervsbyggeri og med en tilhørende stigning i trafikken. Denne udvikling har ført til, at byens fælles arealer i dag er stærkt præget af bilerne, både de kørende såvel som de parkerede.

Det er i dag dyrt at bo i København. Især priserne på boliger lægger et hårdt pres på den enkelte families økonomi og i stigende grad er det svært for de unge at finde en bolig, de kan betale, når de flytter hjemmefra og skal stifte familie. De samlede leveomkostninger i København er med til i stigende grad at presse børnefamilierne ud af byen og bidrager dermed til en skæv demografi.

De lofter, der lægges over den kommunale økonomi, gør at det i stigende grad er svært at følge med den nødvendige udvikling af f.eks. skolebyggeri og nødvendige kultur-, fritids- og idrætsfaciliteter, samt grønne områder.

24. maj 2024

Sagsnr.
2024-0129998

Dokumentnr.
2024-0129998-3

Sagsbehandler
Frida Jans

Sekretariatet for Amager Øst Lokaludvalg

Jemtelandsgade 3
2300 København S

www.amageroestlokaludvalg.kk.dk

Mange af de udfordringer, der er i Københavns Kommune, kan kun løses gennem et tæt og velorganiseret samarbejde med omegnskommunerne. Dette element mangler i hele planstrukturen.

Boliger

Et mindretal i lokaludvalget mener, at der lægges op til alt for meget byggeri, i forhold til den nu forventede befolkningsvækst, som stagnerer de kommende år, både i København og på landsplan.

Der planlægges 40.000 nye boliger de næste 12 år – ifølge KP24's egen vækstprognose bør det kun være 30.000, mens Danmarks Statistik forventer en vækst i København, så man kan nøjes med 20.000 nye boliger. Flertallet i lokaludvalget er uenige heri.

Med mange enlige i byen er det vigtigt at bygge mindre boliger på ca. 60 m². Samtidig skal der også bygges familieboliger, så børnefamilierne ikke flytter fra byen.

Vi synes, at det er spændende med de foreslåede mikroboliger, men vi mener, at det kræver en form for bofællesskaber hvor der er fællesrum/opholdsarealer. Med en stor ensomhedsproblematik i byen kunne det være spændende at eksperimentere med forskellige former for boligbyggeri.

Kultur, idræt og grønne områder

København halter i forvejen bagefter med idrætsfaciliteter. Det er derfor vigtigt, at der i forbindelse med byggeri af nye boliger afsættes plads til kultur- og idrætsfaciliteter samt grønne områder.

Mobilitet og infrastruktur

Det er nødvendigt, at alle kommunerne i regionen står sammen om at løse udfordringerne med at bygge de nødvendige boliger og erhvervslokaler samt at sikre en udvikling af infrastrukturen, som kan tilfredsstille de forskellige grupper af trafikanter. Hovedvægten må lægges på en bedre cykelinfrastruktur og mere effektiv kollektiv transport, inkl. mere metro, som alternativ til den stigende privatbilisme.

Vi anbefaler, at infrastrukturen, herunder især trafikplanlægningen, udarbejdes i samarbejde med de omkringliggende kommuner.

Dele af lokaludvalget støtter op om KP24's ønsker om flere delvis bilfri nybyggerier. Andre i lokaludvalget mener ikke dette er en god ide.

Parkering

Vi ønsker at fastholde bygning af et P-hus overfor Øresund Metrostation. Gerne med flere funktioner, som fx sammen med småerhverv og/eller kultur og fritidsaktiviteter.

Der er i lokaludvalget forskellige holdninger til parkeringsnormen. Nogle mener, at parkeringsnormen bør sættes op, så der ved nybyggeri

planlægges, at der kan parkeres på egen grund. Andre i lokaludvalget ønsker at bevare den nuværende parkeringsnorm.

Vi ønsker at fastholde kravet om cykelparkering på 4 pladser pr. 100 m². Ved etablering af nye metrostationer mener vi der bør stilles øgede krav til etablering af cykelparkering.

Vi mener desuden det er vigtigt, at der disponeres parkeringspladser til besøgende ved plejeboliger.

Byens kulturarv

Vi synes det er positivt, at der er udpeget nye kulturmiljøer. Vi ser gerne at der udpeges flere kulturmiljøer i København. Udover kulturmiljøerne ser vi gerne, at der udarbejdes bevarende lokalplaner for særligt bevaringsværdige villakvarterer, herunder områder med byggeforeningshuse m.v.

Kløverparken

Ved udviklingen af Kløverparken ønsker vi, at der udvikles en helhedsplan for at sikre nødvendige arealer til skole, daginstitutioner, idræts- og kulturfaciliteter samt grønne områder. Endvidere er det vigtigt, at vandområderne også indgår i planlægningen, således at det sikres, at arealerne skal bruges til rekreative formål.

Vi ser gerne, at der skabes mulighed for rekreativ anvendelse af kystlinjen langs Kløverparken og at det vandområde, der ligger mellem Kløverparken og Prøvestenen, indgår i planlægningen. Desuden ser vi gerne, at forlængelsen af Amager Strandvej skrives ind i lokalplanlægningen samt at der planlægges efter et sammenhængende grønt område langs kysten.

Venlig hilsen

Susanne Møller
Forperson for Amager Øst Lokaludvalg

Hørings svar: kommuneplan 2024

Bispebjerg Lokaludvalg takker for muligheden for at bidrage til den interne høring af kommuneplanen.

Forvaltningen har holdt oplæg for lokaludvalget, og materialet har været drøftet på både et underudvalgsmøde og lokaludvalgsmøde.

Samme plan kommer i offentlig høring i efteråret, hvor lokaludvalget planlægger en konference i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg.

Generelt

Først og fremmest stor ros til kommuneplanen. Kommuneplanen er et vigtigt værktøj til at sikre den overordnede udvikling af hovedstaden. Derfor er lokaludvalget glad for at erfare, at mange af de temaer, som vi længe har været optaget af såsom boligstørrelser og kulturarv, genfindes flere steder i planforslaget.

Nedenstående kommentarer følger planens opbygning. Kommuneplanen er lang, og omfatter mange forskellige indsatser – og høringssvaret er derfor også omfattende.

Konkrete forslag til ændringer er markeret med understregning.

3. maj 2024

Kapitel 2 Hovedstadens byudvikling og mobilitet

1) Metro

Bispebjerg Lokaludvalg sætter pris på, at kommunen har besluttet at undersøge metro-linjer til Bispebjerg og Brønshøj Husum. Det understreges ikke mindst af diagrammet på side 26, der viser, at store dele af Bispebjerg og Brønshøj-Husum Bydele har mere end 1 km til den nærmeste station. Desuden synes vi, at det bør konkretiseres, at der yderligere skal arbejdes for at sikre metro til både byen og nærliggende kommuners hospitaler. Hospitalerne er livsvigtige funktioner med et gigantisk dagligt flow af ansatte, patienter og pårørende. Derfor har de tre lokaludvalg i Bispebjerg, Brønshøj-Husum og Vanløse i fællesskab foreslået, at der bygges en metro fra Rigshospitalet til Herlev Hospital med mellemfaldende stationer bl. a. på Bispebjerg Hospital, Grøndalscentret, og Brønshøj og Husum torve, samt Tingbjerg. Eksempelvis er det en invitation til trafikkaos som planlagt at bygge en kæmpe sportshal i Tingbjerg uden metroforbindelse.

2) Cykelsti

I forbindelse med cykelstier nævnes det i planen, at der skal undersøges cykelforbindelser mellem Enghave Brygge og Islands brygge samt mellem Østerbro og Refshaleøen og på sigt mellem Nordhavn og Lynetteholmen.

Her savner Bispebjerg Lokaludvalg at der også nævnes cykelforbindelser fra de tætte brokvarterer til Utterslev Mose og videre til omegnskommuner. Der er hele to projekter, som binder an til dette: nemlig den nye cykelbro fra Vingelodden til Lersøparken, som de to Områdeforvaltere arbejder på (er omtalt i planen), samt en videreførelse af en cykelrute under Tuborgvej ved Emdrup station, hvor der snart skal bygges en ny bro. TMU har netop taget stilling til (6. maj), at broen gøres 3 meter bredere for at sikre en cykelrute under broen. Det er en forbindelse, som Bispebjerg Lokaludvalg har kæmpet for – men faktisk en tanke som strækker sig helt tilbage til, da Borgerrepræsentationen 14. maj 1936 besluttede at: *”Endelig tænkes der udlagt en særlig Cyklistvej GH fra sidstnævnte Plads langs Slangerupbanen til Tuborgvej. Cyklistvejen er tænkt ført under Tuborgvej og videre langs Banen, under Emdrupvej til Grænsen mod Gentofte, hvor den vil få Tilslutning til den i Gentofte Kommune anlagte Udflugtsvej for Cyklister langs Gentofte Rende til Lyngbyvej og eventuelt videre til Dyrehaven. Naar man betænker, at denne Cyklistvej udgår fra Parkalléens Forlængelse, vil det ses, hvor stor en Betydning den vil få som Udflugtsvej for Byens Befolkning.”*

Sekretariatet for Bispebjerg
Lokaludvalg
Rentemestervej 76
2400 København NV

EAN-nummer
5798009800428

Hvis en sådan cykelsti ikke etableres, vil de to forbindelser til Lersøparken til gengæld i nogen grad "ende blindt", med mindre man skal mod nord.

Denne cykelsti har potentiale via eksisterende grønne cykelstier til at forbinde til Gentofte. Den svære del var passagen af Tuborgvej, hvilket nu er løst. Cykelstien vil derfor snildt kunne gennemføres indenfor Kommuneplanens 12årige horisont.

3) Støjbelastning

Vi sætter pris på at arbejdet med overdækning af Helsingørmotorvejen nævnes, som en måde at skærme for støjen samtidig med at der skabes nye muligheder for sammenhæng i byen.

Kapitel 3 Boliger og sammenhængende by

1) Boligstørrelser

I tidligere kommuneplaner har der været bestemmelser som skulle sikre flere små boliger. I Bispebjerg – særligt i Nordvest – har vi mange små boliger (byens mindste boliger i gennemsnit), og der er derfor en bekymring for en stor udskiftning i beboermassen. Med de nye regler lægges der op til også at sikre flere store boliger, og heldigvis er der også kommet et særligt fokus på Nordvests mangel på store boliger. Tak for det.

2) Skæve boliger

Københavns kommune har en ambition om at afskaffe langvarig hjemløshed og bygge såkaldt skæve boliger. Lokaludvalget bifalder dette, men det er også vigtigt, at vi ikke ser de grønne områder som "gratis kvadratmetre", der "bare" kan bygges i. Det er en hovsa-løsning. I stedet skal ses på løsninger, hvor skæve boliger tænkes ind i eksisterende byggeri eller permanent nybyggeri. I København findes allerede flere typer af boliger målrettet forskellige grupper af svage beboere med behov for særlige hensyn. Selvom organisation og finansiering heraf varierer, kunne man lade sig inspirere af boliger til borgere med psykisk sygdom. I Bispebjerg Bydel findes et eksempel herpå i boligområdet Bjergvænget i Emdrup. Desuden påtænkes nybyggeri på Møntmestervej, som i teorien også kunne planlægges til at rumme "skæve" boliger på en etage.

3) Ungdomsboliger

Der er kommet nye muligheder i planloven, som kan sikre, at ungdomsboliger rent faktisk målrettes studerende. Det er en vigtig milepæl, og vi sætter stor pris på at den er landet i planloven. Vi håber, at det vil virke i praksis.

4) Lægedækning

København oplever stigende problemer med lægedækning. Vi bifalder, at dette nævnes, da det længe har været en bekymring i Bispebjerg. Lokaludvalget nævner det ofte, når der er lokalplaner i høring, og når vi er i dialog med developere. Der savnes dog her i kommuneplanen overvejelser om, hvordan man tænker at forholde sig til denne problematik.

5) Mindre fejl

På side 50 nævnes at "og snart en åbning af Nordvestpassagen, som forbinder Bispebjerg og Nørrebro". Nordvestpassagen åbnede sidste år.

6) Ændringer til kortet på side 51

På kortet vises de nye forbindelser, der arbejdes på. Her mangler vi indtegning af to forbindelser, der er kommenteret ovenfor:

- Overdækningen af Helsingørmotorvejen, som giver en bedre cykel og gangforbindelse internt i kvarteret på begge sider af Helsingørmotorvejen

- Beslutningen om at gøre Tuborgvejbroen 3 meter bredere for at sikre en cykelsti under broen langs med jernbanen – dette baner vej for en ny grøn cykelrute næsten uden lyskryds fra brokvartererne til mosen.

7) Sammenhængende by

Ros vedrørende bemærkningen side 52 "det samme gælder byudvikling i de eksisterende bykvarterer hvor det eksempelvis er vigtigt at der i områder som Nordvest med mange små boliger lægges vægt på at nybyggeri bidrager til at sikre en variation i boligernes størrelse i de enkelte kvarterer".

8) Anlægsplanen side 61

Under Bispebjerg nævnes botilbudspadser og en nærgenbrugsstation. Der mangler dog plejehjemspladserne i denne oversigt. Så vidt vi er orienteret, er der 2 placeringer i spil i vores bydel til lokalisering af nyt plejehjem. Der er nemlig underskud af plejehjemspladser, og snart lukker Håndværkerhagens plejehjem, som ellers har haft rigtigt mange plejehjemspladser.

Kapitel 4: En by med erhverv og studiemiljø

1) Kreative zoner

Som mål for erhvervsudviklingen opremses en række mål, herunder "at sikre plads til kreative erhverv og håndværkerhverv i nye byområder og eksisterende blandede bykvarterer". Bispebjerg Lokaludvalg savner en mere håndfast målsætning om at fastholde de eksisterende kreative zoner.

Herudover foreslår Bispebjerg Lokaludvalg, at den kreative zone "Ørnevej" udvides, så den går helt ud til Frederikssundsvej og helt ned til Nordre Fasanvej. Der opleves nemlig massiv interesse for udviklere for at omdanne det gamle industriområde til et nyt, højt, ensartet boligområde. Med udpegning som kreativ zone sikrer vi lav bebyggelsesprocent og dermed mindre lyst til ombygning og hermed lavere husleje, så vi kan fastholde et blandet område og give kreative og håndværkerhverv gode betingelser.

Kapitel 5: En sund klimaby med plads til natur, kultur og fritid

1) Målsætninger

"at der skabes rammer for at indpasse faciliteter til sundhedsfremmende aktiviteter samt kultur og fritidsaktiviteter i både nye og eksisterende byområder" her ønsker lokaludvalget tilføjet: uden at tage af de grønne områder.

Der nævnes hele 14 mål her, og mange af dem hænger sammen. Der kan arbejdes med færre og mere dækkende indsatser. Eksempelvis er mål nummer 9 og 14 næsten ens "at sikre og forbedre kvaliteterne og oplevelsen af byens vandområder samt adgangen til at benytte dem", og "at der så vidt muligt sikres fri og lige adgang langs vandet alle steder i København".

Biodiversitet gaves sjældent ved en lille plet grønt hist og pist. For øjet er det rart, men for faunaen giver det først rigtig mening, når de grønne områder er forbundne – som grønne korridorer – spredningskorridorer. Derfor savner lokaludvalget, at dette italesættes tydeligere i planens målsætninger. Der står i en målsætning, "at grønne forbindelser skal give københavnernes en mere attraktiv adgang til byens større grønne og blå områder og skabe flere naturoplevelser på vejen derhen." Denne målsætning bør omformuleres til: "at der skabes og styrkes grønne forbindelser mellem byens grønne og blå områder for at sikre mere biodiversitet og give københavnernes flere naturoplevelser på vejen".

2) Åbning af åer

København har taget fat på en stor og vigtig opgave med at genåbne forskellige å-strækninger til gavn for biodiversiteten, københavnernes – og åbning af åerne kan også spille en rolle i skybrudssikring. Det

nævnes først i brødteksten på side 94, men så vigtig en indsats bør selvfølgelig nævnes i målsætningerne på side 88. Ladegårdsåen nævnes som konkret eksempel på side 94, og vi ser gerne at Lygte Å (som leder vand til Ladegårds Å) også nævnes.

DBU København og DN København har indgået et vigtigt samarbejde, og har sendt en række pointer som tåler gentagelse her: *"Idræt og bynatur er to sider af samme sag. Begge dele handler om byens kvalitet for mennesker og andre levende organismer, om befolkningens sundhed og velvære og om naturens mangfoldighed. De sidste årtiers byudvikling har desværre lidt af et efterslæb i forhold til at forsyne nye bydele f.eks. Nordhavnen og Sydhavnen med grønne områder og idrætsfaciliteter. Samtidigt er der en række ældre bydele, som også er meget dårligt forsynet med naturområder og idrætsfaciliteter. Bynatur og idrætsmuligheder behøver ikke være tiltag, der kommer ind sidst i processen, men som i stedet kan gå hånd i hånd, og tænkes ind allerede før de første streger er trukket. Til glæde for alt levende i storbyen.*

Bispebjerg Lokaludvalg bakker op om en screening som foreslået af de to parter. Særligt tænker vi, at nogle af byens "bagsider" kan udnyttes mere effektivt til enten gavn for biodiversiteten eller idrætten. Eksempelvis tænker vi på hjørner og kanter af store idrætsanlæg som Ryparkens idrætsanlæg og KFUM parken, hvor biodiversiteten sagtens kunne få et løft. Herudover er der den overdækkede Lersøgrøft, som fremstår som et kedeligt rum med grøn græsørken. Mindre uformelle idrætsaktiviteter kunne placeres eller gives plads til mere biodiversitet. Det samme gør sig gældende langs de større indfaldsveje til byen.

3) Klima og energiløsninger

For 140 år siden blev en i kort periode besluttet, at der skulle gå en mand foran enhver bil med et rødt flag, så folk og dyr ikke blev forskrækket over bilerne. Det var dog upraktisk, hvorfor det hurtigt blev afskaffet igen.

Hvis man vil lægge solceller på en børnehave med fladt tag, skal børnehaven oprette et særskilt energiselskab, fordi en kommune ikke må konkurrere med private.

Det er i substansen noget juridisk vås og et logisk selvmål, og mon ikke man har fundet en løsning indenfor kommuneplanens horisont. En måde kunne i København være at bede HOFOR om at anlægge og drifte solcellepaneler på alle offentlige bygninger, der egner sig hertil. Det ville kunne gøre København "klimaneutral" med raket fart.

Kapitel 6 – Udvikling med respekt for byens sjæl

1) Kulturarv

Vi ser med glæde, at emnet kulturarv har fået en vigtig rolle i byens udvikling og dermed i kommuneplanen. Arbejdet med byens sjæl og kulturmiljø er et gedigent arbejde, og lokaludvalget værdsætter de mange udpegninger af bygninger i Nordvest.

Det har dog været uklart, hvilken værdi udpegningen egentlig har, og hvordan den omsættes når en developer ønsker at nedrive en bygning og bygge nyt. Dette har lokaludvalget blandt andet erfaret med konkrete eksempler på bygninger på Svanevej og Nordre Fasanvej, hvor TMU politikerne ikke har haft øje for udpegningerne og har givet nedrivningstilladelser. Derfor er vi glade for at erfare, at netop denne drøftelse har fundet sted i TMU den 22. april under KP 24: "Et nutidigt grundlag for bevaringsværdigt byggeri". Der bør netop være en præcis handleplan for sådanne processer. Kommuneplanen bør sikre, at alle bygninger udpeget som byens sjæl og bygninger i kulturarvsmiljøer fastsættes som bevaringsværdige i kommuneplanen, da ikke alle disse områder er omfattet af en lokalplan.

I bilag 2 side 5 står der: "En ny retningslinje for en bufferzone til Arbejdernes forsamlingsbygning, der er optaget på tentativlisten til UNESCO verdensarvsliste, tilføjes. Retningslinjen skal sikre, at optagelsesgrundlaget ikke forringes".

Bispebjerg Lokaludvalg foreslår at Grundtvigs Kirke og de 4 tilhørende sigtelinjer også søges optaget på UNESCOs verdensarvsliste, og at kommuneplanen sikrer det fornødne planmæssige grundlag.

Denne kirke og landskabelige bearbejdning er helt klart verdensarv materiale!

Kapitel 7. Bispebjerg, Nørrebro, Indre By og Østerbro

Bispebjerg Lokaludvalg er stort set enig i de nævnte elementer. Dog skal nævnes, at planerne for Rebslagervej omfatter hele karréen Rentemestervej, Frederiksborgvej, Drejervej, Rebslagervej, hvor der aktuelt bygges på hele Drejervej, og der planlægges for yderligere byggeri på NEXT. Desuden arbejdes for en åbning for gennemgang af karréen flere steder.

Vedrørende cirkuspladsen forudsætter det, at der findes en anden placering af cirkus, hvilket kunne være på Bellahøjmarken.

Bispebjerg Lokaludvalg står til rådighed for yderligere uddybning af dette høringssvar.

Venlig hilsen

Alex Heick
Formand for Bispebjerg Lokaludvalg

Høringsvar vedrørende Kommuneplan 2024 - Fremtidens klimavenlige hovedstad

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg noterer vi med tilfredshed, at mange af de bemærkninger og forslag, vi har indsendt til forslag til Kommuneplansstrategi i efteråret 2023, er blevet indarbejdet i det nu foreliggende forslag til kommuneplan.

Dato: 30.05.2024
Sagsnr.: 2024-0131839

Sådan har vi behandlet forslag til Kommuneplan

Det nu foreliggende forslag til kommuneplan har været behandlet på et offentligt møde i Brønshøj-Husum Lokaludvalg den 21. marts, på vores fem fagudvalgsmøder i april og i maj og igen på offentligt lokaludvalgsmøde i Brønshøj-Husum den 30. maj - hvor vi vedtog vores høringsvar.

Som vi gjorde opmærksom på i forbindelse med vores høringsvar til forslag til Kommuneplansstrategi, har vi i forbindelse med opstart af arbejdet med vores bydelsplan i sommeren 2022, udsendt en spørgeskemaundersøgelse til vores digitale borgerpanel med brede spørgsmål til udviklingen af Brønshøj-Husum; herunder sundhedstilbud, transport og parkering, kultur- og fritidstilbud samt grønne områder. 1096 borgere svarede på undersøgelsen.

Dertil har vi udsendt en spørgeskemaundersøgelse til vores digitale borgerpanel i perioden 6.-13. september 2023 med spørgsmål til turisme og overnatning. 500 borgere svarede på undersøgelsen.

På offentlige lokaludvalgsmøder, borgermøder, via besøg og dialog med projekter og indsatser i bydelen, drøftelser med aktivister, dialoger med bydelspuljeansøgere og på workshops i den forløbne lokaludvalgsperiode 2022-2024 samt

Sekretariatet for Brønshøj-
Husum Lokaludvalg
Kobbelvænget 65
2700 Brønshøj

EAN-nummer
5798009800275

www.2700lokaludvalg.dk

gennem inddragelse af lokaludvalgsmedlemmers erfaringer fra foreningsarbejde, har vi på forskellig vis behandlet mange af de temaer og spørgsmål, som indgår i forslag til kommuneplan.

Det er således på baggrund af vores løbende lokale københavnerrinddragelse og løbende dialog med bydelens borgere, foreninger og aktører, at vi har udarbejdet nedenstående bemærkninger:

Byvision (s. 10-12)

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg er vi enige i den formulerede vision for byen. Den nu foreliggende formulering favner helt centrale væsentlige emner for byens borgere.

Vi vil bemærke, at '15 minutters by' er et vigtigt princip for byudviklingen, der indebærer, at der tænkes mere i decentralisering af funktioner.

Daginstitutioner

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg undrer det os, at der planlægges opførelse af en lang række daginstitutioner samtidig med der lige nu foregår nedskalering af nuværende kapacitet på daginstitutionsområdet.

Kultur, fritid og uddannelse - en del af Københavns udvikling (s. 14-21)

Kultur-, fritids- og uddannelsesfaciliteter er en væsentlig del af det levede liv for københavnernes, for os i Brønshøj-Husum - og dermed også i udviklingen af hovedstaden. Det skaber identitet, sikrer nødvendige kompetencer og kan samle os på tværs om noget fælles. Det bidrager til at styrke trygheden og den mentale og fysiske sundhed. Derfor skal kultur, fritid og uddannelsesfaciliteter fremhæves på lige linje med de andre mål for Københavns udvikling.

Fingerplan (s. 26)

Vi mener, at fingerplanen er et vigtigt princip, der som udgangspunkt skal fastholdes.

Villakvarterer (s. 26)

Det fremgår, at Københavns Kommune ønsker, at der i den eksisterende by ved stationsnære boligområder sker en fortætning. Det kan fx være i områder, som i dag har en lav tæthed og som bygherrer derfor kan anmode om at få fremmet nye byggemuligheder i. Vi bemærker, at villakvartererne i Brønshøj er nævnt som eksempel på lav tæthed sammenlignet med f.eks. Vesterbro. Der er forskel på brokvartererne og villakvarterne og vi ønsker, at der værnes om, at villakvartererne bevarer deres egenart og historik, så disse ikke fortættes.

Metro (s. 28-33)

Metroen fremhæves som en fordel for København. Det er vi enige i. Brønshøj-Husum er eneste bydel med langt til skinnébåren trafik, så bydelen bør bindes sammen med resten af København med metro. Med fortætning og et stigende antal indbyggere i både Tingbjerg og Bystævneparken som byudviklingsområder, er det væsentligt at gøre kvartererne attraktive med metro. Vi er derfor glade for, at det på side 32 konkret er skitseret, at Københavns Kommune arbejder for at sikre udvidelse af metroen til andre bydele fx Brønshøj og Bispebjerg.

Samlet trafikplan (s. 28-35)

Vi savner, at forslag til kommuneplan ligger op til en samlet trafikplan for hele København. Det er ikke nok med en trafikplan for fx Amager. Amager hænger trafikalt sammen med Brønshøj-Husum, da vi deler en hovedfærdselsåre. Der mangler samtænkning og en koordineret plan for trafikken i hele København, både indenfor bilisme og offentlig transport.

Handicaptilgængelighed (s. 30)

Forslag til kommuneplan nævner tilgængelighed for handicappede. Her mener vi generelt, at Københavns Kommune er bagud i forhold til tilgængelighed, da entreprenører ikke altid sikrer tilgængelighed. Kantsten og vejarbejde udgør en livsfare både for blinde og kørestolsbrugere. Der er behov for nedkørsler fra fortov til vej, som er brugbare for kørestolsbrugere. På nuværende tidspunkt er der ikke krav til dette. Det bør være standard, at ejere af områder med fortov laver ramper med passende hældning.

Bilparkering (s. 36)

Vi ser en udfordring med manglende krav om parkeringspladser ved opførelsen af ungdomsboliger. Hvornår er man ung? Er det udelukket, at beboere i ungdomsboliger har behov for bil? Der kan muligvis være økonomiske incitamenter for bygherrer til at undlade at etablere parkeringsfaciliteter.

Bilfrie områder (s. 39)

Vi vil gøre opmærksom på, at delvise bilfrie områder vil betyde øget parkering i naboområderne. Det kommer til at gælde i og omkring Bystævneparken. Det er en problematik, der gælder for byudviklingsområder med parkeringshuse og lave parkeringsnormer.

Cykelparkering (s. 40)

Ved trafikknudepunkter som S-togsstationer mv. bør der stilles forslag om aflåselige cykelgarager og bemandede cykelgarager m/ opladning og cykelreparation og bedre mulighed for at låse cyklen fast til metalbøjler.

Boliger (fra s. 41)

Vi foreslår et mål om seniorbofællesskaber på lige fod med måltal for ungdomsboliger.

Vi savner data og en diskussion af mobilitet i forhold til boliger; herunder data, der viser forskellige gruppers anvendelse af forskellige boligformer over en periode samt datagrundlag for kvaliteten af boligmassen set i forhold til klimamål. Vi savner altså en mere differentieret beskrivelse af boligtyper og deres anvendelse. Dette bør blive en del af afsnittet om boligredegørelser.

Lokaludvalget anbefaler, at forslaget om reduktion af mindste boligstørrelse ned til 40 m² bortfalder og at den mindste boligstørrelse for familieboliger i både eksisterende byggeri og i nybyggeri i byudviklingsområderne fastlægges til 50 m². I vores område er eksisterende familieboliger på under 50 m² i flere tilfælde om mærket til ungdomsboliger, da så små boliger vurderes uegnede til mere end en – højst 2 beboere.

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg savner vi overvejelser om kvalitet, klima, kultur og rekreative områder i forbindelse med målsætningen om flere boliger. Det er kun kvantitet, antal boliger, boligstørrelser, boligformer og ejerformer, der nævnes.

Bystævneforbindelsen (s. 50-51)

Kortet på s. 50-51 viser forslag til bedre trafikale sammenhænge. At Husum bliver koblet til Gladsaxe gennem Tingbjerg, må være en fejl: Det er alene Husum og Tingbjerg, der kobles tættere sammen trafikalt via Bystævneforbindelsen.

Vi mener, at det ikke er nok med bedre adgang mellem fx Husum og Tingbjerg. Tingbjerg skal netop kobles til de centrale dele af København, hvor uddannelsesinstitutioner/erhvervsuddannelser og arbejdspladser ligger.

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg finder vi, at en kobling til metrosystemet og bedre cykelforbindelser er forudsætningen for en sammenhængende by, hvor alle borgere i udsatte byområder har let adgang til og mulighed for at leve, arbejde og uddanne sig. En målrettet strategi om at placere arbejdspladser i nærheden af udsatte boligområder vil hjælpe især borgerne i de udsatte områder.

Bellahøj og Bellahøjmarken

Under områder med potentialer for byudvikling nævnes Tingbjerg og Bystævneparken, Kløverparken, Refshaleøen, Ydre Nørrebro og Ydre Østerbro mv.

Vi mener, at Bellahøj og Bellahøjmarken bør nævnes i denne sammenhæng. Området har potentielt meget at tilbyde – ikke mindst i form af nye arealer til fritids- og kulturaktiviteter, som muligt sted til overnatning/hotel/vandrehjem og enkelte ungdomsboliger i den nordvestlige del af byen; alt sammen gennemtænkt klimavenligt. En sådan udvikling vil kunne skabe flere tilbud til byens borgere og langt mere liv i denne del af byen.

Lokaludvalgene i Vanløse, Brønshøj-Husum og Bispebjerg har sammen med idræts- og boligforeningerne, der bruger området, samt Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen udarbejdet en helhedsplan for området. Helhedsplanens resultater bør indtænkes i kommuneplanen.

Erhverv og turisme (fra s. 72)

Det fastslås, at den øgede turisme kan være et problem for beboerne – særligt i Indre By. Et forslag er, at kommunen derfor skal arbejde for en mere distribueret oplevelsesinfrastruktur i hele København, så turismen spredes ud i en større del af byen og bidrager til at udvikle arbejdspladser i hele København. Det er positivt, at der overvejes en stærkere planlægning af placering af hoteller, så turismen også bliver fordelt bedre i byen – og meget gerne til Brønshøj-Husum.

I opstillingen af, hvad København gør/har gjort i 2023, nævnes en række vigtige analyser og vurderinger, som Københavns Kommune er i gang med; herunder genopretningsplan for hovedstadens turisme og markedsføringspartnerskaber for hovedstadens turisme og samspil mellem storby-, kyst-, kultur- og naturturisme. Disse initiativer kunne med fordel indarbejdes som mål i Kommuneplanen. Disse vurderinger skal formodentlig netop anvendes til at sætte retningen for udviklingen af hovedstadsområdet og København – og bør dermed formuleres i kommuneplanen.

Copenhagen Visitor Service har indgået markedsføringspartnerskaber med attraktioner på Sjælland og i Sverige for at

spredde turismen i en større geografi. Det er vores erfaring i Brønshøj-Husum Lokaludvalg, at fokus i Copenhagen Visitor Service kun er på Indre By og de omkringliggende provinsbyer. Hele Københavns udkantsområde og forstadsområderne er ikke-eksisterende i deres strategi.

Vi har spændende attraktioner som Københavns ældste kirke, Brønshøj Vandtårn, Bellahøj Friluftscene, Utterslev Mose, fæstningsværkerne ved Vestvolden, flere klassiske bykvarterer, Damhussøen, Damhusengen osv. Potentialet for at sprede en mangfoldig turisme ud fra Indre By til andre bydele inden for kommunegrænsen, er slet ikke udnyttet. Det kan bl.a. gøres med en mere målrettet investerings- og kommunikationsindsats. En øget variation i oplevelsestilbud i København vil fastholde turister i længere perioder. Blandingen af forskellige oplevelser og tilmed inden for en radius, man kan nå inden for en halv til en hel time med cykel eller kollektive transportformer, er væsentlig for at tiltrække flere turister og over længere tid.

Kultur og fritid (s. 88)

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg finder vi, at beskrivelsen af plads til rekreative og kulturelle tilbud, der understøtter et sammenhængende kultur- og fritidsliv for københavnernes, samt grøn natur, kultur og fritid er fin. De 12 målbeskrivelser på s. 88 er blevet fine, men bliver blandet sammen med klima og energiløsninger. I Brønshøj-Husum Lokaludvalg finder vi, at afsnittet er fint. Men vi savner fakta og målbeskrivelser af hvilke tilbud, der er i København, hvor de er placeret og hvor mange personer, der benytter sig af tilbuddene. Hvad er målsætningen?

Klima, natur, kultur og fritid (fra s. 88)

Arbejdsprogrammet 2024 og "det gør Københavns Kommune også" kunne med fordel formuleres som en fremadrettet strategi, når nu kommunen arbejder med en 12-årig plan. For der er langt igen, inden vi når det beskrevne, med det tempo vi ser pt.

Der bør også nævnes indsats i Utterslev Mose, Fæstningskanalen og åsystemet - fx at prioritere et helhedssyn på hele

systemet, så det både får en miljø- og biodiversitetseffekt, men også den effekt, at de rørlagte åstrækninger, der skal blotlægges, faktisk indeholder noget, der er bedre end kloakvand. Det er indsatser, der flugter med kommunens nye strategi for biodiversitet, der eksplicit har en målsætning om at forøge overfladearealet af de ferske vande med 10% inden 2050 ved bl.a. at åbne det rørlagte åsystem mellem Emdrup Sø og de indre søer.

Bispebjerg og Brønshøj-Husum Lokaludvalg har sammen udgivet en større rapport, der anviser en række mulige indsatser, der relativt billigt kan bidrage til større biodiversitet og understøtte opfyldelse af vandrammedirektivets målsætninger, ligesom der med aftalen om Københavns Kommunes budget 2024 er afsat midler af hertil.

Der bør også være mere naturoplevelse i mindre grønne områder som fx parker m.v.

På s. 89 nævnes CO2-neutrale byggepladser, men det bør præciseres, hvad der menes hermed?

Det er godt med partnerskabsaftale med Dansk Naturfredningsforening og med frivillige partnerskabsaftaler med grundejere (s. 90).

Begrønningsprocenter ved nybyggeri (s. 91) er godt, men begrønning kan ikke erstatte grønne områder. Er der viden om de reelle klimaeffekter af begrønning?

Grøn forsyning (s. 98)

Vi vil gerne kvittere for afsnittet og planerne om grøn forsyning, hvor andre varmekilder muliggøres.

Vestvolden

Vi vil dog gøre opmærksom på, at Brønshøj-Husum Lokaludvalg har en drøm at gøre hele Københavns flotte fæstningsværk inklusiv Vestvolden, der har meget at byde på både kulturelt og naturmæssigt i vores bydel, til en så væsentlig del af vores kulturarv, at den kan blive UNESCO-ankendt som verdenskulturarv. Det kræver dog, at der investeres i dette flotte

anlæg, der vil kunne tiltrække mange turister som oplevelsessted. Vestvolden og fæstningsværket er slet ikke nævnt i dette afsnit i forslag til Kommuneplan

Bydele i fokus (s. 118)

Vi er tilfredse med at kommuneplanen indeholder et afsnit om Brønshøj-Husum, men vi synes, det er ærgerligt, at bydelen alene fremhæves som et byudviklingsområde ift. Tingbjerg og Bystævneparken. Vi ønsker fortsat at bydelen udvikles balanceret, således at også bydelens byrum og attraktioner, samt de grønne og rekreative områder fremhæves. Her kan Vestvolden og Utterslev Mose nævnes.

Vi ønsker at påpege, at udviklingen omkring Brønshøj Torv vil tage hensyn til lokalområdet arbejde med udvikling af en kulturakse fra Brønshøj Torv, via Rytterskolen og det nye Kulturhus Brøk og ned til Brønshøj Vandtårn.

I forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanen for Bystævneparken, vil vi endnu engang fremhæve, at lokaludvalget ikke ønsker et ensidigt boligområde, men udvikling af et levende miljø med såvel erhverv, institutioner og boliger. Hvis der kan blive plads til mere erhverv i Bystævneparken eller andre steder i nærheden af de udsatte boligområder, vil det kunne være til gavn for beboerne i disse områder. Vi ønsker et balanceret fleksibelt boligudbud med plads til fællesskab og alternative boformer, herunder bofællesskaber og byggefællesskaber. Vi lægger stor vægt på, at der ikke gives mulighed for at bygge højt og tæt.

Vi vil ift. byudviklingsområderne Tingbjerg og Bystævneparken gøre opmærksom på, at det i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner skal være påkrævet at udarbejde vinddiagrammer. Når der bygges højt, bør diverse påvirkning undersøges – også i forhold til vind, så der bygges uden at ødelægge kvaliteten ved ophold på jorden. Med en lokalplan på vej til Bystævneparken ønsker vi, at vindforhold og erhvervs-kvadratmeter medtænkes.

På vegne af Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Christoffer Rosenkrands, forperson
Kirsten Vibeke Møller, næstforperson

6. juni 2024
J.nr. 2024-0191177

Økonomiforvaltningen

Hørings svar til udkast til forslag til kommuneplan 2024

Københavns Kommune har sendt udkast til kommuneplan i intern høring med en frist den 6. juni 2024. Christianshavns Lokaludvalg ønsker at give sine synspunkter til kende med dette høringssvar, som Lokaludvalget besluttede på sit møde den 29. maj 2024.

Der henvises i øvrigt til Lokaludvalgets høringssvar til kommuneplanstrategien af 10. maj 2023. Ligesom vi gerne vil gøre opmærksom på, at Refshaleøen ikke bør omtales som en del af Amager Øst.

Overordnet byudvikling

1. Christianshavns Lokaludvalg kan tilslutte sig den overordnede målsætning, at byudviklingen i København skal imødekomme den lokale **efterspørgsel efter boliger** (s.14). Det er en vigtig forudsætning for, at boliger i København bliver til at betale. Vi deler også vurderingen, at en tæt by er mere klimavenlig end en spredt by (s.22).

De beregninger, som kommunen og staten selv fremlagde i forbindelse med den strategiske miljøvurdering for Østhavnen, peger imidlertid på, at den lokale efterspørgsel efter boliger i København også kan afhjælpes ved at bygge flere boliger i omegnen af København og ved ikke at samle alle nye arbejdspladser i Københavns Kommune. Placeres flere nye boliger og arbejdspladser langs regionens fingre, kan det ske tæt og dermed klimavenligt. Hertil kommer, at de negative virkninger af den tætte by – støj, trængsel, forurening, tab af grønne/blå områder og udsyn – som regel undervurderes.

Christianshavns Lokaludvalg finder, at disse sammenhænge bør fremgå klarere af teksten i den kommende kommuneplan, og at de bør gennemføres både tekst, mål og retningslinjer for den efterfølgende implementering af kommuneplanen. København skal være en by med fremgang, fuld beskæftigelse og social og økonomisk trivsel for alle, men vi skal bevare og udvide de åbne, grønne og blå byrum og den direkte adgang til vandet, samtidig med, at byudviklingens åbenlyse gener i tætbyen mindskes.

Visionen i KP 24 om klimaindsatser, grøn omstilling og sund klima-by med natur og kultur - er gode og rigtige. Byen skal være bæredygtig og til at holde ud at bo og arbejde i.

Intentionerne bør dog følges op af mere faste handlingstilkendegivelser. F.eks. står der i KP 24, at man ikke når målet for Københavns Kommune om at blive klima neutral i 2025, men fortsat arbejder for det. Det er dog ønskeligt og mere ambitiøst, at målet ikke kun er for det administrative apparat, som kommunen udgør, men for alle områder i hele byen, altså borgernes forbrug, transport samt byggeri.

2. En forudsætning for økonomisk fremgang og det gode liv i byen er, at **byens klimasikring mod stormflod og vandstandsstigning** er på plads. Christianshavns Lokaludvalg er enig i den målsætning, som opstilles (s.88), *”at effektiv klimatilpasning integreres med byens udvikling og omdannelse, så skader afværges, og muligheder for at bruge klimatilpasningsanlæg til rekreation, sundhed og oplevelser udnyttes”*. Lokaludvalget noterer sig også omtalen af analysesamarbejdet om klimasikring mellem Københavns Kommune og relevante nabokommuner, Tårnby, Dragør og Hvidovre (s.89).

Christianshavns Lokaludvalg er dog uforstående over for, at man på dette tidspunkt, syv år efter 2017-stormflodsplanen, og mens antallet af stormflodshændelser hastigt stiger, ikke er kommet så langt, at der er indarbejdet handlingstilkendegivelser i kommuneplanudkastet. Lokaludvalget ønsker præcise tilkendegivelser i den endelige kommuneplan, især om stormflodssikringen mod syd, om tidspunktet for installeringen af dokporten i Kronløbet og om sikringen af resten af kommunens kyststrækninger. Sikring mod nord og syd bør efter lokaludvalgets opfattelse ske samtidig.

3. I overensstemmelse med, hvad Lokaludvalget tilkendegav bl.a. i sit høringssvar til den strategiske miljøvurdering af Østhavnen (dateret 20. december 2022¹), er Christianshavns Lokaludvalg positiv over for ny byudvikling i de områder, der i planudkastet er udlagt som byudviklingsområder, hvis der til gengæld sker **en dæmpning af byfortætningen i tætbyen dvs. Indre By/ Christianshavn og brokvartererne**.

Særligt ønsker vi en klar tilkendegivelse i kommuneplanens retningslinjer og tekst (s.120), at der stræbes efter en uændret tæthedegrad i planperioden for det gamle Christianshavn og en tæthedegrad på Christiansholm og Frederiksholm på det niveau, der nås med de ind til nu trufne beslutninger om nybyggeri. Der er behov for et klart politisk signal på dette punkt.

¹ <https://christianshavnslokaludvalg.kk.dk/sites/default/files/2022-12/Christianshavns%20Lokaludvalg%20om%20SMV%20%C3%98sthavnen%20inkl.%20Lynetteholm.pdf>

4. Lokaludvalget påskønner planen om at bygge 10.000 almene boliger, svarende til 25 pct. af i alt 40.000 nye boliger, i perioden 2025-36(s. 46). Der er dog behov for en **beskrivelse af, hvordan en almen andel på 25 pct. kan realiseres**. Det er lokaludvalgets vurdering, at det ikke kan ske uden ændringer i lovgivningen.
5. Lokaludvalget finder, at det bør fremgå af kommuneplanen, f.eks. indsat i teksten i afsnittet ”sammenhængende by” (s.52), at der såvel af miljø- og klimamæssige årsager som af hensyn til byens livskvalitet er **behov for systematisk at vurdere om eksisterende bygninger kan genanvendes eller renoveres i stedet for at nedrives**. Der bør være procedurer, så ”robuste bygninger” – Refshaleøen har mange gode eksempler – kun undtagelsesvis nedrives og erstattes med nyt.
6. Christianshavns Lokaludvalg hilser afsnittet om boligernes anvendelse/helårsstatus velkommen. Vi fortolker det som et vidtgående forsøg på at etablere **bopælspligt** overalt i boligmassen, hvilket vi kan tilslutte os. Lokaludvalget støtter også den relativt omfattende omtale af mulighederne og rammerne for at lave **bofællesskaber, mv.**

Byudvikling, Østhavnen

7. Christianshavns Lokaludvalg kan – inden for den ramme, som følger af pkt. 3 ovenfor - tilslutte sig, at der på visse betingelser (især beslutning om metro) åbnes for vedtagelse af en lokalplan for byudviklingen af første etape af **Refshaleøen** og første etape af Kløverparken.
8. Christianshavns Lokaludvalg er bekymret for indvirkningen på udviklingen af Refshaleøen og siden Lynetteholm af det nye generelle **afstandsmål for nærhed til rekreative områder** (retningslinjer/rekreation og natur/mål for rekreation og natur).

I KP19 fastsattes det som en ambition, at boliger maksimalt må have 300 meter gangafstand til nærmeste grønne område (uanset størrelse). I udkastet til KP24 er dette erstattet af et mål om max. 300 meter til nærmeste grønne eller blå område, og det anføres, at målet gælder ”den eksisterende by”, altså formentlig ikke byudviklingsområderne.

I KP19 har det været et andet mål særligt for byudviklingsområder, at der skulle etableres større grønne områder (>2 ha) inden for gangafstand på 500 m. I retningslinjerne til KP24 er der ikke nogen nærmere angivelse af, hvad der forstås ved større områder, men tallet på 2 ha fremgår dog af teksten (s.91 og 94).

Christianshavns Lokaludvalg ønsker at 300 m-målet gælder for hele byen, og altså også for byudviklingsområderne. Vi forstår synspunktet, at adgang til grønne områder og til kaj- og kystlandskaber i visse situationer kan erstatte hinanden. Vi anerkender, at Refshaleøelskabet har tilkendegivet gode hensigter, men er alligevel bekymrede for, at det nye mål i relation til bl.a. Refshaleøen og Kløverparken kan føre til, at grønne pladser og lommeparker spares væk, og at beboerne henvises til kajer og moler, som ikke på alle tider af året er lige egnede til rekreative aktiviteter.

Lokaludvalget ønsker altså sammenfattende

- en præcisering af 2 ha-kravet
- en præcisering af, at 300 m-målet gælder hele byen og altså også for byudviklingsområder
- at der sker en justering af dette sidstnævnte mål, som tager højde for, at grønne og blå områder ikke i alle tilfælde kan erstatte hinanden.

9. Lokaludvalget finder, at der nu er behov for en langtidsholdbar løsning for **nærtrafikforbindelsen for biler til og fra Refshaleøen og Lynetteholm** i stedet for den igangværende, gradvise ødelæggelse af Margrethholm/Qvintus Bastion-området med lappeløsninger, og at et signal herom bør indarbejdes i kommuneplanen.

Lokaludvalget tilsluttede sig i sit høringssvar til den strategiske miljøvurdering af Østhavnen, at der anlægges en Østlig Ringvej, hvis der samtidig gennemføres en væsentlig trafikdæmpning af bymidten, jf. nærmere i punkt 15 nedenfor. Der forberedes nu lovgivning om ringvejen.

Samtidig er der igangsat en VVM-analyse af en udvidelse af den nordlige del af Refshalevej – et kulturmindeområde - fra 8 til 18m, dvs. til en fuld tosporet vej med cykelsti og fortov². Videre undersøger man en ”supplerende vej” øst om Margrethholmbebyggelsen (Udsigten)³. Endelig undersøges det – relateret hertil - om den nye metro skal passere Margrethholm/Qvintus-området under eller over jorden, og det overvejes at flytte sejlåde i Margrethholm havn til en lokalitet øst for jordtransportdæmningen. Med de nuværende antagelser skønnes der en 10-12-dobling af biltrafikken på strækningen i perioden 2020-50 til 27.000 biler pr. hverdagsdøgn, svarende til kapaciteten på en firesporet vej. Det er under forudsætning af, at Østlig Ringvej etableres, og at der etableres et tilslutningsanlæg ved Prøvestenen⁴.

² KK-forliget om overførselssagen 2024.

³ Udkast til kommuneplan, hoveddokument, s. 120.

⁴ Hovedrapporten til den Strategiske Miljøvurdering af Østhavnen, s. 83.

Figur 1. Lokaludvalgets forslag til nærtrafikstrækninger og kanal omkring Margretheholm/Qvintus.

Til venstre på luftfotoet ses (med blå) den nordlige del af Refshalevej, som foreslås omdannet til stillevej forbeholdt bløde trafikanter og Moviabus. Syd herfor (med grønt) ses Forlandet, som bevares uændret som tosporet vej. Umiddelbart øst for metrotracéet ses (med grønt) lokaludvalgets forslag til en tosporet, tunnellagt bilnærtrafikvej til betjening af Refshaleøen/Lynetteholm.

Øverst til venstre på fotoet er indtegnet et eksempel på placeringen af en kanal mellem inderhavnen og Margretheholm Havn med dokport.

Christianshavns Lokaludvalg finder, at det vil være ødelæggende for Margretheholm/Qvintus og i øvrigt de nye byområder nord herfor, hvis man satses på at etablere vejkapacitet i overfladen, der kan afvikle et så stort trafikomfang.

Lokaludvalget finder samtidig, at Margretheholm Havn-bassinet bør bevares, beskyttes i størst muligt omfang og ses som en del af et samlet rekreativt område med Qvintus Bastion-området, Krudtløbsgraven og Minebådsgraven, jf. også pkt. 10 nedenfor. Endelig er vi optaget af, at der udvikles en vejføring, som beskytter de allerede overbelastede strækninger Prinsessegade-Danneskjold-Samsøes Alle samt Torvegade mod sivetrafik til og fra de nye bydele.

Lokaludvalget finder på den baggrund, og i overensstemmelse med, hvad vi tilkendegav i vores høringssvar til den strategiske miljøvurdering af

Østhavnen, at den langsigtede løsning, som signaleres i kommuneplanen, bør have følgende komponenter:

- a. Foranstaltninger til at begrænse bilrådigheden på Refshaleøen/Lynetteholm ("delvis bilfrihed").
- b. Foranstaltninger med trafikøer, trafikdæmpning og centralt anbragte parkeringskældre på Refshaleøen/Lynetteholm, som tilskynder beboere i hyudviklingsområderne til at benytte Østlig Ringvej frem for en overfladevej og i det hele taget til ikke at bruge bil til korte ture, og som tilskynder bilister til og fra det nordlige København til at benytte tilslutningsanlægget ved Prøvestenen og Prags Boulevard-Uplandsgade frem for at "sive" igennem de nye byområder og Christianshavn på vej til og fra bymidten.
- c. En tunnellagt tosporet vej (svarende til en hverdagsdøgnskapacitet på 8-10.000 køretøjer) i metro-traceet øst om Udsigten til at betjene den lokale biltrafik i Margretheholm Havn-snittet. *jf. figur 1.*
- d. En omdannelse af den nordlige del af Refshalevej til en stillevej forbeholdt Movia-bus og lette trafikanter, som også angivet i figuren.
- e. En god cykelforbindelse (fortrinsvis tunnel eller færge) på tværs af havnen.

Lokaludvalget gentager sit synspunkt fra tidligere⁵, at den nye metro på den anførte strækning bør tunnellægges. Komponenterne a-e er de samme, også hvis det på trods heraf skulle blive besluttet at anlægge metroen på en lavbro over Margretheholm Havn og i overfladen øst om Udsigten.

Lokaludvalget finder sammenfattende, at det både af hensyn til de ny byområder, Christianshavn og det øvrige østlige København er afgørende, at der nu planlægges med en samlet vision for en rimelig, begrænset overfladebiltrafik til og fra de nye områder som anført.

10. Vi ønsker, at der som led i den begyndende udvikling af Refshaleøen etableres en **kanal fra krudtløbsgraven til Margretheholm Havn**, f.eks. som skitseret i figur 1. Formålet er, at mindre fritidsbåde (især robåde, kajaker og mindre motorbåde) kan sejle mellem havnen og farvandet langs Amagers østkyst uden at skulle den lange vej rundt om Lynetteholm gennem Kronløbet med krydstogtskibe. En kanal vil også generelt have stor rekreativ værdi og vil i øvrigt sammen med havnerummet øge værdien af grundene på det sydlige Refshaleøen. Vi er opmærksomme på, at en dokport er påkrævet, og at der er kulturmindeudfordringer.

⁵ Jf. hørings svar til SMV af Østhavnen og hørings svar til kommuneplanstrategien.

Kultur og fritid

11. Lokaludvalget savner overordnede og områdespecifikke visioner/strategier for udvikling af kultur og fritidsområdet. Herunder strategier for udvikling af og arealtildeling til kultur- og idrætsfaciliteter med henblik på at opnå sundere borgere.

Bevaringsværdige bygninger, husbåde

12. Lokaludvalget hilser velkommen, at der er tilføjet en ny retningslinje for udpegning af 50 bevaringsværdige bygninger under overskriften ”**Byens Sjæl**” (retningslinjer/kulturarv/byens sjæl), som skaber klarhed både for ejerne og for offentligheden om bevaring og mulighed for ændring af de udpegede bygninger. Lokaludvalget har noteret sig syv sjæl-bygninger på Christianshavn (det tilhørende kortmateriale). Lokaludvalget beder om at få oplyst, hvad det konkret betyder, at bygninger får ”Byens Sjæl”- status og herunder om hvilke muligheder, begrænsninger og forpligtelser det giver ejeren af bygningen.
13. Lokaludvalget er bekymret for politikken vedrørende husbåde, bl.a., at kravet om, at en **husbåd** skal være et ombygget fartøj for at kunne placeres i V-ramme (rammer/områdetyper), udgår for at give mulighed for ombyggede pramme. Vi ønsker også, at højdemaksimum for husbåde fastsættes til 4,8 m i stedet for 5,4 m (Rammer/Områdetyper/Husbåde). Udsyn og helhedsindtryk skades væsentligt af de ganske store, skurvognslignende konstruktioner, som tillades ved kajerne. Der er behov for en tættere regulering af dette område, så vores fælles havneområde ikke gradvis ”privatiseres”, og så ønsket om, at kajerne skal være fælles, rekreative arealer der åbner sig mod havnerummet, ikke kompromitteres.

Turisme

14. Christianshavns Lokaludvalg ønsker som andre, at vores by skal være et gæstfrit sted, som turister kan nyde godt af. Vi finder imidlertid, at det er forkert, at vi i en situation, hvor byen og landet mangler arbejdskraft, satser stærkt på et erhverv, hvor lønniveauet er lavt og arbejdsvilkår generelt dårligt reguleret. Vi ønsker, at der som i andre sammenlignelige hovedstæder etableres en **turistskat**, som kan reflektere de omkostninger, byen og dens befolkning har ved turisterne, og som kan medvirke til at flytte arbejdskraft over i erhverv, som er mere produktive for samfundet og mindre belastende for byens borgere. Vi ønsker overvejelser om en touristskat indarbejdet i planudkastet (hoveddokumentet, turisme, s.75) på samme måde som kørselsafgiften, som også kræver lovgivning, er omtalt i mobilitetsafsnittet.

I forberedelsen af kommuneplanen er lavet en analyse af spørgsmålet om hotelkapacitet. Vi er uenige i den konklusion, som nu udtrykkes i kommuneplanudkastet, at der ikke er behov for en begrænsende regulering af hotelkapaciteten – og i øvrigt også af adgangen til korttidsudlejning af lejligheder – i vores bydel.

15. Christianshavns Lokaludvalg deler ønsket om at gøre havnen og vandet tilgængeligt for alle borgere, som det kommer til udtryk i den relevante retningslinje (retningslinjer/rekreation og natur/havnen og vandet som fritidsområde). Det bør dog klarere fremgå, at det skal **undgås, at festzoneaktiviteter fortrænger andre aktiviteter i havnen**. Lokaludvalget er også bekymret for, at formuleringerne omkring faste og flydende anlæg i havnen er for lempelige – det åbne havnerum ønskes bevaret.
16. Miljøpunkt Indre By & Christianshavn har haft fire studerende fra Worcester Polytechnical Institute til at måle partikelforureningen fra de private havnerundfarter. Partikelforureningen er voldsomt sundhedsskadeligt for mennesker og CO2 udslippet er stort. Det bør kæves at bådene sejler på el ligesom de kommunale gør og i balance med Borgerrepræsentationens beslutning om, at fossile biler skal væk fra trafikken i 2030. Det er ikke i overensstemmelse med klimapolitikken at give tilladelse til den forurenede sejlads til 2037. Miljøbeskyttelsesloven, beskriver at når en teknologi er kendt, skal den bruges.

Trafik

17. Christianshavns Lokaludvalg finder, at omtalen af den **trafiksanering af bymidten, som skal foregå som led i åbningen af Østlig Ringvej**, bør strammes op. Som bekendt aftalte forligspartierne i Borgerrepræsentationen i Lynetteholmaftalen (tillægsaftale til aftalen om budget 2021) følgende: *”Parterne noterer sig, at Østlig Ringvej reducerer trafikken i den eksisterende by, og er enige om at flytte yderligere trafik ud i Østlig Ringvej, herunder særligt tung trafik, ved hjælp af trafiksanering”*. På den baggrund ønskes formuleringen på side 28 i KP24-hoveddokumentet strammet op: *Fra ”Effekten kan forstærkes, hvis der sideløbende gennemføres trafiksanerende tiltag i den indre by.” til ”Det er aftalt, at der i forbindelse med etableringen af Østlig Ringvej sideløbende gennemføres trafiksanerende tiltag i bymidten, som forstærker effekten”*.

Lokaludvalget ønsker samtidig, at der i afsnittet *Hovedstaden vokser* (s.13), som omhandler hovedmålene for byen, herunder for trafikudviklingen, efter sætningen *”Københavns Kommune vil derfor arbejde for, at byudviklingen sker stationsnært med fortætning omkring*

de enkelte stationer samt arbejde for, at forholdene for cyklister og gående prioriteres i byen.” indsættes følgende sætning ”Faldet i biltrafikken vil blive søgt realiseret bl.a. gennem en trafikdæmpning af bymidten”.

18. Generelt finder Lokaludvalget, at de mål, der er beskrevet under **Trafik retningslinjer/trafik/mål** for trafik er gode. Der er dog følgende bemærkninger:

A) Lokaludvalget ønsker, at der gennemføres et net af områder med **sammenhængende boliggader eller trafikøer** i byen, herunder særligt på Christianshavn, med udgangspunkt i mobilitetsanalyserne fra 2021. Hensigten skal især være at bidrage til øget tryghed i de lokale gaderum, men også at bidrage til realiseringen af den målsætning om et fald i biltrafikken, som nu er indarbejdet i planudkastet.

B) Lokaludvalget savner et mål (formodentlig parallelt til målet om samarbejde om skabelsen af et net af cykelstier) for **samarbejdet med andre parter om den kollektive trafik**: Med staten om udviklingen af jernbanenettet, og med region, kommuner og stat om udviklingen af et BRT-net for busser i fast tracé (BRT=Bus Rapid Transit). Hoveddokumentets tekst om mobilitet bør klarere redegøre for behovet for et samarbejde mellem regionen og regionens kommuner om mobilitet og formålet med den besluttede mobilitetsanalyse.

C) Lokaludvalget savner et **mål for en stabilisering eller allerhelst en betydelig reduktion i priserne i den kollektiv trafik**. Vi har behov for et opgør med de kraftigt stigende takster.

D) Lokaludvalget efterlyser en håndtering af Borgerrepræsentationens beslutning om, at **fossile biler** skal være væk fra trafikken i 2030 (i KP19 var det et mål at få dieselbiler ud i 2030).

E) Lokaludvalget hilser med tilfredshed, at man i udkastet (hoveddokument, s.32) anfører, at en national roadpricing eller **kørselsafgift** kan bidrage til at mindske trængsel, og at midlerne herfra bør tilbageinvesteres i mobilitetsløsninger for hovedstadsområdet. KK må ikke opgive den sag – der er stærkt brug for afgiften, bl.a. til at begrænse transitkørselen i havnesnittet.

19. I relation til rammerne for parkering (trafik/rammer/parkering) har Lokaludvalget noteret sig ændringen af planloven (LBK 223/2024), hvormed kommunerne fratages retten til at skabe **bilfrihed** (nulparkering) i ”større byudviklingsområder”.

Med dette udgangspunkt konstateres det med tilfredshed, at der i kommuneplanudkastet lægges op til at ”*parkeringsnormen [i alle byudviklingsområder] efter en konkret vurdering [kan] reduceres med 20 pct. for alle funktioner på baggrund af områdets stationsnærhed og forbindelse til cykelinfrastruktur mv.*”. Vi ønsker dog, at retningslinjen formuleres mere bindende og, at tallet sættes højere. Vi forstår Københavns Kommunes høringssvar til lovforslaget sådan, at man vil arbejde på at afsøge de rammer, som det nævnte lovforslag sætter, hvilket vi er tilfredse med.

20. Lokaludvalget finder, at **parkeringsnormen for ladcykler** bør hæves fra 1 pr. 500 m² til 1 pr. 400 m² frem for, som det foreslås, at den videreføres uændret på 1 pr. 500 m² (rammer/parkering). Det oplyses i hoveddokumentet (s.40), at vækstraten i ladcykler/m² har været 40 pct. i perioden 2016-22. Hvis denne vækst fortsætter, vil kapacitetsloftet 1 pr. 500 m² være nået i 2029, altså et år efter planperiodens udløb. I betragtning af, at der er tale om byggeri, som skal holde ikke til 2029, men mange år ud i fremtiden, er kravene til ladcykel parkering forståeligt lave.

Med venlig hilsen

Ashjørn Kaasgaard,
forperson i Christianshavns Lokaludvalg

Temaerne i høringssvaret til den interne høring til kommuneplanen

1. Indledning	1
1.1. Proces	3
1.2. Borgerinddragelse	3
1.3. Klima	4
1.4. 15-minutters byen	5
2.1. Byggepladser og vejarbejder	6
2.2. Mobilitet	8
3.1. Boliger	11
4.1. Erhverv	13
4.2. Turisme	14
5.1. Affald	16
5.2. Rekreation i gårdene og i byrummet - de grønne og blå arealer	17
5.3. Stormflodssikring	18
5.4. Kultur, skole, fritid	18
6.1. Bydele i fokus	19
7.1. Arkitektur og bevaring	20

1. Indledning

Indre By Lokaludvalg takker for muligheden for at kommentere på hvilken udvikling, vi ønsker i Indre By.

Ved samme lejlighed vil vi gerne ønske Sophie Hæstorp Andersen tillykke med udnævnelse til vicepræsident for C40. Det er en vigtig rolle i forhold til mere bæredygtighed i København/verden.

Imidlertid skuffer det os, at Kommuneplanen har et så lille klimafokus.

Kommuneplanen sætter retningen og lægger en ramme for de næste 12 år frem til 2036.

Kommuneplanen omfatter alle dele af byens liv og bør som sådan

have en overordnet helhedsplan, der svarer på spørgsmålet: Hvordan vil vi leve vores liv sammen med andre i denne verden nu og i fremtiden? Hvordan indretter vi vores bydel på en sund og klimavenlig måde, med fokus på dens beboere og det lokale liv og samtidig sikrer beboernes fulde opbakning og indflydelse?

Et eksempel herpå er, hvordan man håndterer parkeringspladser i forhold til overgangen fra fossilbiler til elbiler. Dette kræver en ligeværdig borgerdialog for at få en smidig overgang.

Kommuneplanen er en rammeplan, som rummer visioner, målsætninger og handlingsmuligheder, men ikke konkrete forslag til, hvordan målsætningerne skal realiseres.

Det gør, at det er vanskeligt at kritisere de generelt store målsætninger, som fremsættes i kommuneplanen.

Bliver der fulgt op på disse målsætninger, når kommuneplanen er vedtaget?

Vi savner generelt præcise formuleringer. Kommuneplanens målgruppe er vel den almindelige borger. Hvad er det, der forsøges at sige? Hvad menes der med, at "*København er blevet dit og mit København?*", som der står først i kommuneplanen.

Indre By Lokaludvalg ønsker, at kommuneplanen '*Fremtidens klimavenlige hovedstad*' indeholder klare formuleringer for bydelens udvikling.

For Indre By Lokaludvalg er København først og fremmest beboernes by og dernæst hovedstad. Det er vigtigt, at beboerne oplever at blive hørt og forstået, når de henvender sig til kommunen.

Indre By Lokaludvalg bakker op om fællesskabet og samskabelse, fordi vi mener, at disse to størrelser er grundlæggende for vores demokrati og har borgerne, deres erfaringer og behov i centrum. Det undrer os derfor at samskabelse ikke nævnes i kommuneplanen, med tanke på at det er et centralt begreb i forvaltninger som Teknik- og Miljøforvaltningen.

Vi ønsker en bydel med fokus på en harmonisk udvikling og varieret erhverv, hvor børnefamilier og ældre kan bo og få hverdagen til at

fungere, og sammenhængskraften understøttes.

Det lokale liv gør København/Indre By interessant for dem, der besøger os.

Lokaludvalget ønsker ikke

- Yderligere trængsel og støj i Indre By, tværtimod.

Lokaludvalget ønsker

- At kampen om pladsen i Indre By ikke accelereres, men vendes.

Beboernes sundhed og det lokale liv prioriteres. Der skal være plads til børnefamilier og seniorer og ikke mindst deres behov og daglige liv. Det gælder i alle aspekter fra mobilitet og sundhed, til erhvervsliv og bymiljøer, så beboernes liv kan hænge sammen og det lokale erhvervsliv understøttes. Derfor er lokaludvalget tilfreds med den politiske vision om 15-minutters by.

1.1. Proces

- **Høringen til denne kommuneplan blev indledt med et høringsbrev, der var svært at forstå. I en så vigtig høring er dette et problem.**
- **Hvordan er KP19 blevet administreret? Hvad er status på hvor meget, der blev gennemført og hvor mange dispensationer, der blev givet?**

Kommuneplanen er en stor plan, men den kræver en ordentlig borgerinddragelse og en klar plan om, hvordan man kan føre hensigterne ud i livet.

Hvordan gik det med at implementere KP19, og hvad kan vi lære af forløbet under KP19?

1.2. Borgerinddragelse

- **Ansvarlig udvikling handler om at lære af erfaringer, hvilket kræver en god borgerinddragelse.**
Side 7, spalte 1: “Det er et vilkår, at vi altid skal se frem, så vores by bliver endnu bedre. Ansvarlig udvikling af

København handler om at udvikle byen, når det er nødvendigt. Men det handler også om at passe på den by, vi allerede har.”

- **By & Havn står for en stor del af byudviklingen i Indre By. Der skal være en god og givtig borgerdialog med By & Havn.**
- **Med henblik på at udvikle fremtidens energi- og bytransformationskoncepter etableres der forsøgsvis et samarbejde mellem forvaltningen og fagligt udvalg under lokaludvalget.**

I borgerinddragelse er det vigtigt at lytte til mange stemmer/erfaringer fra ind- og udland og have en proces, hvor borgerne kan følge med. Udvikling skal ske baseret på en bred dialog og efter at der er et godt overblik.

Der er allerede samarbejder og møder mellem forvaltning og lokaludvalg, men man kan forsøgsvis tage nogle af disse samarbejder i faglige forum, som en arbejdsgruppe udgør.

Mange planer og forudsigelser har vist sig ikke at holde stik. Hvem kunne for 60-100 år siden forudsige havnens udvikling? Udviklingen må ikke stå alene på baggrund af stærke økonomiske interesser. Bæredygtig udvikling består af tre dele: Det sociale, det miljømæssige og det økonomiske.

1.3. Klima

- **Med tanke på, at klima er nævnt i titlen til kommuneplanen, fylder konkrete tiltag til, hvordan denne ambition skal opfyldes, meget lidt.**

Overborgmesteren er blevet udnævnt til vicepræsident for C40 i efteråret. Hvorfor afspejler dette sig ikke mere i denne kommuneplan?

Lokaludvalget slår til lyd for en udvikling som primært tilgodeser genbrug, dvs. genanvendelse af en bevaringsværdig bygningsmasse som eksempelvis Palads Teatret, og i næste række genanvendelse, dvs. opgradering af nedbrudt bygningsmateriale.

Det betyder en reduktion af planlagt ny byudvikling, besparelse af materiale, reduceret CO2-udslip og mindre forurening og støj. Adskillige arkitektfirmaer tog netop dette udgangspunkt i forbindelse med en evaluering af arkitekturåret. Vi er derfor tilfredse med kommuneplanens visioner om at passe på byen.

1.4. 15-minutters byen

- **Beboere i Indre By skal have idrætsfaciliteter i Indre By frem for at skulle ud til andre bydele.**

Som det er i dag, er der kun få idrætsfaciliteter i Indre By.

Indre By har et mere koncentreret byliv bestående af nattelev, turisme, sportsarrangementer og udendørs musikarrangementer end andre bydele

Har forvaltningen nok værktøjer til at styre udviklingen og gennemføre denne politiske vision?

15-minutters byen står nævnt som det første i kapitel 1, ‘*Byvision for København*’ og fremhæves som en vigtig værdi.

Indre By Lokaludvalg ønsker en konkret formuleret politik for byudvikling i stil med Nordhavns balance mellem næringsliv og boliger/kontorer. Der skal ligeledes være et fokus på hvor mange idrætsfaciliteter, der er i hver bydel og hvor man skal have flere idrætsfaciliteter. Vi oplever, at der mangler et overblik eller er manglende vilje til at styre udviklingen. Et mål - der bør være for hele København - er en mere jævn spredning af tilbuddene til borgere og besøgende.

Borgerne i Indre By lider under den voldsomme aktivitet i nattelivet og under de mange turister. Trængslen og uroen er for stor. Vi ønsker ikke de samme tilstande som nogle byer i Sydeuropa har. Planer om at “jævne” turiststrømmen ud på hele året i København og hele Danmark, vil blot gøre os til Nordens Malaga.

Vi oplever, at nogle erhverv overtager et område over tid, med den negative betydning det må have for lokalmiljøet og det øvrige erhvervsliv. Et andet eksempel er, hvordan små butikker presses ud

af lokalområder.

- Der lader til ikke at være et overblik over, hvor man må hvad, og hvor der er ulovlige tiltag, som udeserveringer eller vinbutikker, der laver vinsmagning om til regulære fester.
- Der lader ikke til at være et overblik over, hvordan større udendørs musikarrangementer har udviklet sig over årene, og hvordan de reelt påvirker et område.
- TMF styrer udeservering og fortov, imens KFF styrer bevillinger. Men når KFF giver en alkoholbevilling, giver TMF tilladelse til, at der kan komme en udeservering med begrundelse i, at det var nødvendigt, fordi KFF gav en alkoholbevilling. Hvor er styringen og ansvaret?
- Det lader til, at forvaltningen kigger på det skriftlige materiale og mindre de fysiske byrum. Dette materiale kan indeholde fejl, som undervurderer, hvor mange beboere, der er i området - hvor intentionerne om at holde orden på folk i køen udenfor ikke håndhæves.
- Kort sagt: Det opleves som om, der ikke gives tilladelser på et tilstrækkeligt oplyst grundlag og efter en samlet strategi.

Indre By Lokaludvalg ønsker denne formulering på side 14 præciseret, så det fremgår, at udviklingen skal ske i mindre fortættede bydele. Det er attraktivt at bo i Indre By, og store firmaer ønsker kontorer med en fin adresse. Vi ønsker ikke flere etagemeter til kontorer, restauranter, pizzeriaer, caféer og barer.

Side 14 kapitel 2, 'Mål for Københavns udvikling', spalte 1, står "At byudviklingen i København møder den lokale efterspørgsel på boliger og arbejdspladser....".

2.1. Byggepladser og vejarbejder

- **Byggepladser og vejarbejder er et vilkår i København og skal derfor indrettes, så de er en positiv oplevelse. Dette kan ske gennem en bred dialog mellem de forskellige aktører, om hvordan byggepladser opleves i byrummet. Der er interesse fra branchen for at have en dialog med beboerne om dette emne.**

- **Forskriften for byggepladser skal administreres og håndhæves i respekt for, at der er en normal hverdag i trafikken og byen.**
- **Vejarbejder skal planlægges, så de generer den daglige trafik mindst muligt. En mulighed er, at man koordinerer, hvornår en gade graves op.**
- **Indre By har mange historiske bygninger. Hvordan beskytter vi dem også under ombygninger?**

I de offentlige byrum har forandringer været den normale tilstand. Byens byggepladser og vejarbejder skal indrettes, så de respekterer omgivelserne, den omgivende trafik og området dagligdag. Det er især cyklisterne, der bliver generet af byggepladser i gaden. Indretningen skal ske i samarbejde med borgere, butikker, erhvervsliv og myndigheder.

Vejarbejder skal koordineres bedre. Det er muligt, at kommunen ikke betaler, når en gade graves op. Men forbrugerne betaler igennem de gener, som et vejarbejde medfører og måske også de omkostninger firmaer som Hofor pålægger sine kunder. Hvis vejarbejder koordineres, vil de samlede omkostninger formindskes.

De få regler, vi har for byggepladser, er utilstrækkelige. De regler vi har, bliver til gengæld ikke overholdt, fordi fokus er på det kommende resultat: en ny lejlighed, en ny butik eller en nyrenoveret Børsen.

Vi har brug for professionelle bygherrer, der tager ansvaret på byggepladserne og sikrer, at reglerne bliver efterlevet og håndhævet. Regler er indrettet til en virkelighed, der forekommer lige så ofte, som et stjernesud er synligt på en oplyst københavnsk nattehimmel.

Vi kender i øjeblikket ikke brandårsagen på Børsen, men der opstår mange brande i forbindelse med drift, vedligeholdelse og renoveringer af bygninger. Brande på byggepladser med national kulturarv er ofte forekommende.

I princippet er byggetilladelsen fra 1620 stadig den gældende for

Børsen. Der er sket mange modifikationer af bygningen siden dengang, så er der stor forskel på den bygning og bygningen i dag - også i brandmæssig forstand. Så spørgsmålet er, om ikke vi skal have differentierede regler, som er tilpasset de enkelte bygningstyper. Det ville fx betyde et særligt skærpet tilsyn og særligt skærpede brandforanstaltninger for fx en bygning som Børsen.

2.2. Mobilitet

Trafik generelt:

- **Vi ønsker en samlet trafikplan, der respekterer kommunens målsætning om, at vi i 2030 skal reducere antal af bilture til max 20%, mens hver af transportformerne gang, cyklisme og kollektiv trafik skal udgøre 25%. Tillige med en årlig reduktion af biltrafikken på 2%.**
- **Målsætningen vedrørende max 20 % for bilture virker uklar, da målsætningen for 2030 ifølge figur 2.8 s. 29 fortsat ser ud til at være max 25 %, således som målsætningen var fastlagt for 2025 i kommuneplan 2019. Vi ønsker, at det af kommuneplanen fremgår hvad der forstås ved begrebet ture.**
- **Vedrørende den tværgående analyse af mobiliteten for Hovedstadsområdet fra 2025-2035, som omtales på s. side 32, er den første fase af analysen nu fremlagt. Den peger på en fremskrivning af antal biler i kommunen i tiårsperioden på 11,4 % sammenlignet med en befolkningsfremskrivning på 7,5 %, dvs et forhøjet bilejerskab, mere trængsel, mere luftforurening og støj og kun en ringe reduktion af CO₂-udslippet fra trafikken. Denne fremskrivning af trafikudviklingen skrider til himlen i forhold til kommunens målsætninger på trafik-, miljø- og klimaområdet. Kommuneplanen bør eksplicit forholde sig til denne fremskrivning og fremlægge handlingsanvisninger for at undgå den fremskrevne udvikling.**
- **Vi ønsker en samlet trafikplan, så der i Indre By er mindre gennemkørende biltrafik, bedre luftkvalitet og**

bedre plads til den lokale trafik. - Især cykler, hvor de store lade-cykler kræver mere plads. Den manglende plads udgør et sikkerhedsproblem.

- **Kigger man i byrummet i Indre By er der mange - lejede-, leasede- og abonnementscykler. Det gør at det reelle behov for antallet af cykelparkeringer er større end antaget. Således er der reelt et mørketal, når man skal vurdere hvor stort behovet for cykelparkering faktisk er i Indre By. Der er lejecykler i de forskellige bydele. Hvor mange af disse lejecykler parkerer også i indre by, selvom de hører hjemme i andre bydele?**

KK bør belyse og redegøre/estimere for: Hvor mange lejede-, leasede- og abonnementscykler, der potentielt er i Indre By og redegøre for, hvem der udbyder lejecykler og fastlægge nogle rammer for antal pr. bydel/kvarter.

- **Det skal tilskyndes, at erhverv bruger lade-cykler til varelevering.**
- **Den kollektive trafik skal prioriteres højere også i form af elbusser i byrummet, ikke kun mere metro. Den kollektive trafik i Indre By burde være gratis.**
- **Knallerter med forbrændingsmotor er til stor gene for miljø og mennesker - ikke blot på cykelstien, men for alle i omgivelserne. Derfor bør de forbydes, evt med indførelse af nulemissions zoner på alle cykelstier.**

Man kan via redskaber som roadpricing, parkeringsnormer, trafikøer, kollektiv trafik, og nulemissionszoner styre udviklingen og opfylde ønsket om mindre biltrafik.

Lokaludvalget ser en udfordring indenfor trængsel, trafik og ikke mindst parkering. Vi tænker, det er vigtigt at forberede borgerne i god tid på de store forandringer i takt med, at vi går fra fossil- til elbiler, f.eks. i forbindelse med parkeringspladser. Når vi nævner parkering, er det fordi vi oplever, at det er en af borgernes store frustrationer. En omstilling vil kræve gode oplysningskampagner.

Man skal også se på hvordan cyklers adfærd påvirkes af, at gader og kryds fortsat indrettes efter biler.

Cykler har mange fordele, såsom sundhed og mindre forurening. De

fylder mindre i gadebilledet i forhold til biler. Derfor må kommunen lægge op til, at erhverv skal tilskyndes at bruge ladcykler, til varelevering eller i deres opgaver, hvor det er muligt.

Det skal fremgå tydeligere i kommuneplanen, hvordan der skal arbejdes med infrastruktur til elbiler.

På side ni i spalte to står der: *Parkering for borgere og virksomheder, der ønsker delebil og ladeinfrastruktur*. Dvs. der skal stå klart, at p-pladser til benzin- og dieselmotorer nedprioriteres.

Det vil skabe mere trængsel i Indre By, hvis personer har langt til arbejde. Det er i strid med kommunens ønske om en 15-minutters by. På side 14, spalte 3 står der:

“Det skal være muligt for københavnere at flytte uden for kommunegrænsen, uden at det påvirker muligheden for at beholde et job i Københavns Centrum og omvendt...”

Cykler:

Planerne for cykler skal afspejle det, som vi oplever i Indre By.

- **Der er mange cykler i Indre By, hvorfor man skal se på, hvordan cykler indgår i byens rum; enten som parkerede cykler eller i trafikken. Mange steder er parkerede cykler til gene for gående generelt og især omkring cykelstativer.**
- **KK bør også forholde sig til, at der skal skabes en infrastruktur, der tilgodeser at mange nye cykeltyper fylder på cykelstierne og efterhånden når en anden vægtsklasse.**
- **En tryk oplevelse på cykelstien betyder, at flere vil cykle. For at tilgodesse dette skal forvaltningen se på fordelingen på vejbanen af cykler og biler.**
- **Infrastrukturen for cykler skal tage højde for, at kommunen kalkulerer med en ca. 30% stigning for cyklejerskab.**
- **Der skal være mere fokus på de steder, hvor trængsel opstår og fleksibel/ulovlig kørsel foregår.**

Der skal være mere fokus på cykelparkering i form af:

- Oprydning ved cykelstativer for 'døde' cykler. Københavns Kommune bør opprioritere denne indsats.

- Fokus på adfærden og adfærdsdesign, så cyklister udviser hensyn når de parkerer deres cykel og der undgås ophobning af cykler.
- Fokus på et samarbejde og krav til de relevante erhverv om, hvordan de kan være med til at skabe plads til kundernes cykler.
- Der er en række kommercielle firmaer, der lejer eller låner cykler til turister i Indre By.
Det stiller især krav til, at kommunen holder øje med og begrænser, hvor mange udlejningscykler/hotelcykler Indre By kan bære og styrer udviklingen, så der er balance.
- Når erhvervet tiltrækker turister på cykel, må erhvervet være med til at løse de medfølgende problemer. Det drejer sig bl.a. om hvordan turisterne parkerer cyklen, så den ikke er til gene.
- Det drejer sig også om stille krav til kommunen og firmaerne for at sikre, at turister kender de mest basale cykelfærdselsregler.

Lokaludvalget ønsker et større fokus på skolernes trafikpolitik. Det er langt fra alle skoler, der har en trafikpolitik. Vi henviser til *'Handlingsplan for Trafiksikkerhed 2021-2025'*, side 27, anden spalte nederst. Her oplyses det, at *"Tal fra Rådet for Sikker Trafik viser at 45,7 % af skolebørn i København i 0. eller 1. klasse gennemførte "Gåprøven" i 2018/2019, mens mindre end hvert femte gennemførte "Cyklistprøven" i 6. klasse."*

Færdselsregler og gode normer for cykelkultur skal have en høj prioritet i daginstitutioner og skoler.

3.1. Boliger

- **Boliger skal prioriteres i Indre By - uden fortætning. Vi ønsker ikke en yderligere byfortætning, men at den eksisterende bygningsmasse udnyttes til nye boliger frem for kontorer, hoteller og hotellejligheder.**
- **Der skal være bedre værktøjer til at styre udviklingen i arealanvendelsen. Igennem flere år har vi set, at mange huse købes op af fonde som en investering - uden en egentlig interesse i at**

skabe gode forhold for borgerne i området/nærmiljøet.

- **Der skal være bedre værktøjer til at sikre, at korttidsudlejning ikke træder i stedet for almindelig beboelse eller foregår i boliger med bopælspligt. Det vil give mere reel beboelse i Indre By og kan være med til at skaffe flere boliger til studerende.**
- **Rammerne for naboskabet og børnefamiliernes hverdagsliv skal prioriteres i byudviklingen.**

Udviklingen i Indre By skal understøtte sammenhængskraften, fællesskabet og naboskabet. Dette gælder især værdierne omhandlende en bydel for børn og muligheder for et ordentligt legeareal i ejendommenes gårde, der understøtter børnenes trivsel, trykke og sunde opvækst og naboskabet generelt. Det er forhold, der fastholder beboelse i Indre By.

Data viser, at Indre By pt. har en fraflytning og færre børnefamilier end andre bydele.

Data viser, at kommunen forventer en meget større tilvækst i befolkningen sammenlignet med Danmarks Statistik. Kort fortalt: Danmarks Statistik tager udgangspunkt i de seneste fire års tendenser, mens kommunen ser bort fra udviklingen under Corona og forventer en udvikling som set før Corona i 2019.

Det lyder jo meget fornuftigt, men en hel ny tendens lader til at være forstærket i de sidste to år, nemlig et dyk i fertiliteten og en større fraflytning af unge, der er opvokset og har studeret i København: Fraflytning til områder med større naturgrundlag.

Prognosen er af stor betydning for de tiltag, som kommunen vil iværksætte for at skaffe boliger til en voksende befolkning herunder en planlagt, men ikke vedtaget beslutning om befolkningsudvikling på Lynetteholm.

Det er beboerne, der skaber den levende autentiske by, hvorfor de bør stå først. Derfor bør teksten ændres til: “... *en af verdens bedste byer at bo og leve i - og besøge.*”

På side 11, kapitel 1 står:

“Det skal være en by, hvor bæredygtig byudvikling, livskvalitet, kunst og kultur, sundhed og tryghed fortsat gør byen til en af verdens bedste byer at besøge, bo og leve i.”

4.1. Erhverv

- **Indre By Lokaludvalg ønsker en udvikling af handels- og erhvervslivet, der understøtter den nære by, ‘15-minutters byen’, hvor skoler, fritidstilbud og et varieret handelsliv styrkes. Herunder også de kreative erhverv.**
- **Der skal være en strategi for at undgå tomme erhvervslokaler.**
- **Vi ønsker, at kommunen via mere smalle S-kategorier og lokalplaner styrer udviklingen mere, så et område ikke bliver mættet af et specifikt erhverv. Erhvervsstyrelsen siger, at det er op til kommunen at udforme S-kategorien.**
- **Der skal være en bedre håndhævelse, så virksomheder ikke får lov til at disponere over en større del af fortovene/det offentlige areal end de må og ikke mindst overholder støjgrænserne.**

Vi ønsker, at bydelen først og fremmest tilgodeser beboerne og deres hverdagsliv. Målet må være et varieret erhvervsliv. Det skal undgås at målrette erhvervslivet i et område efter besøgendes interesser for aften- og natteliv mellem kl. 22 og 8. I denne kategori er der både nattelivet, men også udendørs musikarrangementer, der oftest er kommercielle og store begivenheder - beboerne arbejder og de har ret til og behov for 8 timers søvn.

Kommunen kan tage fat i værktøjer som lokalplaner og en mere smal servicekategori for at få et varieret erhvervsliv. Her skal der især være et fokus på, at virksomheder, der forårsager gener, ikke ligger nær beboelse. Kommunen kan gøre mere for, at sikre sig at reglerne på offentligt areal overholdes, og der er en konsekvens, hvis reglerne overtrædes herunder støjgrænserne.

Som det er i dag oplever mange borgere at der ikke er en konsekvens, hvis en virksomhed er til gene for omliggende beboelse, og det er en krævende proces at klage over brud på reglerne.

Lokaludvalget foreslår, at Borgerrepræsentationen også retter henvendelse til Folketinget om, at der er behov for lovgivning, som sikrer, at eksisterende butikslokaler i gader i centrum af byer i udgangspunktet kun kan anvendes til butiksmål og ikke til fx cafeer, restauranter, natklubber, barer osv. Hensigten med forslaget er at sikre, at der i beboelsesområder som fx Indre By er et varieret butiksliv

4.2. Turisme

- **Der skal fremmes bæredygtig turisme, der fordeler sig i hele byen og den øvrige hovedstadsregion.**
- **Der skal være en samlet strategi, der også omfatter hotellejligheder og privat korttidsudlejning.**
- **Man kan anvende events og arrangementer til at få turismen spredt ud.**
- **Det er blevet et mantra at smide turistbusser væk fra Indre By, især Middelalderbyen, men dette er ikke problemfrit. Der er ældre turister, som ikke kan besøge Middelalderbyen til fods eller på cykel. Det tilstræbes at turistkørsel i Middelalderbyen og andre følsomme dele af Indre By i fremtiden betjenes af mindre elektriske busser.**
- **Ideen om at sende krydstogtturister fra Oceankaj til Indre By t/r med både er god, men det er lettere sagt end gjort. De traditionelle fladbundede kanalbåde må nemlig ikke sejle til Oceankaj. Det må havnebusserne til gengæld, men pga. uregelmæssige tidspunkter for og anløb af krydstogtskibe, vil det kræve en meget fleksibel og delvis uforudsigelig sejlplan. Vil Movia det, og har de nok fartøjer, der kan sættes ind eller skal vi vente på, at der kommer en metro om ca. fem år?**
- **Man skal begrænse de negative konsekvenser for Indre By af krydstogtturismen.**

Ideen om at sprede turismen er god, men forudsætningen for at kunne lokke turisterne væk fra centrum af København. er:

- At turisten allerede har besøgt de vigtigste attraktioner i det centrale Kbh, (dvs. at turisten er her for anden gang eller har tid nok under sit første besøg).

- At der er eller etableres attraktioner uden for centrum, som er værd at komme efter.

Ingen tager til Rødovre og Ballerup bare for at tage til Rødovre eller Ballerup. Her er eksempler på attraktioner uden for centrum, der fungerer: Grundtvigs Kirke, Carlsberg og Zoo fra ældre tid, og fra nyere tid: Købbyen, Copenhill og Reffen. Det opfordres til innovation med baggrund i de udmærkede eksempler.

Noget, der er nemt, er at flytte de mange "events" som Marathon, Royal Run, Ironman, Halvmarathon, Prideparaden og Distortion, der præger og plager Indre København, ud til omegnen.

Der er ingen seriøs grund til, at de absolut skal foregå i Indre By, og omegnskommunerne vil utvivlsomt blive beæret over at være værter for begivenhederne.

Hvis der ikke kan være en form for turistbusser i Middelalderbyen, vil det besværliggøre og måske helt udelukke dårligt gående turister, ikke mindst de ældre (60+), som udgør en meget stor og tilmed meget købedygtig gruppe, fra at besøge de væsentligste dele af byen.

Efter Børsens brand er Slotsholmsgade blevet afspærret og dermed de ca. 10 P-pladser, som turistbusserne havde i gaden. Afspærringen kan vare længe, og det er derfor påtrængende, at der findes alternative holde- og afsætningspladser for turistbusser i nærheden af Christiansborg, som er en af Københavns største turistattraktioner, som kun kan anvendes til korttidsparkering.

Toiletforhold skal indtænkes nær byens vigtigste udendørs turistattraktioner. Efter lukningen af Amalievarens toiletter er der en akut mangel på toiletter i nærheden af Amalienborg. Det vil derfor være ønskværdigt med flere toiletter til området.

Med den nye Planlov har kommunen mulighed for at planlægge, hvordan vandområder anvendes. Lokaludvalget foreslår, at Borgerrepræsentationen beslutter, at Inderhavnen ikke kan anvendes af vandflyvere; hverken af vandflyvere i rutefart eller af sightseeing-vandflyvere. Vandflyverne, der i dag flyver fra Toldboden, er til gene

for andre brugere af Inderhavnen, ligesom de er til gene for beboerne og alle på jorden, når de på sightseeing-ture flyver lavt over Indre By.

Det er godt, at man har en vision om at sprede turismen og hoteller. Men dette kræver, at man også ser på hotellejligheder og privat korttidsudlejning. I dag konverteres mange kontorer til hotellejligheder, dels fordi vi har en for bred servicekategori for erhverv og dels fordi forvaltningen mener, at man ikke kan afvise denne konvertering på baggrund af gældende Kommuneplan og lokalplaner.

Der skal være en større indsats for at sikre sig imod privat korttidsudlejning i private boliger med bopælspligt. En af grundene til, at vi mangler studieboliger i dag, er fordi man i stedet for at leje ud til studerende, lejer ud til turister.

5.1. Affald

- **Affald er mere end husholdningsaffald.**
- **Det er vigtigt at se alt som en ressource, som i videst mulige udstrækning genbruges i nærmiljøet. Dette er for at undgå yderligere forbrug med deraf endnu mere affald til følge.**
- **Erhverv skal i lighed med husholdningerne sortere og genbruge ressourcer i videst mulige omfang. Transport af affald skal koordineres og udføres miljømæssigt forsvarligt og med mindst mulig trængsel.**
- **Der skal ikke være støjgener forbundet med afhentning af affald. Dette løses med afhentning efter kl. 7 og lyddæmpende hjul på containere.**

Borgerne skal have let tilgang til dels sortering og dels faciliteret bytte- og delehub. Byggerier og erhverv skal pålægges at bibeholde og/eller genbruge bygninger og byggematerialer på stedet.

Der skal ses på afhentning af affald, der i dag ofte foregår før kl. 7. Virksomheder kan få hentet deres affald på alle tider af døgnet, til stor gene til gene for beboerne.

5.2. Rekreation i gårdene og i byrummet - de grønne og blå arealer

- **Lokaludvalget ønsker, at gårdene og arealet mellem husene først og fremmest tilgodeser beboernes behov for et sundt fysisk og mentalt liv, uden støj.**
- **Fælles opholdsarealer og legearealer skal sikres, således at der er god plads til rekreation for voksne og børn.**
- **Lokaludvalget foreslår, at der ved promenaden mellem Langeliniparken og Den Lille Havfrue etableres en bystrand.**

Nyere forskning viser en forbindelse mellem biodiversitet og børns sundhed, hvorfor det bør prioriteres.

Fokus på begrønning af byen har flere vigtige grunde: biodiversitet, nedkøling af byen, støjreducerende, nedbørsregulerende (optager vandet), binder CO₂, nedsætter vindhastigheden i byen, isolerer husene.

Begrønning kan være såvel horisontale som vertikale flader i byen. Der er mange bare mure og tage, der kan beplantes.

Lokaludvalget ønsker, at der efter *‘højne biodiversiteten i byen til gavn for københavnernes’* tilføjes: *“og deres sundhed.”*

På side 11, 4. afsnit

"København skal være en grøn by og arbejde for at højne biodiversiteten i byen til gavn for københavnernes."

Dette indbefatter, at ejendommenes halvprivate fællesskaber i gårdene ikke må indskrænkes, hvad angår areal på terræn. Når der bygges flere etagemeter på en ejendom, vil gårdens gennemsnitlige areal på terræn per bolig nedsættes. Friarealet og dermed også opholds- og legeareal per bolig formindskes og presset på det ubefæstede areal stiger. Det ønsker vi ikke. De fælles opholdsarealer og legearealer skal sikres, således at der er god plads til rekreation for voksne og børn. Det har betydning for det sunde liv, at børn kan opleve et trygt og sikkert miljø.

Vi skal huske på, at affaldssortering og cykelparkering bliver en stor udfordring i fremtiden og må ikke indskrænke opholds- og legeareal.

Indre By Lokaludvalg ønsker tilføjet: *“og plads til stille fordybelse, sænke pulsen”*.

På side 9, spalte 2 står der:

“Sikre adgang til (...) natur og rekreativ aktiv anvendelse.”

For at nå klimamålene og holde os inden for de planetare grænser er det vigtigt at give plads til insekter og andre smådyr i byen. Det er derfor også vigtigt at indtænke hjemmehørende planter i byen og ikke kun pryddplanter, da sidstnævnte ikke understøtter vores fauna.

For at de hjemmehørende planter kan overleve, er det også vigtigt at vi nedkøler byen. De store flader af asfalt og tage absorberer varmen fra solen, hvilket gør byen 2-4 °C varmere end landzonerne.

Livslængden ved at bo tæt på træer og anden grøn beplantning forlænges desuden med flere år. Livskvaliteten stiger tillige markant.

5.3. Stormflodssikring

- **Der skal være løsninger til stormflodssikring også lokalt, som kan implementeres i de kommende år.**

Den kunstige ø Lynetteholmen er ifølge projektbeskrivelsen til for at sikre København mod stormflod. Beskyttelsen vil først være effektiv om flere år. Lokaludvalget vil have, at der også skal fokuseres på at iværksætte stormflodssikring lokalt i bydelen, inden Lynetteholmen er færdig.

5.4. Kultur, skole, fritid

- **Der skal være skoler og idrætsfaciliteter til børn og beboere i Indre By.**
- **Der skal være flere idrætsfaciliteter udendørs til beboerne i Indre By. I Indre By er der flere rekreative områder, hvor disse kan placeres.**

Der er i dag få offentlige skoler og meget få fritidsfaciliteter til børnene og beboerne i Indre By. Dette bør der være.

I Indre By er der ikke meget plads, men man kan se på hvilke rekreative områder, der kan rumme alsidige idrætsfaciliteter.

Der kan formuleres normer for størrelse og kvalitet af nye idrætsfaciliteter og nye grønne områder, der matcher den forventede befolkningsudvikling i de bydelene. Ved at sammenligne de enkelte bydeles eksisterende idrætsfaciliteter, kan man se, hvor der skal gøres en ekstra indsats.

6.1. Bydele i fokus

Der nævnes kun få projekter under Indre By.

- Lokaludvalget ser frem til, at der kommer et grønt rekreativt område i Vesterbro passage og Axeltorv.
- Lokaludvalget ønsker også, at der vil blive konverteret flere kontorer til boliger, som der står i kommuneplanen. I dag ser vi alt for ofte kontorer omdannet til hotellejligheder.

I kapitlet '*Bydele i fokus*' nævnes kun to projekter i Indre By om hhv. Palads Teatret og A.P. Mærsk's hovedkontor.

- Vi undrer os over, at man ønsker at rive Palads Teatret ned for at bygge et højere hus, der også skal indeholde kontorer og ikke kun biograf. Genopbygningen vil være en stor CO2 belastning. Hvorfor skal der være flere kontorer i området, med tanke på at Axel Towers ikke kan leje alle deres kontorer ud?

Det skal defineres hvilken slags kultur der planlægges i forbindelse med Palads Teatret. Kultur er et meget bredt ord, som omfatter alt fra udstillinger til arrangementer med høj musik.

- Hovedkvarteret for Mærsk er under opførsel. Denne bygning bliver i vores forståelse punktvis højere end nabohusene. Det er et problem, da det skaber øget skyggepåvirkning i området.
- Der nævnes en række andre projekter i den forbindelse, som opgradering af Amaliehaven og fredeliggørelse og ensretning

af Toldbodgade. Det er vigtigt, at man har en ligeværdig borgerdialog, før man gennemfører projekter i den skala.

7.1. Arkitektur og bevaring

- **I kommuneplanen bør der stå, at Indre By skal dækkes af bevarende lokalplaner, for at beskytte de sammenhængende historiske kulturmiljøer, som vi har herinde.**
- **Nedrivning af bygninger med SAVE-værdi 1-6 skal kun kunne ske med særlig tilladelse. I den nuværende kommuneplan gælder dette kun for SAVE-værdi 1-3.**

Vi gør opmærksom på, at Slots- og Kulturstyrelsens definition af bevaringsværdige bygninger omfatter **SAVE 1-4**:

“Bygninger 2-4 er de bygninger, som i kraft af deres arkitektur, kulturhistorie, og håndværksmæssige udførelse er lokalt fremtrædende eksempler indenfor deres slags, eller bygninger, der i kraft af deres placering er umistelige for en helhed.”
(Slots- og Kulturstyrelsen, ‘SAVE, Kortlægning og registrering af bymiljøers og bygningers bevaringsværdi’ side 39).

Arkitekturen, de fysiske omgivelser og anvendelsen af kvadratmeterne definerer og sætter rammen om menneskers liv. Rammerne kan understøtte eller skade menneskenes liv. Indre By Lokaludvalg ønsker en styrkelse af den understøttende ramme, hvor den menneskelige skala, vægtes meget højt. Arkitekturens påvirkning på både byrum og bymiljø bør være bygherrer, byplanlæggere og arkitekternes allerførste indfaldsvinkel, for at beskytte vores historiske kulturmiljøer og de mange områder med bevaringsværdige bygninger.

Udviklingen defineres som regel ud fra økonomiske beregninger uden hensyn til stedets egenart.

- **Eksempel 1:** Forslag til udkast af KP 24 har ændret væsentlige rammer og retningslinjer. Bl.a. at bygningshøjden kan fraviges pga. tekniske installationer under tag.

(Bilag 4 om særlige bebyggelsesforhold, side 6:
https://www.kk.dk/sites/default/files/agenda/8541c5a3-7c20-4d43-9d27-1c26da9e873d/ed5a766a-08fc-4e50-8e78-53121008602e-bilag-4_1.pdf).

For bygninger i Indre By vil en sådan bestemmelse have en afgørende negativ indflydelse på bydelens sky-line og bevarelse af kulturmiljøerne i Indre By. Uagtet, at formålet er hensynet til det arkitektoniske udtryk. Vi gør opmærksom på Jan Gehls 12 kvalitetskriterier for et godt byrum:

https://www.byplanlab.dk/sites/default/files/Metode_pjece_byrum2016.pdf

Indre By Lokaludvalg ønsker af flere grunde ikke, at bygningshøjden hæves, fordi grundejer ønsker udvidelse af etagearealet (for at få en højere indtjening) og elevator skal etableres.

En ekstra etage på eksisterende huse giver mere skygge i gårde og presser lege- og opholdsarealet. Dette går ud over sammenhængskraften i ejendommen, især hvis den ekstra etage har egen altan.

Dem der måtte flytte ind, kommer til at betale en højere husleje, hvilket kan være en barriere for, hvem der kan bo i disse lejligheder.

- **Eksempel 2:** Vi forstår ikke begrundelsen for ikke at have standardiserede bestemmelser (bygningshøjde, tæthed, friareal, parkering) for Indre By og dele af Christianshavn. Resten af København udvikles og har standardiserede bestemmelser. - Rammerne under 'Områdetyper' vedr. de ikke eksisterende standardiserede bestemmelser i Indre By og dele af Christianshavn er omformuleret, men ikke indholdsmæssigt. Der er fortsat fra politisk side et ønske om udvikling af Indre By og dele af Christianshavn, hvilket er muligt, fordi disse områder (modsat andre bydele) ikke har standardiserede bestemmelser.
<https://kp24.kk.dk/rammer/generelt-om-rammer/generelt-om-rammer>).

Vi ønsker derfor en tilføjelse i udkastet til forslag KP24 på side 9, spalte 2:

“- Den grønne omstilling indarbejdes i byens udvikling i alt fra energiforsyning i byens rum og en byfortætning som understøtter stationsnær bolig- og erhvervsudvikling”.

Lokaludvalget ønsker tilføjet: “ (...) erhvervsudvikling i bydele med lav fortætning ”.

Indre By har en fortætning på over 215%, jf. ‘Fortætningsanalyse i eksisterende by’, KPS23, side 9.

(<https://kps23.kk.dk/sites/default/files/2024-02/Fort%C3%A6tningsanalyse.pdf>)

- **Eksempel 3:** Udover at fastholde vores historie vil et fokus på at vedligeholde den eksisterende bygningsmasse også være mere skånsomt for klimaregnskabet og CO2 udledningen.
- **Eksempel 4:** Vi bemærker, at Retningslinjer for højhuse stadig omfatter Indre By. Vi ønsker en definition af, hvad der kendetegner et højhus. Hvor højt er et højhus? Højhuse er defineret som et hus over 40 meter, jf. ‘*Designmanual for Posthusgrunden, 2017*’. Internationalt defineres et højhus over 12 etager og mere end 30 meter højt, jf. Wikipedia.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
forperson i Indre By Lokaludvalg

Svar fra Kgs. Enghave Lokaludvalg på den interne høring om forslag til Kommuneplan 2024

Indledningsvis bemærker Kgs. Enghave Lokaludvalg, at vi er glade for den hidtidige proces og inddragelsen af lokaludvalget.

Vi har ikke foretaget borgerinddragelse i forbindelse med den interne høring, men vi forventer at gøre dette bl.a. ved et borgermøde, når forslaget til kommuneplan kommer i offentlig høring. I dette høringssvar er der taget udgangspunkt i vores byudviklingsplan og hvordan udkastet til forslag til kommuneplan kan ses i sammenhæng med bydelsplanen.

Kultur og Byudvikling (s. 96 og s. 114)

I forbindelse med afsnit om nyere byområder i Nordhavn og Østhavnen på side 96 i hovedstrukturen ønsker Kongens Enghave at pege på, at der er flere nye byudviklingsområder i København, f.eks. i Bådehavngade i Sydhavnen. Desuden kan der i eksisterende nyere byområder under omdannelse og udvikling ses en mangel på faciliteter til kultur- og fritidsaktiviteter, f.eks. på Holmene i Sydhavnen.

Det skal sikres, at der i disse områder gøres plads til kulturel udfoldelse og fritidsaktiviteter.

I forbindelse med arbejdet med Bådehavngade har der været tale om en svømmehal. Vi kan nu se, at denne ønskes placeret et andet sted i byen. Kgs. Enghave Lokaludvalg vil understrege, at borgerne i de nye byområder i høj grad efterspørger kulturelle og andre fritidsaktiviteter i deres nærområde. Vi understreger derfor vigtigheden af at skabe plads til dette i alle nye områder samt ønsker et øget fokus på at sikre dette i områder, der til dels er færdigudbyggede.

Vedr. rammer: på Sluseholmen og Tegllholmen er der en mangel på faciliteter til kulturelle- og andre fritidsaktiviteter. I den forbindelse vil Kgs. Enghave Lokaludvalg pege på 2 steder, hvor der kan skabes plads til dette. Det er MAN Energy

16. maj 2024

Sagsnr.
2024-0179450

Dokumentnr.
2024-0179450-2

Sagsbehandler
Anne Christine Brøndum

Sekretariatet for Kgs. Enghave
Lokaludvalg

Wagnersvej 19
2450 København SV

EAN nummer
5798009800503

www.kk.dk/lokaludvalg

grunden, Plannr.: R24.E.4, hvor der kan skabes nye faciliteter i forbindelse med MANs flytning. Det andet sted er Plannr.: R24.O.4.14, hvor Sluseholmen Skole har haft midlertidige pavilloner. Når skolen nu er taget i brug, ser lokaludvalget dette område som oplagt til fritidsaktiviteter.

Boligstørrelser (s. 68)

Lokaludvalget synes, at det er fint, at der i udkastet til kommuneplanen arbejdes med muligheder for både mindre og større boliger.

For at understøtte, at børnefamilier bliver boende i Sydhavnen, bør det sikres, at der i byudviklingsområderne er tilstrækkeligt med boliger med 3-4 værelser til børnefamilier. På den måde kommer de nye boliger til at complimentere udvalget af boliger i den gamle del af Sydhavnen, hvor der er mange mindre boliger, der ikke er egnet til børnefamilier.

Der er markant færre læger i Sydhavnen end i resten af København, og vi har i vores bydelsplan fokus på at gøre det nemmere at få flere læger til vores bydel. Derfor er det vigtigt at sikre at f.eks. kommende erhverv kan rumme et eller flere lægehuse.

Ungeværk i forbindelse med ny skole i Bådehavsgadekvarteret.

I udkast til Kommuneplan er der på s. 116 nævnt, at der skal være en ny skole i Bådehavsgadekvarteret. Lokaludvalget er glade for, at vi er blevet inddraget tidligt i planlægningen af den nye skole.

Desværre bliver den oprindelige placering af skolen i Borgmester Christiansens Gade ikke mulig, da grunden mod forventning ikke bliver ledig. Skolen bliver derfor 1-2 spor mindre end planlagt, da der ikke er plads til mere på den nu mulige grund.

Lokaludvalget ønsker, at der skal være plads til et Ungeværk for de store børn og unge i forbindelse med den nye skole, som skal være udskolingsskole for Ellebjerg skole.

Ungeværket vil derfor kunne binde de unge fra holmene, Bavnehøj og det gamle Sydhavn sammen, da den vil ligge mere centralt mellem bydelene. Rubinen vil fremover kunne være klub for de yngre børn fra Ellebjerg skole.

Byudviklingsområderne omkring Bådehavsgade (s. 116)

Vi undrer os over og er imod, at der i forbindelse med byudviklingen af Bådehavsgadekvarteret arbejdes med, at bebyggelsesprocenten udvides fra 100 til 150 for Bådehavsgade Syd. Det vil presse Sydhavnstippen og passer ikke ind i det lave byggeri, som er i det gamle Sydhavnen. Og med det antal boligkvadratmeter, der planlægges med på både Stejlepladsen og i byudviklingen af Bådehavsgadeområdet, er det særligt vigtigt, at Sydhavnstippen bevares som det rekreative naturområde, det er i dag.

Derudover finder lokaludvalget det vigtigt, at der bevares mulighed for mindre erhverv og startups i området derfor foreslår vi, at tekstens vedrørende byudviklingsområderne tilføjes den fremhævede og understregede tekst:

“Områderne omkring Bådehavnsgade er udlagt til udvikling med blandet bolig og erhverv i kommuneplanen - tæt på de nye metrostationer Sluseholmen og Mozarts Plads. **For at fastholde dele af områdets nuværende karakter med næsten udelukkende blandet erhverv med traditionelle og kreative håndværks- og kontorerhverv skal erhvervsdelen fremover udgøre minimum 20-30% og maksimum 70-80% til boliger.** Der er udarbejdet en helhedsplan med bevaring af nogle af de gamle erhvervsbygninger og Sydhavns Genbrugscenter samt grønne byrum.”

Mobilitet/Trafik (s. 28)

Lokaludvalget er enig i, at potentialet for kollektiv trafik i forbindelse med udviklingen af nye byområder også her i Sydhavnen er stort.

Vi er glade for Sydhavnsstien – den sammenhængende stiforbindelse mellem byområderne i Sydhavnen internt og videre til hhv. Vesterbro/Jernbanebyen og Amager Vest er fremhævet på. S. 51.

Vi er dog bekymrede over det stadigt stigende pres fra bilkørsel på vores indfaldsveje. Sydhavnen er en bydel præget af vejstøj og luftforurening fra biler. Vi ser gerne, at der arbejdes på at den tilkørende trafik og den udefrakommende parkering i området nedsættes. Dog har vi forståelse for at nye beboere kan have brug for parkering, og lokaludvalget vil foretrække hvis dette kan indtænkes i selve ejendommens udformning/konstruktion ved nybyggeri.

Venlig hilsen

Joan Røge

Forperson, Kgs. Enghave Lokaludvalg

Hørings svar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. intern høring af Kommuneplan 2024

Nørrebro Lokaludvalg mener at udkastet til Kommuneplanen indeholder rigtig mange gode og fornuftige visioner og initiativer, som vil skubbe København (og Nørrebro) i en positiv retning. Vi er specielt glad for at læse afsnittet om Vingelodden på s. 110, hvor vi kan se at mange af de tanker og ideer som vi har haft for udviklingen af området, og som vi har fremlagt i vores visionsplan for området, er taget med i Kommuneplanen. Vi har dog en række kommentarer og forslag til ændringer.

Vi mener at ældre generelt fylder for lidt i Kommuneplanen i forhold til f.eks. børnefamilier. Så vi kunne godt tænke os et lidt større fokus på ældre. Vi savner også at biodiversitetsplanen kommer mere i spil i kommuneplanen.

Vi har en række mere konkrete forslag til ændringer:

Kapitel 1 - Byvision for København

S. 11: "København skal være en by med høj livskvalitet og rum for alle. Den skal være en 15-minutters by, hvor de fysiske rammer for hverdagslivet skaber de bedste forudsætninger for, at daglige gøremål, som fx arbejde, indkøb, uddannelse, kultur- og fritidsaktiviteter og sundhedsfaciliteter, ikke er mere end et kvarter væk med cykel, gang eller offentlig transport"

Det er positivt, at der planlægges efter en 15-minutters by. Derfor er det også vigtigt, at den nye metrolinje bliver en ringmetro, som har station på Rigshospitalet og Stengade/Blågård's Plads. Det vil øge passagergrundlag, kapacitet, frekvens og regularitet.

Kapitel 2 - Hovedstadens byudvikling og mobilitet

Det virker fornuftigt at se København som en del af et større metropolområde, da København ellers ikke kan indfri målene for trafik, luftforurening og klima. Pendling til og fra København er afgørende at håndtere i en samlet plan med omegnen, som det også fremgår på side 30.

27. maj 2024

Sagsnr.
2024-0195416

Dokumentnr.
2024-0195416-1

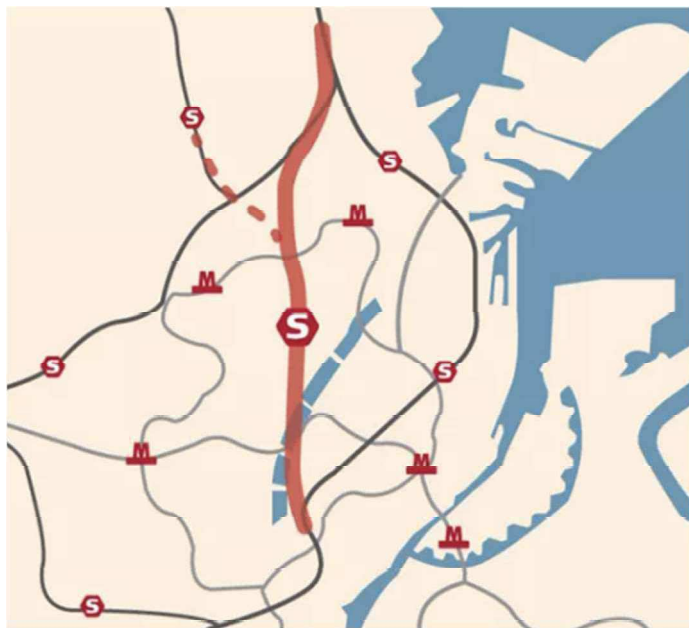
Sagsbehandler
Andreas Juhl-Rhode

Sekretariatet for Nørrebro
Lokaludvalg

Nørrebrogade 208
2200 København N

EAN nummer
5798009800466

Derfor bør København også melde sig aktivt ind i analysearbejdet omkring en Eksprestunnel og en S-station ved Rigshospitalet, som DSB og styrelser foretager i disse år. Det bør skrives ind i kommuneplanen under igangværende analysearbejder omkring infrastrukturarbejder og tilføjes kortet på side 27.

(Kilde: Ingeniøren)

Med Eksprestunnellen kan kapaciteten komme op på 54 S-tog i timen, vurderer DSB, hvoraf 30 passerer gennem Boulevardbanen og 24 gennem den nye 7,7 km lange Eksprestunnel. Desuden forventer DSB, at en ny tunnel vil gøre det muligt at øge frekvensen af tog, så der fra de største S-togsstationer kører et tog i hver retning hvert 5. minut i myldretiden mod hvert 7.-8. minut i dag.

https://www.scribd.com/document/720914408/A251466-Eksprestunnel-Screening-Af-L%C3%B8sningsrum-v1-3#fullscreen&from_embed

Eksprestunnel er det pt. bedste bud på en samlet regional løsning for pendlertrafik, som København derfor bør deltage i. Den vil øge passagergrundlag, kapacitet, frekvens og regularitet.

Bilparkering

s. 36-37: Nørrebro Lokaludvalg har oplevet, at de rigide normer undergraver kommunens egne ønsker og formålet med normerne, fx i De Gamles By. Trods politisk ønske om det modsatte, er der blevet anlagt parkeringspladser til Diabetescenter i de grønne områder langt væk fra centeret, som der ikke er behov for, og som ikke kommer til at fungere som parkeringspladser til diabetescenteret. Dette var direkte imod sundhedsforvaltningens ønske og var i sammenhængen uden mening. De Gamles By er allerede et kommunalt produktionsområde

med rigeligt offentlige p-pladser i dagtimerne til de forskellige plejehjem, socialcentre, dagsinstitutioner osv. Alligevel krævede TMF disse pladser på baggrund af Kommuneplanen.

Det samme problem sås med planlægningen til Skolen i De Gamles By. Selv om der blev fjernet hundredvis af arbejdspladser ifm. nedrivning til skolen (sundhedsforvaltningen skulle flytte væk), var det et krav, at nye parkeringspladser i konstruktion skulle tilføres skolen, selv om det var et klart ønske, at man netop ikke skulle køre i skole i bil. Og selv om der samlet set ville være færre ansatte i området.

Kommuneplanen bør derfor fremlægge nogle mere fleksible rammer, så reglerne kan fraviges, når de er åbenlyst meningsløse og går imod intentionen med normerne.

Kapitel 3 - Boliger og sammenhængende by

s. 50. Der bør tilføjes et punkt 9: Cykelforbindelse gennem Bispeengen, fra Nørrebro til Fuglebakken S-togsstation og Grøndalsruten, ifm. at Bispeengbuen nedrives helt eller delvist.

Begrundelse: Lundtoftegade er udsat byområde og Frederiksberg og København er enige om at nedrive Bispeengbuen delvist og skabe denne cykelforbindelse i forbindelse med projektet: <https://www.kk.dk/nyheder/frederiksberg-og-koebenhavn-oensker-delvis-nedrivning-af-bispeengbuen>. Bispeengbuen fungerer i dag som en barriere diagonalt mellem særligt Nørrebro og Vanløse, samt mellem Bispebjerg og Frederiksberg.

Projektet vil understøtte AKB Lundtoftegades udviklingsplan om at åbne op for området og give en bedre forbindelse til S-togsnettet. Grøndalsruten er et fælles projekt med Frederiksberg Kommune, som med en cykelsti gennem Bispeengen bliver et væsentligt bedre mobilitetsprojekt.

Kapitel 5 - En sund klimaby med plads til natur, kultur og fritid

s. 94 Det er positivt at åbning af Ladegårdsåen og de andre åer nævnes som potentiale.

Der nævnes 7 nye grønne områder, som alle er placeret i nye byudviklingsområder. Vi mener det vil klæde planen at arbejde med, at der også kan skabes nye grønne områder i den eksisterende by – for alle os københavnere, som allerede bor i byen.

Der bør derfor tilføjes et punkt 7: Bispeengen (Nørrebro, Vanløse, Bispebjerg, Frederiksberg). Det vil understøtte punkt 9 på side 50.

Og evt. et punkt 8: Lersø Park Allé (Østerbro, Bispebjerg og Nørrebro).
Obs! Vil understøtte punkt 2 på side 50.

Venlig hilsen

Mogens Petersen

Forperson for Nørrebro Lokaludvalg

Internt høringssvar vedr. Kommuneplan 2024

Vanløse Lokaludvalg takker for muligheden for at komme med input i den interne høring om Kommuneplan 2024.

Lokaludvalgets høringssvar baserer sig på løbende borgerinddragelsesaktiviteter så som borgerpanelundersøgelser, borgermøder, netværks- og interessentmøder samt lokaludvalgets løbende arbejde i temagrupper med aktive lokale borgere, ikke mindst i forbindelse med arbejdet med indsatserne i Bydelsplan for Vanløse.

Trængsel på indfaldsveje og offentlig transport

Vanløse ligger i yderkanten af København, og pendlertrafikken på de store indfaldsveje og ring II sætter sit tydelige præg på dagligdagen i Vanløse med øget støj- og luftforurening, samt utryghed for de bløde trafikanter til følge.

Den stigende biltrafik står i modsætning til målsætningen om en sundhedsfremmende by, hvor Københavnernes trivsel sættes i højsædet og bidrager også til en generelt øget klimabelastning, der ikke kan forventes at blive mindre med en øget befolkningsmasse og fortsat fokus på udbygning af byen.

Vanløse Lokaludvalg ønsker et Vanløse, hvor det er attraktivt at lade bilen stå, så kollektiv, miljøvenlig og bæredygtig transport bliver et lettere valg – både for os i Vanløse og for de mange, der rejser gennem bydelen hver dag.

Vanløse Lokaludvalg samarbejder med Brønshøj-Husum og Bispebjerg Lokaludvalg om, at der etableres en metrolinje, som forbinder Rigshospitalet, Bispebjerg og Herlev Hospital, hvor metroen kan kobles til den nye letbane.

23. maj 2024

Sagsnr.
2024-0135921

Dokumentnr.
2024-0135921-3

Sagsbehandler
Marie Svan Olsen

Sekretariatet for Vanløse Lokaludvalg

Frode Jakobsens Plads 4
2720 Vanløse

EAN nummer
5798009800435

Vi anbefaler, at arbejdet med denne linje påbegyndes hurtigst muligt, efter at Lynetteholmlinjen er iværksat.

Adgangen til den offentlige transport er en væsentlig faktor i arbejdet med en mere bæredygtig trafikudvikling, og vi har et løbende fokus på at understøtte en god og sammenhængende kollektiv trafik til alle dele af Vanløse og til de omkringliggende bydele.

Vanløse Lokaludvalg ønsker et sammenhængende Vanløse, hvor vi nemt og trygt kan bevæge os rundt til arbejde og fritidsliv. Vi ønsker en bydel i trafikal balance, hvor borgernes dagligliv og fremkommelighed vægtes højest. Derfor bør belastningen fra den gennemgående trafik reduceres og bløde trafikanter tilgodeses i trafikløsninger, så det er trygt at færdes i bydelen.

Ifølge COMPASS Trafikrapport for Vanløse forventes biltrafikken øget med 9 % frem til 2035, hvilket står i modsætning til de ønskede reduktioner i KP24 på 20-25 %. Samtidig vil cykeltrafikken være faldende i modsætning til andre dele af København. Uden en aktiv indsats kan vi derfor forvente større trængsel og mere støj- og luftforurening på indfaldsvejene i Vanløse.

På den baggrund savner lokaludvalget at kommuneplanen forholder sig mere aktivt til, hvordan man, bl.a. i forbindelse med udbygning af byen og fredeliggørelse af de indre brokvarterer, imødegår trængsel på de københavnske indfaldsveje, der medfører øget klimabelastning, støj- og luftforurening, særligt i kommunens yderområder.

Venlig hilsen

Jan Lindboe

Forperon for Vanløse Lokaludvalg

Valby Lokaludvalgs svar på intern høring om Kommuneplan 2024

Valby Lokaludvalg har fået kommuneplanen i intern høring og har valgt at pege på en række punkter, som lokaludvalget vil være særligt opmærksomme på, når vi inddrager borgerne og udformer høringssvaret i den offentlige høring. Svaret dækker derfor ikke nødvendigvis alle punkter, som lokaludvalget ønsker at tage stilling til. Høringssvaret er udformet på grundlag af drøftelser i lokaludvalgets fagudvalg og på lokaludvalgets møde i maj 2024.

Fortætning

Styrende for den overordnede planlægning er den forventede stadige stigning i befolkningstallet i kommunen. Derfor er fokus på fortsat boligbyggeri og fortætning. Valby har i de seneste 10-12 været udsat for en massiv udbygning og fortætning, som efter de seneste to kommuneplaner er sket ud fra en voldsom forøgelse af udgangspunktet for tætheder. Hvor Grønttorvet er blevet et vellykket og nu færdigbygget område, der blev til efter en helhedsplan med en gennemsnitlig bebyggelsesprocent på omkring 150, får vi nu lokalplansforslag, hvor udgangspunktet er 185 og konkret i flere tilfælde omkring 215. Det gør det virkelig svært at sikre et godt bymiljø og Valby har snart nået grænsen for, hvad bydelen kan bære.

Argumentet om stationsnærhed er besnærende, men Valby har med 11 stationer praktisk talt ingen områder, der ikke er defineret som stationsnære. Når bæredygtighed er blevet hængt op på CO2-mål, oplever vi, at så meget og så tæt som muligt altid får øverste prioritet.

Kommuneplanen gentager argumentationen om, at folk helst vil bo i Københavns Kommune, hvorfor boligbyggeri i omegnskommunerne kun i meget begrænset omfang kan afhjælpe bolig manglen i København – hvor langt holder det argument? Hvorfor skulle folk hellere ville bo lige indenfor kommune grænsen ved Vigerslev Allé station eller langt fra bymidten på Lynetteholmen end i Hvidovre eller andre omegnskommuner, hvis grønne områder, kollektiv transport og byliv blev udviklet kreativt dér?

6. juni 2024

Sagsnr.
2024-0207462

Dokumentnr.
2024-0207462-1

Sagsbehandler
Anne Liisberg

Sekretariatet for Valby Lokaludvalg

Valgårdsvvej 8
2500 Valby

EAN nummer
5798009800480

Lokaludvalget ser med bekymring på afsnittet s. 26 om fortætning i den eksisterende by. Der er bestilt en analyse af muligheder for fortætning ved at forhøje eksisterende bygninger og, mest bekymrende, i villakvarterer uden kulturhistorisk værdi. Her vil man se bort fra villaservitutter for at muliggøre opførelse af dobbelthuse og rækkehuse.

Opførelse af dobbelthuse vil kun i meget ringe grad kunne afhjælpe bolig manglen i kommunen. Til gengæld kan det meget vel betyde en forringelse af bynaturen.

Mål for grøn by

Københavns Kommune har vedtaget en ambitiøs strategi for bynatur med to overordnede visioner: "at skabe mere bynatur i København og at øge kvaliteten af bynaturen i København". Fortætning af villaområderne arbejder mod det, da områderne fungerer som grønne lunger for de omliggende boligområder.

Der omtales naturligvis indsatser på kommunens egne arealer men også partnerskaber med private grundejere. Villahaver rummer en meget stor del af den private bynatur. Vi har tidligere set en voksende spekulationsforretning, hvor ejendomsmæglere systematisk opkøber ældre villa-grunde og erstatter det eksisterende hus med et meget større dobbelthuse. Adgangsvej og parkeringspladser levner sjældent plads til andet end en mindre græsplæne, mens større træer og planter fjernes. Mens kommunen investerer stort i begrønning, biodiversitet og LAR, vil udvikling med dobbelthuse i villaområderne føre til afgrønning og hårdt belagte overflader, der ikke gavner CO₂optag, temperaturregulering eller biodiversitet, og som sender mere regnvand i kloakkerne.

I bynaturstrategien hedder det ellers allerede i forordet: "Intet træ og intet grønt område i byen er for lille til at udgøre en ressource eller et potentiale for at udvikle bynaturen i København."

At man kun vil tillade dobbelthuse i "villaområder uden kulturhistorisk værdi", begrænser dels mængden af mulige nye boliger og vil formentlig føre til, at villaer i områder med kulturhistorisk værdi, hvor æstetiske og bynaturværdier er bevaret, vil stige betragteligt i pris, hvilket vil føre til en endnu større ulighed på boligmarkedet. Til gengæld åbner formuleringen for en ukontrollerbar og tilfældig fortætning af størstedelen af Københavns villaområder, hvor der i de fleste tilfælde ikke engang er en lokalplan trods tidligere kommuneplaners beslutning om det.

I 2017 rejste Valby Lokaludvalg i samarbejde med andre lokaludvalg og grundejerforeninger i hele København sagen om administration af villaservitutterne på baggrund af en udvikling, hvor en entreprenør systematisk fik opført en række identiske dobbelthuse i villaområder omkring Folehaven. Det førte gradvis til en forringelse af bynaturen og af områdernes æstetiske værdi. Dengang besluttede Borgerrepræsentationen at begrænse mulighederne for at dispensere fra servitutterne for at modgå denne udvikling. Nu taler man i Kommuneplanen om igen at dispensere, men samtidig lægger man vægt på bevarelse af 'byens sjæl'. Det hænger ikke sammen.

Lokaludvalget opfordrer Borgerrepræsentationen til at overveje, om ikke de kvaliteter ved København, som får folk til at ønske at bosætte sig i byen, risikerer at gå tabt, hvis man overdrevet fortætter den eksisterende by.

Mobilitet

Lokaludvalget ser med tilfredshed på, at kommuneplanen har fokus på udvikling af kollektiv trafik og bedre forhold for bløde trafikanter. Det er godt, at man fortsat lægger vægt på udvikling af cykelstinet med både regionale og lokale supercykelstiprojekter. Lokalt glæder vi os over at en cykelforbindelse fra Valby Bymidte via en bro over jernbanen til Grøntorvet, Folehaven og Valby er nævnt, idet det er flagskibsprojektet i Valby Bydelsplan. Valby Idrætspark og stiforbindelsen er nævnt i afsnittet om sammenhængende by. I den seneste Bydelsplan for Valby har vi præciseret, at der vil være tale om en fuldendelse af Den Grønne Sti, der ikke blot vil forbedre forholdene for cyklende og gående (ikke mindst skolebørn) i Valbys yderområder og forbinde og integrere byudviklingsområderne i Valby Syd med hinanden og med resten af Valby. Det vil samtidig være en gevinst for alle københavnere. Det vil være et stort fremskridt for Københavns grønne infrastruktur, hvis cyklister kan køre hurtigt og sikkert fra ydre Østerbro frem til faciliteterne i Valby Idrætspark og naturværdierne i Valbyparken.

Hovedvægten i udvikling af kollektiv trafik lægges på automatisering af S-togsdriften, ny S-bane til Roskilde og udbygning af metroen. Man nævner etablering af letbanenet, men det fremgår ikke, om man arbejder med andre letbaneprojekter end den snart færdiggjorte letbane i Ring 3. Lokaludvalget har flere gange tidligere foreslået, at man kunne forbinde denne bane til København med en letbane fra København Syd via Hvidovre Hospital. En sådan forbindelse kunne også anlægges som en højklasset busforbindelse i eget tracé eller som en forlængelse af metroen fra København Syd. Lokaludvalget opfordrer til, at man ser nærmere på CO2-belastningen ved anlæg og drift af disse tre kollektive transportformer.

Forhold for håndværksvirksomheder

Lokaludvalget hilser velkommen, at man lægger vægt på at skaffe bedre forhold for håndværksvirksomheder i kommunen, herunder forbedre parkeringsforhold.

Kultur og fritid

Det undrer os, at kultur og fritid kun berøres i to korte spalter. Det nævnes, at de kommunale kulturtilbud har et stort efterslæb. Man fremhæver at, især børn har behov for gode kulturinstitutioner, herunder biblioteker og kulturhuse, og at sådanne er vigtige for den sundhedsfremmende by. Meget vagt siger man, at efterslæbet skal afhjælpes som en del af den samlede udvikling af byen, men der står meget lidt om hvornår og hvordan. Og samtidig kører debatten om store besparelser på biblioteker og kulturhuse, der skal rationaliseres og sammenlægges. Her savner vi, at der udarbejdes en strategi og en kreativ økonomisk nytænkning for den kulturelle udvikling i København.

Bevarelse af lokale bycentre

Lokaludvalget ønsker, at Kommuneplanen forholder sig til fastholdelse og udvikling af forretningsdrift og byliv i lokale bycentre som fx den indre del af Valby Langgade. Kommuneplanen har hidtil været et godt redskab til at fastholde, at butiksudviklingen skulle ske i bycentrene, men der er en tendens til, at ethvert nyt byudviklingsprojekt og også kommunens egne byggeprojekter, uanset hvor de ligger, arbejder med en større dagligvarebutik i stueetagen. Det udhuler grundlaget for at bevare Københavns aktive bymidter i bydelene.

Børn

Københavns Kommune har i mange år haft prognoser for børnetallet bygget på en fremskrivning, der troede på fortsat vækst uden at tage hensyn til adfædsændringer. Københavns boligmarked har trods hensigten i kommuneplanen med massivt byggeri udviklet sig u hensigtsmæssigt, hvor der dels er bygget utrolig mange private "ungdomsboliger" til høj pris, hvilket der nu er blevet mulighed for at stoppe med ny lovgivning på området, og private udlejningsboliger på 70-100 m² til en så høj pris, at børnefamilierne flytter ud af København. Konkret ser vi, hvordan udbygning af børneinstitutioner i lyset af det faldende børnetal nu fører til nedskæringer på daginstitutionsområdet.

Energiproduktion

Lokaludvalget efterspørger planer for, hvordan København selv kommer til at producere så meget som muligt af den grønne energi i stedet for at have solcellemarker på Falster mm.

Venlig hilsen

Michael Fjeldsøe, forperson Valby Lokaludvalg

Intern høring KP 24 - svar fra Vesterbro Lokaludvalg

Vesterbro Lokaludvalg har haft udkast til KP24 i intern høring og har en række kommentarer hertil.

Kommuneplan24 bør set med vores øjne svare på hovedparten af byens problemer - både dem, vi oplever allerede og dem, der ligger latent i prognoserne for vores by.

Vi ser dog indledningsvis minimum tre hovedproblemer i KP24-udkastet, som vi vil bede forvaltningen adressere overordnet.

- Københavns udvikling i forhold til sundhed og klima: KP24 synes langt mindre ambitiøs på klimadagsordenen end KP19 - i hvert fald er fokus langt fra så klart skrevet frem som man kunne forvente med tanke på de sundhedsudfordringer, vi står over for når befolkningstætheden, biltrafikken m.m. eksploderer i de næste år.
- Vi finder det betænkeligt at lave en udvikling for København UDEN at medtænke de omkringliggende kommuner: omegnskommunerne, Malmø og i særdeleshed Frederiksberg. Det giver ikke mening at tænke København separat og adskilt fra den geografiske og byudviklingsmæssige sammenhæng, byen indgår i.
- Vi finder at datagrundlaget bør skrives frem i udkast til KP24. Udkastet er fyldt med glade budskaber og optimistiske formuleringer, men vi savner et gennearbejdet og evidensbaseret datagrundlag, som sikkert findes. Men som mangler tilknytning til de mange ønsker og budskaber, KP24 indeholder.

Hvis denne indledning synes kritisk, er det blot fordi vi som Lokaludvalg gennem mange år har fulgt og i nogle sammenhænge begrædt byudviklingen på Carlsberg, Postbyen og den byudvikling, der allerede er i

6. juni 2024

Sagsnr.
2024-0178528

Dokumentnr.
2024-0178528-2

Sagsbehandler
Rikke Stampé Wesch

Sekretariatet for Vesterbro Lokaludvalg

Lyrskovgade 4
1758 København V

EAN nummer
5798009800473

gang på havnen. Samtidig arbejder VLU målrettet for at optimere læringen af disse projekter ift. vores arbejde med byudvikling af Jernbanebyen.

Tydeligst ser man, hvordan mange gode ting, der blev garanteret de kommende indbyggere på Carlsberg, ikke entydigt er blevet til noget. Carlsberg er et nationalt industrikulturminde – på linje med Hovedbanen/Godsbaneterrænet og Kødbyen. Men de bevarede bygninger er i vid udstrækning i dag gemt væk bag den massive bebyggelse. Samtidig blev de nødvendige daginstitutioner m.m. ikke bygget og den nye "By"s børn må gå andre steder hen for at finde en lokal folkeskole. Højhusene rager op i bydelen – heraf endda et, som er i forfald allerede. Det valg kan der være varierende holdninger til. Og når man ser på hvordan kulturtilbud blev brugt som "brug-og-smid-væk" under transformeringen af området, for at "brande" området som noget det så ikke er i dag, så er det nok et slemt eksempel på misbrug af menneskelige ressourcer.

Havnen er ved at finde sin plads. Skolerne er på vej, og man er begyndt at indtænke daginstitutioner i byggeriet. Det er godt. Ærgerligt er det, at udvikleren på Enghave Brygge (NPV) desværre i mindre grad end på Havneholmen (Skanska Øresund) ville være med til at indtænke forbindelsen over havnen. Det er synd og skam.

Postbyen er ved at tage form. Her kommer der 7500 arbejdspladser og nogle tilhørende parkeringspladser. Det bliver interessant at se, hvordan det kommer til at påvirke trafikken på Vesterbro.

På den måde står Vesterbro midt i en rivende udvikling – og som en af de bydele, der kommer til at opleve den største befolkningsfremgang. Fra knap 33000 i januar 1995 til lige over 60000 i 2045. Vi håber, at vi kan bidrage med nogle perspektiver.

Manglende grønne områder

Vi er i Vesterbro Lokaludvalg glade for, at der i Jernbanebyen kommer en ny park på 2,1 hektar. Vi havde dog gerne set, at antallet af hektarer havde ligget i den høje ende af skalaen for en mellemstor park. Som det er nu, sniger parken sig lige præcis over de 2 hektarer som er minimum. Vesterbroerne ønsker sig mere grønt – og at man indregner en efterhånden nedtrampet og slukøret midterrabat på Sønder Boulevard som bydelens store grønne område er ikke nok. Specielt jo ikke, når de 2 hektarer kun fremkommer ved at indregne vejarealer.

Vi er kede af overskriften "Ønske om ny park ved H C Ørstedsværket" til den park, der er planlagt ved H. C. Ørstedsværket. Her bør der holdes fast ved det, der er lovet de kommende og de allerede arriverede nye indbyggere på Enghave Brygge. Det er ikke nok at omtale det som et

"ønske" i denne kommuneplan, når parken er indgået som en del af de seneste kommuneplaner og udviklingen gennem lokalplaner.

Vi ser frem til at indgå i udviklingen af H C Ørstedværket og de mange større og mindre byrum omkring den. Vi bemærker at alle bygningerne samt Bolværket mod Belvederekanalen er fredede. Vi tror det på sigt kan blive et godt sted for Københavnerne.

Vi mener, at der er en sundhedsvinkel på udviklingen af vores by. Man bør læne sig op ad udviklingen i London, hvor man i dag måler på en række parametre, når byen skal udvikles. Her går det grønne, det aktive og sundhed op i en højere orden. Ordene fra "Tendensanalyse -Fremtidens Storbyudvikling" bør være i centrum for udviklingen af København:

"Borgere efterspørger en sund og indbydende by, som er rar at leve i, med rig mulighed for social interaktion og fysisk aktivitet. Fysisk og mental sundhed forventes i tiltagende grad at spille en hovedrolle i udviklingen af storbyer. Det vil blandt andet indebære fokus på støjreduktion, luftforurening, bynatur, grønne projekter for borgerne, fodgængerstrategier, cykelhandlingsplaner og generelt sundhedsfremmende bydesign."

Demografiregulering Kultur

Der er opstået et efterslæb på det kulturelle område, hvor der ikke afsættes ekstra midler til nye indbyggere. I en vis grad kan der samtænkes med skoler etc.; men det er væsentligt, at der også sker en reel udbygning af sports- og idrætsfaciliteter - og i øvrigt også øvrige faciliteter på KFFs område.

Vi er derfor glade for de mange tiltag, der er blevet vedtaget for den kommende Jernbaneby. Vi er især glade for de to idrætshaller, der er vedtaget. Og 11mandsbanen og de to 8mandsbaner til fodbold. Vi ser også frem til at der er indrettes et ungehus på Enghavevej. Og til at skolen kombineres med et Kulturcenter, med borgerrettede værkstedsfaciliteter. Jernbanebyen sprudler og der er god mulighed for, at der her kan sikres det løft, der i KP19 blev omtalt således

" Udviklingen af Godsbaneterrænet skal sikre, at borgere på Vesterbro, i Carlsberg Byen, i Bavnehøjkvarteret og på Havneholmene får adgang til rekreative arealer, som boldbaner og grønne områder i samme omfang som borgere i resten af København. "

Det er vigtigt, at der også kommer de nødvendige driftsmidler til området. Her bør der ses på både stigningerne i indbyggertal og i antallet af reelle brugere - og de overnattende turister bør indtænkes. For eksempel er Skøjtebanen i Enghave Parken ikke kun skøjtebane for Vesterbroerne - men for hele byen og for de mange overnattende turister også. Det er vigtigt at det kulturbærende greb for Enghaveparkens samlingspunkt om vinteren fastholdes, bl.a. ift. samlingspunkter for unge i

bydelene, som skal tilbydes muligheder uafhængig af økonomisk formåen. Samlingssteder skal styrkes.

Trafik - og Byudvikling

Vesterbro Lokaludvalg har arbejdet med trafikken - og den store udvikling af biltrafik i bydelen. Vi har fået lavet vores egen trafikmodel for Vesterbro - baseret på kommunens Compass-model. Og vi er i arbejdet med Jernbanebyen stødt på statens trafikprognoser, baseret på OTM-modellen. Der er et stort sammenfald imellem de to prognoser, og begge viser, at vi ved 2035 står overfor et sammenbrud på det overordnede vejnet.

Det er derfor ærgerligt og uholdbart, at kommuneplan24 har så få reelle tiltag for at regulere trafikken. Vi synes det er væsentligt med den valgte målsætning:

- At biltrafikken i 2030 maksimalt udgør 20 pct. af alle ture, der foretages i København, samt at antallet af ture fordeles sig på mindst 25 pct. gang, 25 pct. cykling og 25 pct. kollektiv transport.

Men det er svært at se, hvordan Københavns Kommune kan nå derhen med de relativt få midler der omtales. Fra kommuneplanens vedtagelse til 2030 åbnes der jo reelt ikke nogen nye linjer eller stop på Metroen - så hvilke andre midler påtænkes der taget i anvendelse?

Ydermere sker den store stigning i biltrafikken - i hvert fald på Vesterbro - som følge af den store byudvikling. Heriblandt de 5500 parkeringspladser, der ifølge deres egen hjemmeside er i gang med at åbne i Postbyen. Samt den store byudvikling, som også foregår på Enghave Brygge og på Carlsberg, hvor der også er gang i kontorbyggeriet. Med dertil hørende p-pladser. Det virker underligt, at der i Kommuneplanen argumenteres for, at der ved at bygge stationsnært sikres mulighed for højt byggeri og store bebyggelsesprocenter. Men at der alligevel konsekvent skal bygges p-pladser til biler, der så alligevel ikke er plads til på vejene.

Overordnet Trafikplan

I første omgang kalder det kommende sammenbrud af biltrafikken på en overordnet trafikplan for hele kommunen. Og for de enkelte bydele. Trafikken forplanter sig i hele kommunen- og byggeri i en bydel påvirker trafikstrømmene i andre bydele. Det er derfor nødvendigt at se på, hvor meget biltrafik der reelt er plads til, når der bygges kontorhuse (og p-pladser). Dette bør ske i det udviklingsperspektiv som

kommuneplanen er kommuneplan for – nemlig de næste 12 år. Og det bør ske i et klimaperspektiv, hvor andre trafikformer end bilen er i fokus.

Manglende detaljeringsgrad i de enkelte bydele

Vi stiller os uforstående overfor det manglende detaljeringsniveau i afsnittet om de enkelte bydele. En ting er at slå vores bydel sammen med Kgs. Enghave og Amager Vest i det afsnit, der handler om de enkelte bydele. Noget andet er, at der i Anlægsplan 2033 findes tal for Vesterbro og Kgs. Enghave samlet.

Vi savner tal for daginstitutionspladserne i de nye bydele – hver for sig. Her er det interessant hvad der egentligt er prognosen for Jernbanebyens mange nye boliger.

Ligeledes er det interessant hvad det generelt betyder for behovet for daginstitutionspladser, når der i så stor grad bygges privat udlejning. Det er svært at gennemskue, i hvilken udstrækning vi får de sports- og fritidsfaciliteter, der hidtil er blevet stillet bydelens beboere i udsigt, når tallene slås sammen med Kgs. Enghave. Men vi vil gerne gentage, at vi er glade for, at der i Jernbanebyen indtænkes 2 idrætshaller som en del af skolen. Samt 1 stk. 11 mandsfodboldbane og 2 stk. 8mandsfodboldbaner.

Skæve boliger

Med beslutningen om anlæggelse af 10 skæve boliger i Jernbanebyen, er Københavns Kommune kommet et skridt nærmere at skaffe de godt 110 boliger kommunen selv anslår at der mangler. Det ser vi positivt på fra Vesterbro Lokaludvalgs side. Derimod ærgrer det os, at man har valgt reducere fra 12 til 10, samt at bygge boligerne i to plan, med to beboere i hver. Herunder i direkte modstrid med den viden, kommunen selv tidligere har indhentet på området, hvor netop fysisk adskilte boliger, med en beboer i hver, blev anbefalet for at imødekomme hensynet og behovet hos den borgergruppe, tilbuddet om skæve boliger er tiltænkt. Anbefalinger Vesterbro Lokaludvalg selv har fået bekræftet i forbindelse med lokaludvalgets og KKs sekretariat for Jernbanebyens fælles rapport om skæve boliger, udarbejdet af den uafhængige boligsociale konsulentvirksomhed Carlberg. Vi frygter at den planlagte udformning af de skæve boliger i Jernbanebyen, vil reducere anvendeligheden for de udsatte borgere, der skal særligt visiteres til denne boligkonfiguration, på et tidspunkt hvor behovet aldrig har været større. Og hvor Københavns Kommune samtidig har forpligtiget sig til at sikre boliger til alle borgere, gennem tilslutningen til Homeless Bill of Rights.

Turisme

Citat "Den markante stigning i antallet af turister har samtidig betydet, at beboere i nogle områder af byen oplever, at turismen også har negative konsekvenser for hverdagslivet. Der er primært tale om områder i Indre By. Det er derfor vigtigt, at udviklingen i turismen også tager hensyn til københavnernes hverdagsliv og de lokale bymiljøers identitet."

Vi kan på Vesterbro se, hvordan de mange nye hoteller har medført en stærk stigning i antallet af brugere af vores byrum. Som i alle andre storbyer, så vil turister gerne opleve loppemarkeder, gadefester, livet på pladserne og alt det andet byliv. Og turisterne ønsker både at være grønne og bæredygtige - og leve og opleve det grønne. Mange er også vant til let adgang til grønne kvadratmetre i de storbyer de kommer fra. De skal være velkomne.

Det ændrer ikke på, at vi kan se, at det halter med driftsmidlerne - blandt andet til den skøjtebane, som er blevet bygget i Enghave Parken. Vi trænger til, at der tages udgangspunkt i det reelle antal brugere af de forskellige kulturelle tilbud i byen. Vi ved (som det også er beskrevet i Wonderful Copenhagens turismestrategi Localhood) at turister rejser til København for at møde de lokale. Hotelbyggeriet har nået nye højder - og der bygges stadigt.

Turisterne skal være velkomne. Men deres tilstedeværelse bør regnes i slitagen af vores byrum, som i høj grad øges med de måske 20- eller 30.000 ekstra brugere af vores lokale faciliteter; grønne arealer med mere. Antallet af overnattende er på Vesterbro langt større end antallet af indbyggere.

Når de grønne anlæg skal driftes, er det ikke nok med gennemsnitlige midler. Og det er heller ikke rimeligt; hverken for os, der bor her. Eller for de turister, der rejser hertil.

Dette gælder både renhold og vedligehold.

Vesterbro Lokaludvalg vil derfor bakke op bag Christianshavns Lokaludvalgs forslag om en turismeskat, som kan gå til at sikre de by-inventar i de bydele, som turisterne kommer for at besøge.

Links

Man kan bruge københavnerkortet til at udregne det omtrentlige antal grønne kvadratmetre på Sdr Boulevard. Det ligner 1,5 hektar, hvis man ikke tager vejarealer med.

<https://kbhkort.kk.dk/spatialmap>

Christianshavns Lokaludvalg om turistskat

<https://christianshavnslokaludvalg.kk.dk/nyheder/turistskat-i-koebenhavn>

Tendensanalyse - Fremtidens Storbyudvikling

https://www.kk.dk/sites/default/files/agenda/83fcb53e-5479-4c1a-ade8-b5b75c16cab3/d0089eb7-ceb2-465b-a4b3-92c7b80be19f-bilag-2_0.pdf

Postbyen - de 5500 parkeringspladser

<https://postbyen.dk>

Rapport fra 2023 om skæve boliger i Jernbanebyen: https://vesterbro-lokaludvalg.kk.dk/sites/default/files/2024-05/Principper%20for%20sk%C3%A6ve%20boliger_opdateret%2021.11.23.pdf

Venlig hilsen

Thomas Egholm, forperson for Vesterbro Lokaludvalg

Center for Byudvikling
cbu@okf.kk.dk

Høringsvar vedr. intern høring om Kommuneplan 2024

Hovedstadens byudvikling og mobilitet

Byudviklingsområder

Lokaludvalget vil gerne rose planerne for udviklingen af området omkring Svanemøllen Station (Helgoland).

For at sikre sammenhængende, harmoniske lokalområder, bør der ikke laves lokalplanlægning for enkeltmatrikler.

Nordhavn

Overordnet set anbefaler lokaludvalget, at kommunen respekterer principperne fra den oprindelige strukturplan for Nordhavn, som beskriver bydelen som en grøn og bilfri by.

Lokaludvalget har særligt fokus på, at der i forbindelse med byudviklingen af Nordhavn fra starten indtænkes faciliteter til de kommende beboere – bibliotek, kultur- og idrætsfaciliteter.

Når der oprettes kultur- og idrætsfaciliteter, er det dog vigtigt, at disse placeres tæt på hvor folk bor og gerne stationsnært.

I den kommende naturpark bør hovedfokus være på vild natur, og boldbaner og øvrige pladskrævende idrætsfaciliteter placeres tættere på borgerne.

Ved de kommende skoler i Nordhavn, er det vigtigt at have fokus på sikre skoleveje.

Lokaludvalget oplever en udfordring med den høje koncentration af expats i Nordhavn, da denne gruppe ofte ikke engagerer sig i lokalområdet og sjældnere er foreningsaktive. Udvalget foreslår, at der indtænkes tiltag, som kan involvere denne gruppe borgere i lokalområdet.

23. maj 2024

Sagsnr.
2024-0176519

Dokumentnr.
2024-0176519-2

Sagsbehandler
Ellen Engsted

Sekretariatet for Østerbro Lokaludvalg

Svendborggade 5, 4. sal
2100 København Ø

EAN nummer
5798009800497

Mobilitet og fremkommelighed

Gader, fortove og cykelstier skal tilpasses bedre til de ældre i vores samfund. Der skal tænkes i tilgængelighed på et langt højere plan end der gøres nu.

Kollektiv trafik skal forbedres og gøres mere punktlig.

Der skal skabes bedre forhold for handicappede i den kollektive trafik, fx med indførelse af lokalruter med mindre busser.

Der skal etableres bedre mulighed for at komme ud af Østerbro i bil i østlig retning. I dag er Vordingborggade eneste mulighed, og det trafikale pres er for stort.

Der skal inden 2030 ikraftsættes en løsning på transport til og fra Rigshospitalet for dårligt gående og gæster. Det kan ikke vente på metro i 2040-2050.

Parkering

Der skal etableres et eller flere underjordiske garageanlæg/parkeringsanlæg til "fri" parkering med beboerlicens på linje med Israels Plads. Der skal generelt tænkes mere i p-pladser under jorden på Østerbro.

Der bør ligeledes oprettes flere delebilsparkeringspladser.

I afsnittet om cykelparkering (s. 40) anbefaler vi også at nævne handicapcykler. Der er behov for pladser til dem også.

Boliger og sammenhængende by

Boliger

Der er udfordringer for seniorer at have råd til at blive boende i byen. Der er for dyre opskrivningsgebyrer, samt problemer med den visitationsproces der går forud for muligheden for en seniorbolig, som videre gør det udfordrende for de ældre at finde plads i byen. Der skal derfor tænkes i boligløsninger som er til at betale og som generelt er seniorvenlige.

Almennyttige boliger har lige nu en sats på 25%. Det opfordres at den sats hæves og at der stilles krav til at nye almentnyttige boliger er mere seniorvenlige. Der skal arbejdes mere med seniorboliger og evt. seniorbofællesskaber i det almentnyttige. Det er vigtigt at disse pointer også tages med i udviklingen af Nordhavn, hvor der ønskes en højere andel af almene boliger.

Der skal opføres flere ungdomsboliger for studieaktive, både generelt i bydelen, men i særdeleshed i Nordhavn

Man bør kunne se et træ fra enhver bolig, på samme måde som er målet i Frederiksberg Kommune.

En by der vokser

I arbejdet med at finde faciliteter i den eksisterende by anbefaler lokaludvalget, at kommunen arbejder med en bedre udnyttelse af de eksisterende kvadratmeter, bl.a. ved at udnytte skolernes lokaler.

En sund klimaby med plads til natur, kultur og fritid

Bæredygtighed

Det er positivt, at der i planen lægges op til bedre rammer for bæredygtig energi.

I arbejdet med bæredygtighed anbefaler vi desuden, at der i højere grad tænkes tilgængelighed ind i planlægningen af genbrugsstationer, så flere har mulighed for at benytte dem. Kortere afstand eller længere åbningstid, vil også kunne øge tilgængeligheden.

Udvikling med respekt for byens sjæl

Der skal tænkes bevaring ind i rammebestemmelserne. Det skal præciseres hvad der er bevaringsværdigt. Rammerne skal danne grundlag for udviklingen af bevarende lokalplaner. Der skal laves bevarende lokalplaner for SAVE værdig 4.

Venlig hilsen

Allan Marouf

Forperson for Østerbro Lokaludvalg